

INGRA D.D. I OVISNA DRUŠTVA

**KONSOLIDIRANO GODIŠNJE IZVJEŠĆE I IZVJEŠĆE
NEOVISNOG REVIZORA**

31. PROSINCA 2017.

Sadržaj

	Stranica
Odgovornost za konsolidirane financijske izvještaje	1
Izvešće neovisnog revizora	2 – 9
Konsolidirani financijski izvještaji:	
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	10
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju	11
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	12
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala	13
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	14 – 83
Izvešće posloводства i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja	84 – 98

Odgovornost za konsolidirano godišnje izvješće

Temeljem hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji se primjenjuju u Europskoj uniji, tako da fer prezentiraju konsolidirano financijsko stanje i konsolidirane rezultate poslovanja društva Ingra d.d., Zagreb i njegovih ovisnih društava (dalje u tekstu: Grupa) za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako značajno odstupanje obznani i objasni u financijskim izvještajima; te
- da se financijski izvještaji pripreme po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njihovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Osim toga, sukladno Zakonu o računovodstvu Uprava je dužna sastaviti i Godišnje izvješće koje obuhvaća financijske izvještaje, izvješće poslovanja i izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. Izvješće poslovanja sastavljeno je sukladno zahtjevima članka 21. Zakona o računovodstvu, a izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja sukladno zahtjevima članka 22. Zakona o računovodstvu.

Po nalogu Uprave

Igor Oppenheim

Direktor

Ingra d.d.

Alexandera von Humboldta 4b

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

Zagreb, 27. travnja 2018. godine

Izvešće neovisnog revizora

Dioničarima i Upravi društva INGRA d.d.:

Izvešće o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim mogućih učinaka stavke navedene u odjeljku „Osnova za mišljenje s rezervom“, priloženi konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj društva INGRA d.d. („Društvo“) i njegovih ovisnih društava (zajedno „Grupa“) na dan 31. prosinca 2017. i njezinu konsolidiranu financijsku uspješnost te njezine novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji (MSFI).

Naše mišljenje s rezervom je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru.

Što smo revidirali

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe sadrže slijedeće:

- konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2017.;
 - konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu tada završenu;
 - konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala za godinu tada završenu;
 - konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za godinu tada završenu; i
 - bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.
-

Osnova za mišljenje s rezervom

Grupa na 31. prosinca 2017. ima iskazane značajne pozicije koje se odnose na projekt izgradnje infrastrukturnog objekta u Alžiru. Glavni partner Grupi na projektu je domaća kompanija koja zbog financijskih poteškoća ne vrši aktivnosti u skladu s ugovorenim planom izvođenja radova. Neto izloženost Grupe na projektu iznosi 15 milijuna kuna, a koji iznos proizlazi iz bilančnih i vanbilančnih pozicija opisanih u bilješkama 14, 17, 20, 21, 23, 27, 28, 29 i 30. Uprava nije napravila niti evidentirala, sukladno zahtjevima relevantnih računovodstvenih standarda, procjenu gubitaka na dan bilance, koji bi mogli proizaći iz eventualnog raskida ugovora o izgradnji ili potencijalnih penala zbog kašnjenja u odnosu na ugovoreni plan izvođenja radova. Nismo bili u mogućnosti kvantificirati efekt neiskazanih gubitaka na datum bilance.

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o *Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja*.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni, osim za stavku 1 prethodno opisanu te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Neovisnost

Neovisni smo od Grupe u skladu s *Kodeksom etike za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (*IESBA Kodeksom*) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014. te, nadalje, da nismo pružili ostale dozvoljene nerevizijske usluge Društvu u razdoblju od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017. godine.

Naš pristup reviziji

Pregled

Značajnost

- Značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjelina: 7.750 tisuća kuna, što predstavlja 0,9% ukupne imovine na 31. prosinca 2017.

Opseg revizije

- Obavili smo reviziju 2 pravna subjekta u Hrvatskoj (društva su zakonski obveznici revizije).
- Za subjekte (ovisna društva) koji nisu značajni (ukupno 15) proveli smo specifične revizijske procedure za 2 najveća subjekta.
- Naš revizijski opseg je obuhvatio 98% Grupnih prihoda i 98% Grupne dobiti prije poreza.

Ključna revizijska pitanja

- Proces restrukturiranja i vremenska neograničenost poslovanja
- Procjena sudskih sporova (parnica) i tužbenih zahtjeva
- Vrednovanje dugoročnih obveza proizašlih iz predstečajne nagodbe

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u konsolidiranim financijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; kao na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Također smo obavili postupke vezano za zaobilaženje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Značajnost

Na opseg naše revizije je utjecala naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Temeljem naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvalitativne pragove značajnosti, uključujući značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu, kako je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, ukoliko postoji, pojedinačno i u zbroju na konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu.

Značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjelina

7.750 tisuća kuna

Kako smo je utvrdili

0,9% ukupne imovine

Obrazloženje za korišteno odabrano mjerilo

Odabrali smo ukupnu imovinu kao osnovu izračuna, jer smatramo da to mjerilo najbolje odražava uspješnost Grupe u promatranom razdoblju uzimajući u obzir značajne fluktuacije u prihodima, rashodima i rezultatu zbog procesa restrukturiranja, te što je to općenito prihvatljivo mjerilo. Odabrali smo 0,9% temeljem naše profesionalne prosudbe (Grupa ima vanjski dug i veći broj dioničara) što je u odgovarajućem rasponu uobičajenih kvantitativnih pragova značajnosti korištenih u revizijskim standardima.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Dodatno na pitanja opisana u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom, identificirali smo sljedeća pitanja kao ključna revizijska pitanja u našem izvješću.

Ključna revizijska pitanja

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Proces restrukturiranja i vremenska neograničenost poslovanja

Vidjeti bilješku 2.1 konsolidiranih financijskih izvještaja (računovodstvene politike), bilješku 2.2 (Određivanje fer vrijednosti i ključne računovodstvene procjene) i bilješku 26

Usmjerili smo pozornost na ovo područje budući da je Grupa završila proces sklapanja predstečajne nagodbe u 2014. godini kako bi riješila pitanje vremenske neograničenosti poslovanja te se trenutno nalazi u procesu restrukturiranja (detaljno opisano u bilješci 26).

Grupa je u procesu postizanja općenite stabilnosti i opstojnosti uzimajući u obzir da je još u procesu restrukturiranja, što uključuje dobivanje i ugovaranje novih projekata izgradnje te uspješno dovršenje projekata koji su aktivni na dan 31. prosinca 2017. godine. Najznačajniji projekt odnosi se na projekt u Alžiru koji je trenutno obustavljen te nastavak ovisi o kooperantu Društva koji je u financijskim poteškoćama. U ukupnu procjenu opstojnosti Grupe potrebno je također uzeti u obzir i razmotriti mogući konačni ishod sudskih sporova pokrenutih protiv Grupe (bilješka 31) te značajan iznos kratkoročnih poreznih obveza (bilješka 27).

Budući da Grupa trenutno nema značajnih novčanih priljeva od aktivnih projekata izgradnje, postoje ograničeni izvori novčanih sredstava potrebnih za financiranje poslovnih aktivnosti Grupe i stoga smo usmjerili pozornost na utvrđivanje da li Grupa raspolaže s dovoljno izvora novčanih sredstava koji će joj omogućiti da nastavi vremenski neograničeno poslovati.

Najznačajniji izvor novčanih sredstava su novčani priljevi od dugoročnog zakupa Arene Zagreb kao što je detaljno opisano u bilješkama 1 i 15).

Prilikom utvrđivanja adekvatnosti korištenja pretpostavke vremenski neograničenog poslovanja prilikom sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja te utvrđivanja uspješnosti provedenih mjera restrukturiranja mi smo:

- pregledali financijski plan za Lanište d.o.o. do 2036. godine,
- provjerili matematičku točnost povezanih izračuna očekivanih novčanih odljeva u sljedećih 12 mjeseci te usporedili projekcije novčanih tokova s planom,
- analizirali likvidnost postojeće imovine na datum izvještavanja te utvrdili da je kratkotrajna imovina dostatna za pokriće odljeva koji se mogu očekivati u sljedećih 12 mjeseci,
- pregledali uvjete izdavanja obveznica i predstečajne nagodbe potpisane s vjerovnicima kako bismo utvrdili da li je Grupa u mogućnosti ispuniti sve zahtjeve potpisane nagodbe.

Na temelju provedenih revizijskih postupaka utvrdili smo da je korištenje pretpostavke o vremenski neograničenom poslovanju primjereno.

Ključna revizijska pitanja

Procjena sudskih sporova (parnica) i tužbenih zahtjeva

Vidjeti bilješku 2 konsolidiranih financijskih izvještaja (računovodstvene politike), bilješku 2.2 (određivanje fer vrijednosti i ključne računovodstvene procjene) i bilješku 31

Usmjerili smo pozornost na ovo područje budući da je Grupa izložena značajnom broju pravnih tužbi i postupaka (od čega je jedan sudski spor vrlo značajan), a koji su vrlo neizvjesni i nisu pod kontrolom Grupe.

Posljedično, uprava procjenjuje buduće ishode i iznose nepredviđenih obveza koje mogu nastati kao posljedica tih tužbi.

Grupa je iskazala rezerviranja za sudske sporove u iznosu od 5,9 milijuna kuna na datum izvještavanja te je objavila značajan iznos nepredviđenih obveza za koje nisu priznata rezerviranja.

Protiv Grupe je pokrenuto nekoliko značajnih sudskih sporova (detaljno opisani u bilješci 31) koje je uprava ocijenila kao nepredviđene obveze.

Nadalje, kao dio procedure sklapanja predstečajne nagodbe, Grupa je prestala priznavati određene obveze u prethodnim razdobljima za koje su također pokrenute tužbe u prethodnom razdoblju.

Uprava Grupe je procijenila, na temelju očitovanja pravnih stručnjaka, sudske sporove za koje nisu izvršena rezerviranja kao nepredviđene obveze budući da je vjerojatno da će konačni ishod biti u korist Grupe te da neće doći do odljeva resursa.

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Uzimajući u obzir značajne prosudbe koje su potrebne, detaljno smo pregledali značajna rezerviranja te smo zatražili odgovarajuću dokumentaciju kao što su očitovanja odvjetnika, korespondenciju s pravnim stručnjacima i slično.

Stekli smo razumijevanje procjene Grupe u svezi prirode i statusa sporova, zahtjeva i prosudbi raspravljajući o najznačajnijim sporovima s upravom Grupe.

Preispitali smo zaključke Grupe u svezi rezerviranja i nepredviđenih obveza te povezane objave u financijskim izvještajima za najznačajnije sporove, pregledavajući korespondenciju pravnih stručnjaka i Grupe, kao i neovisnim slanjem zahtjeva odvjetnicima i pravicima Grupe u svrhu pribavljanja pravnih očitovanja.

Kao što je navedeno u konsolidiranim financijskim izvještajima, konačni ishod ovakvih sporova ovisi o budućim ishodima kontinuiranih pravnih procesa te su kalkulacije rezerviranja inherentno nesigurne.

Na temelju prikupljenih dokaza, uzimajući u obzir inherentnu neizvjesnost u takvim pravnim i regulatornim pitanjima, utvrdili smo da je razina rezerviranja na dan 31. prosinca 2017. godine konzistentna s prethodnim razdobljima i informacijama s kojima Grupa trenutno raspolaze. Smatramo da su pretpostavke korištene od strane uprave prilikom određivanja ovih rezerviranja te određivanja nepredviđenih obveza razumne i konzistentno primjenjivane.

Ključna revizijska pitanja

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Vrednovanje dugoročnih obveza proizašlih iz predstečajne nagodbe

Vidjeti bilješku 2.1 uz konsolidirane financijske izvještaje (računovodstvene politike), bilješku 2.2 (određivanje fer vrijednosti i ključne računovodstvene procjene) i bilješku 26

Usmjerili smo pozornost na ovo područje zbog kompleksnih i subjektivnih procjena u svezi vrednovanja dugoročnih obveza proizašlih iz predstečajne nagodbe kao i procjene fer vrijednosti ugrađenog derivata.

U skladu s predstečajnom nagodbom potpisanom s vjerovnicima („Nagodba“) Grupa je značajni dio svojih obveza refinancirala na temelju novčanih tokova društva Lanište d.o.o. te je po toj osnovi priznala dugoročnu obvezu koja uključuje obvezu za izdane obveznice i obvezu – obveznica/zajam.

Nagodba sadrži opciju prijevremenog iskupa obveze (detaljno opisano u bilješci 26) koja predstavlja ugrađeni derivat –call opciju.

Grupa je po usvajanju Nagodbe inicijalno priznala refinanciranu dugoročnu obvezu po fer vrijednosti korištenjem kamatne stope od 12% na temelju tada procijenjenih tržišnih očekivanja i vlastitog kreditnog rizika. Obveza se naknadno mjeri po amortiziranom trošku primjenom originalne efektivne kamatne stope.

Uprava Grupe odredila je da je fer vrijednost ugrađenog derivata blizu nule budući da za Grupnu trenutno nije isplativo iskoristiti opciju prijevremenog otkupa.

Naše procedure vezano uz iskazanu refinanciranu obvezu i vrednovanje ugrađenog derivata uključivale su sljedeće:

- Provjeru matematične točnosti modela vrednovanja;
- Preispitivanje razumnosti ključnih pretpostavki (kao što je diskontna stopa, stopa inflacije i fer vrijednost opcije) na temelju naše ekspertize modela poslovanja i industrije;
- Uskladu podataka korištenih u izračunima sa odgovarajućom dokumentaciju, prvenstveno potpisanom Nagodbom (koja uključuje usvojeni plan restrukturiranja);
- Procjenu adekvatnosti procijenjene nulte fer vrijednosti ugrađenog derivata u skladu s činjenicama i okolnostima koje su postojale na datum izvještavanja; te
- Uskladu ulaznih inputa s odgovarajućom dokumentacijom kao što je usvojeni plan restrukturiranja i preispitivanje adekvatnosti plana i trenutnih događanja.

Uključili smo svoje interne eksperte kako bi preispitali pretpostavke (diskontnu stopu, stopu inflacije i fer vrijednosti opcije) i model vrednovanja definiranog od strane Uprave u procesu vrednovanja obveznica kao i ugrađenog derivata te smatramo da su pretpostavke razumne te da je računovodstveni tretman za obje transakcije adekvatan na temelju prikupljene revizijske dokumentacije.

Korišteni značajni inputi su odgovarajuće objavljeni u bilješkama uz konsolidirane financijske izvještaje.

Kako smo odredili opseg revizije Grupe

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja na konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu, uzimajući u obzir strukturu Grupe, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Grupa posluje.

Prilikom utvrđivanja našeg sveobuhvatnog pristupa grupnoj reviziji, odredili smo vrstu posla koju je bilo potrebno odraditi direktno od strane nas, kao grupnog revizijskog tima ili revizora komponenti. Tamo gdje je posao obavljen od strane revizora komponenti, odredili smo razinu našeg uključivanja potrebnog za provođenje revizijskog posla nad tim komponentama kako bismo mogli zaključiti da li je prikupljeno dovoljno primjerenih dokaza koji čine osnovu za naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe kao cjeline.

Kao rezultat navedenog, proveli smo puni opseg revizije nad 2 izvještajna entiteta, koji uključuje hrvatska društva koja su obveznici zakonske revizije, te nad konsolidiranim brojkama koje su izdane nakon provođenja revizija punog opsega nad svakom komponentom.

Revizijski postupci obavljani kod svih značajnih komponenti i od strane grupnog revizijskog tima omogućili su nam pokriće od 99% ukupne Grupne imovine, 98% Grupnih prihoda i 98% apsolutne vrijednosti pripadajuće Grupne dobiti prije poreza.

Provodeći gore navedene postupke na razini svih značajnih komponenti Grupe, prikupili smo dovoljno primjerenih revizijskih dokaza vezano uz financijske informacije Grupe u cjelini, koje daju osnovu za naše mišljenje na konsolidirane financijske izvještaje.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvešće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće Grupe koje uključuje Izvešće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, ali ne uključuju konsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, uključujući i Izvešće posloводства te Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije, i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvešća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo također postupke propisane odredbama hrvatskog Zakona o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru da li Izvešće posloводства uključuje objave zahtijevane člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu, te da li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na poslu koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvešću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koju su konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s konsolidiranim financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu; te
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njezina okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ukoliko zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz u Izvešću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja kao i ostalim informacijama primljenim prije datuma našeg izvješća. Kao što je opisano u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom, Grupa nije napravila niti evidentirala procjenu gubitaka na dan bilance koji bi mogli proizaći iz eventualnog raskida ugovora o izgradnji. Zaključili smo da su ostale informacije značajno pogrešno iskazane iz istih razloga navedenih u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom navedenom ranije u tekstu.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Grupi ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Prikupljamo dostatne primjerene revizijske dokaze vezano za financijske informacije subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje na konsolidirane financijske izvještaje. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Mi smo samostalno odgovorni za naše izvješće neovisnog revizora.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Društva 29. rujna 2014. godine. Naše imenovanje je obnavljano na godišnjoj razini odlukom skupštine i predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 4 godine.

Angažirani partner u reviziji odgovoran za ovo izvješće neovisnog revizora je Siniša Dušić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
30. travnja 2018.

Siniša Dušić

Siniša Dušić
Član Uprave, Ovlašteni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

INGRA d.d. i ovisna društva
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

	Bilješke	2017. HRK 000	2016. HRK 000
Prihodi od prodaje	3	68.141	71.282
Ostali poslovni prihodi	4	3.018	3.876
Poslovni prihodi		71.159	75.158
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		(3.383)	(7.293)
Troškovi materijala i usluga	5	(40.782)	(34.646)
Troškovi osoblja	6	(24.383)	(22.365)
Amortizacija		(323)	(305)
Ostali poslovni rashodi	7	(9.906)	(10.460)
Poslovni rashodi prije dobitaka (gubitaka) iz restrukturiranja		(78.777)	(75.069)
Rezerviranja	8	3.067	(3.920)
Vrijednosna usklađenja imovine	9	(3.054)	(5.817)
Ostali dobici / (gubici) iz poslovanja - neto	10	339	(3.881)
Dobici / (gubici) iz restrukturiranja		352	(13.618)
Gubici iz poslovanja		(7.266)	(13.529)
Financijski prihodi		74.407	62.045
Financijski rashodi		(56.212)	(48.357)
Financijski prihodi - neto	11	18.195	13.688
Dobit prije oporezivanja		10.929	159
Porez na dobit	12	1.956	1.742
Neto dobit razdoblja		12.885	1.901
Ostali sveobuhvatni (gubitak)/dobit :			
<i>Stavke koje se ne reklasificiraju u račun dobiti i gubitka:</i>			
Uvećanje revalorizirane vrijednosti nekretnina			
- smanjenje odgođene porezne obveze		-	591
<i>Stavke koje se reklasificiraju u račun dobiti i gubitka:</i>			
Financijska imovina raspoloživa za prodaju			
- gubici tekuće godine		(6)	-
- reklasifikacija u račun dobiti i gubitka		6	-
Tečajne razlike iz ulaganja u inozemno poslovanje		(1)	13
Neto ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit razdoblja		(1)	604
Sveobuhvatna dobit razdoblja		12.884	2.505
Dobit razdoblja pripisana:			
Vlasnicima Društva		12.904	1.897
Ne-kontrolirajućem interesu		(19)	4
		12.885	1.901
Sveobuhvatna dobit razdoblja pripisana:			
Vlasnicima Društva		12.903	2.501
Ne-kontrolirajućem interesu		(19)	4
		12.884	2.505
Zarada po dionici			
Osnovna zarada po dionici		0,95	0,14
Razrijeđena zarada po dionici		0,95	0,14

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

	Bilješke	31.12.2017. HRK 000	31.12.2016. HRK 000
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	61.803	65.180
Ulaganja u nekretnine	14	39.911	39.162
Potraživanja	15	599.351	608.004
Dani zajmovi	16	-	220
Ostala financijska imovina	17	49.520	50.288
Odgođena porezna imovina	18	4.402	709
Dugotrajna imovina		754.987	763.563
Zalihe	19	22.350	26.098
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	20	65.910	85.054
Potraživanja po ugovorima o izgradnji	21	-	440
Ostala financijska imovina	17	4.696	1.830
Dani zajmovi	16	1.786	620
Novac i novčani ekvivalenti	22	7.377	6.007
Unaprijed plaćeni troškovi i ukalkulirani prihodi	23	3.924	1.833
Kratkotrajna imovina		106.043	121.882
Ukupno imovina		861.030	885.445
Dionički kapital		135.452	135.452
Revalorizacijske rezerve		24.215	24.215
Zakonske rezerve		6.773	6.789
Ostale rezerve i preneseni gubici		(59.234)	(72.153)
Nekontrolirajući interes		(2)	17
Kapital i rezerve	24	107.204	94.320
Rezerviranja	25	-	5.284
Odgođena porezna obveza	18	37.122	33.669
Financijske obveze	26	385.775	391.821
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	27	53.314	53.623
Dugoročne obveze		476.211	484.397
Rezerviranja	25	5.883	7.835
Financijske obveze	26	148.807	161.253
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	27	111.137	115.304
Obveze po ugovorima o izgradnji	28	4.407	15.476
Ukalkulirani rashodi i odgođeni prihodi	29	7.381	6.860
Kratkoročne obveze		277.615	306.728
Ukupne obveze		753.826	791.125
Ukupno kapital i obveze		861.030	885.445

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

INGRA d.d. i ovisna društva
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

	2017.	2016.
	HRK 000	HRK 000
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Dobit razdoblja prije poreza	10.929	159
<i>Usklađenja:</i>		
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	264	254
Amortizacija ulaganja u nekretnine	58	52
Umanjenje vrijednosti materijalne imovine	1.085	294
Gubici od prodaje materijalne imovine	308	74
Priznavanje prihoda sukladno IFRIC-u 12	(55.077)	(49.192)
Dobici od vrednovanja goodwilla i ulaganja u ovisna društva	(259)	(43)
Gubici od vrednovanja ulaganja raspoloživih za prodaju	6	-
Dobici od vrednovanja ulaganja po fer vrijednosti kroz RDG	(1)	(17)
Troškovi kamata	35.321	32.664
Prihodi od kamata	(198)	(44)
Promjene u rezerviranjima	(3.067)	3.920
Gubici od vrednovanja potraživanja od kupaca, zajmova, depozita i ostalih potraživanja	1.891	3.420
(Dobici) / gubici od vrednovanja obveza iz redovnog poslovanja i ostalih obveza	(387)	3.849
Umanjenje vrijednosti zaliha	86	2.103
Neto tečajne razlike i ostalo	1.543	2.807
	<u>(18.427)</u>	<u>141</u>
<i>Rezultat iz poslovnih aktivnosti prije promjene radnog kapitala</i>	(7.498)	300
Smanjenje kratkotrajne imovine:		
Smanjenje zaliha	3.381	7.293
Smanjenje potraživanja	3.106	4.333
Smanjenje kratkoročnih obveza:		
Smanjenje obveza	(11.488)	(14.426)
Novac generiran poslovanjem	(12.499)	(2.500)
Primljene kamate	6	5
Plaćene kamate	(9.432)	(12.445)
Porez na dobit	(4.172)	(5.158)
Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti	(26.097)	(20.098)
Novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti		
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme	(139)	(231)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	-	47
Primici od prodaje ulaganja u nekretnine	1.046	1.684
(Povećanje) / smanjenje danih zajmova i ostale financijske imovine	(4.310)	282
Neto priljev od zakupa Arene Zagreb	73.459	67.861
Neto priljev od prodaje ovisnih društava	30	-
Neto novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti	70.086	69.643
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti		
Primljeni zajmovi	81	-
Otplata primljenih zajmova i kredita	(42.612)	(48.666)
Neto novčani tokovi iz financijskih aktivnosti	(42.531)	(48.666)
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	1.458	879
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	6.007	5.265
Tečajne razlike	(84)	(142)
Stjecanje / prodaja ovisnih društava	(4)	5
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	7.377	6.007

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

INGRA d.d. i ovisna društva
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

	Dionički kapital	Revalorizacijske rezerve	Zakonske rezerve	Ostale rezerve i preneseni gubici	Kapital Grupe	Nekontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve
	HRK 000	HRK 000	HRK 000	HRK 000	HRK 000	HRK 000	HRK 000
Na dan 1. siječnja 2016.	135.452	23.624	6.789	(74.063)	91.802	13	91.815
Dobit tekuće godine	-	-	-	1.897	1.897	4	1.901
<i>Ostala sveobuhvatna dobit:</i>							
Uvećanje revalorizirane vrijednosti nekretnina							
- smanjenje poreza	-	591	-	-	591	-	591
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	-	-	-	13	13	-	13
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu</i>	<i>-</i>	<i>591</i>	<i>-</i>	<i>1.910</i>	<i>2.501</i>	<i>4</i>	<i>2.505</i>
Na dan 31. prosinca 2016.	135.452	24.215	6.789	(72.153)	94.303	17	94.320
Dobit (gubitak) tekuće godine	-	-	-	12.904	12.904	(19)	12.885
<i>Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak):</i>							
Financijska imovina raspoloživa za prodaju							
- gubici tekuće godine	-	(6)	-	-	(6)	-	(6)
- reklasifikacija u račun dobiti i gubitka	-	6	-	-	6	-	6
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	-	-	-	(1)	(1)	-	(1)
Ukupna sveobuhvatna dobit (gubitak) za godinu	-	-	-	12.903	12.903	(19)	12.884
<i>Transakcije s vlasnicima:</i>							
Prijenosi unutar kapitala	-	-	(16)	16	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2017.	135.452	24.215	6.773	(59.234)	107.206	(2)	107.204

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

1. Opće informacije o Grupi

Ingra d.d. je dioničko društvo za izgradnju investicijskih objekata, uvoz, izvoz i zastupstva registrirano u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: „Društvo“ ili „matično Društvo“). Sjedište Društva je u Zagrebu, Aleksandra Von Humboldta 4/b. Društvo je registrirano pri Trgovačkom sudu u Zagrebu.

Društvo je osnovano 1955. godine kao izvozno udruženje industrijskih proizvođača s područja bivše Jugoslavije s ciljem da za iste proizvođače organizira izvozne aktivnosti i trgovački razvoj, posebno u okviru izvođenja investicijskih radova. Od 1995. godine Društvo djeluje kao dioničko društvo u skladu s hrvatskim propisima. Društvo je od svog osnutka sudjelovala u izvođenju preko 700 investicijskih projekata u više od 30 zemalja svijeta čija ukupna vrijednost premašuje USD 10 milijardi. Kroz suradnju s više od 40 tvrtki, INGRA je prethodnih godina proširila svoju primarnu djelatnost izvoza investicijskih projekata za poznate naručitelje na investicijske projekte namijenjene tržištu kroz vlastite investicije. U okviru raznovrsnog djelokruga poslovnih aktivnosti u koje je uključena, Društvo danas posluje kroz četiri različita segmenta poslovanja:

- Građevinski inženjering
- Energetski i industrijski inženjering
- Razvoj projekata kroz vlastite investicijske projekte i
- Javno privatna partnerstva kao poseban segment razvoja projekata u području javne infrastrukture

INGRA d.d. i ovisna društva**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE****ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.**

Društva Grupe

Financijski izvještaji sljedećih ovisnih društava uključena su u konsolidirane financijske izvještaje Grupe:

	Vlasnički udio 31. prosinca 2017.	Vlasnički udio 31. prosinca 2016.
	<u>%</u>	<u>%</u>
1. Lanište d.o.o.	100%	100%
2. Ingra-M.E. d.o.o.	100%	100%
3. Dvori Lapad d.o.o.	100%	100%
4. Ingra nekretnine d.o.o.	100%	100%
5. Ingra Energo d.o.o., Bosna i Hercegovina	100%	100%
6. Geotehnika Sudan	100%	100%
7. Ingra-gradnja d.o.o. u likvidaciji	99%	99%
8. Ingra Algere sarl.	99%	99%
9. Marina Slano d.o.o.	88%	62%
10. Južni Jadran Nautika d.o.o.	51%	51%
11. Dubrovačke lučice d.o.o.	51%	51%
12. Ingra-MAR d.o.o.	-	100%
13. Posedarje rivijera d.o.o.	-	100%
14. Geotehnika d.o.o.	-	100%
15. Ingra zajednički servis d.o.o.	-	100%
16. Tiha nekretnine d.o.o. u likvidaciji	-	100%
17. Ingra poslovna zajednica d.d.	-	100%
18. Uvala Lapad d.o.o.	-	100%
19. BioAdria Slavonski Brod d.o.o. u likvidaciji	-	100%

Grupa ne posjeduje kontrolu nad ovisnim društvom Mavrovo ADG iz Makedonije zbog toga što se nad istim vodi stečajni postupak. Navedeno društvo nije uključeno u financijske izvještaje Grupe. Ulaganje u navedeno ovisno društvo je u cijelosti umanjeno.

U sklopu organizacijskog restrukturiranja Grupe, tijekom 2017. godine društva Ingra-MAR d.o.o., Ingra zajednički servis d.o.o., Geotehnika d.o.o., Posedarje rivijera d.o.o., Ingra poslovna zajednica d.d. pripojena su ovisnom društvu Lanište d.o.o. Nad društvima Tiha nekretnine d.o.o. i BioAdria Slavonski brod d.o.o. završen je postupak likvidacije. Nad društvom Ingra-M.E. d.o.o. vodi se predstečajni postupak.

Tijekom 2017. godine Grupa je prodala ovisno društvo Uvala Lapad d.o.o. Utjecaj prodaje ovisnog društava na financijski položaj Grupe u 2017. godini je kako slijedi:

HRK'000

Nekretnina	(287)
Novac	(4)
Dani zajmovi	517
Ostale kratkoročne obveze	3
Primljena naknada	30
Dobitak od prodaje ovisnih društava	259

INGRA d.d. i ovisna društva

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

Tijekom 2016. godine Grupa je stekla kontrolu nad društvom Ingra-gradnja d.o.o. te je osnovala društvo Ingra nekretnine d.o.o. Prije stjecanja kontrole ulaganje u društvo Ingra-gradnja d.o.o. bilo je evidentirano kao ulaganje u pridruženo društvo. Kontrola nad društvom Ingra-gradnja d.o.o. je stečena u procesu dokapitalizacije - pretvaranjem obveza u kapital, a na temelju usvojene predstečajne nagodbe ovisnog društva.

Utjecaj stjecanja ovisnog društava na financijski položaj Grupe u 2016. godini je kako slijedi:

	<u>HRK'000</u>
Dani zajmovi	(8)
Novac	5
Primljeni zajmovi	47
Ostale kratkoročne obveze	(1)
Dane naknade	-
Dobitak od stjecanja ovisnih društava	43

Ključni menadžment

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora na dan 31. prosinca 2017. godine:

- Stjepan Mesić, predsjednik
- Davor Štern, zamjenik predsjednika
- Zdenko Mahmutović, postao član od 29. rujna 2016. godine
- Mladen Markoč, postao član od 29. rujna 2016. godine
- Dubravko Kos, postao član od 29. rujna 2016. godine

Tijekom 2016. godine članovi Nadzornog odbora bili su:

- Marijan Kostrenčić, prestao biti član dana 2. svibnja 2016. godine
- Danijel Režek, prestao biti član dana 29. rujna 2016. godine

Uprava

Članovi uprave tijekom 2017. i 2016. godine:

- Igor Oppenheim, direktor, zastupa društvo pojedinačno i samostalno

Projekti i tržišta

Grupa najveći dio prihoda o prodaje ostvaruje od izvođenja infrastrukturnih radova u inozemstvu. Tijekom 2016. i 2017. godine Grupa je sve prihode od izvođenja radova u inozemstvu ostvarila na tržištu Alžira, na kojem je na dan 31. prosinca 2017. godine bilo aktivno tri projekta (na dan 31. prosinca 2016. godine: četiri projekta). Najznačajniji projekt odnosi se na izgradnju bolničkog kompleksa s ukupnim ugovorenim prihodom od oko 450 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. godine. Do 31. prosinca 2017. godine ostvareno je 26% prihoda. Glavni partner (suizvođač) Grupe na projektu je domaća kompanija, koja zbog financijskih poteškoća u kojima se nalazi ne izvršava svoje obveze prema ugovorenoj dinamici radova. Zbog poteškoća

u realizaciji projekta, u nastavku bilješki opisana je izloženost Grupe na ovom projektu po pojedinim bilančnim pozicijama, kao i ugovorna (vanbilančna) izloženost.

Preostala dva aktivna projekta u Alžiru na dan 31. prosinca 2017. godine odnose se na isporuku i montažu hidromehaničke opreme, na kojima je promatrano sumarno ostvareno 63% ugovorenih prihoda. Jedan projekt je u potpunosti završen tijekom 2017. godine.

Na domaćem tržištu Grupa najznačajnije prihode od prodaje ostvaruje od vlastitih investicija – Arena Zagreb i stambeno-poslovni kompleks Dvori Lapad u Dubrovniku.

Prihodi od prodaje na projektu Arena Zagreb uglavnom se odnose na prihode od održavanja. Prihodi od zakupnine Arene Zagreb iskazuju se kao financijski prihodi. Prihodi od zakupnine i ostale pojedinosti projekta Arena Zagreb opisani su u nastavku.

Veći dio prihoda od prodaje na projektu stambeno-poslovni kompleks Dvori Lapad u Dubrovniku Grupa je ostvarila od prodaje stanova, poslovnih prostora i garažno-parkirnih mjesta, a manji dio od održavanja i upravljanja kompleksom.

Na dan 31. prosinca 2017. godine Grupa je imala 87 zaposlenika (31. prosinca 2016. godine: 84 zaposlenika).

Projekt Arena Zagreb

Najznačajniju imovinu Grupe čini ulaganje u projekt multifunkcionalne dvorane Arena Zagreb (dalje u tekstu: Arena ili Arena Zagreb), koji je realiziran putem ovisnog društva Lanište d.o.o. (dalje u tekstu: Lanište). Projekt je realiziran po modelu javno - privatnog partnerstva u kojem je Lanište u svojstvu investitora i privatnog partnera tijekom 2007. i 2008. godine izgradilo Arenu te je s javnim partnerom (dalje u tekstu: Zakupnik) ugovorilo dugoročni zakup Arene. Na dan potpisivanja Ugovora o zakupu, dana 14. lipnja 2007. godine, Republika Hrvatska i Grad Zagreb potpisali su Sporazum o zajedničkom financiranju Arene kojim je utvrđeno da će zajednički u jednakim omjerima (50:50) subvencionirati Zakupniku iznos potreban za plaćanje zakupnine po Ugovoru o zakupu. Razdoblje trajanja zakupa je ugovoreno na 28 godina za ugovorenu osnovnu zakupninu u visini od 7,2 milijuna EUR godišnje uvećano za PDV. Osnovna zakupnina godišnje se indeksira s HICP indeksom Europske monetarne unije koji objavljuje Eurostat. Zakupnina za 2018. godinu iznosi 7,9 milijuna eura godišnje uvećano za PDV. Zakupnina se plaća tromjesečno. Po isteku Ugovora o zakupu, na kraju 2036. godine, Lanište će Arenu predati Zakupniku u vlasništvo za 1 EUR. Lanište se u zemljišnim knjigama vodi kao vlasnik nekretnine, uz postojanje hipoteke upisane u korist banke koja je direktno financirala Lanište za vrijeme izgradnje Arene. Sukladno Ugovoru o zakupu, Društvo ne može davati Arenu u zalog trećim stranama bez odobrenja Zakupnika. Sukladno Ugovoru o zakupu, Lanište ima obvezu održavati Arenu za čitavo vrijeme trajanja zakupa, po kojoj osnovi od Zakupnika prima kvartalnu naknadu u visini stvarno nastalih troškova održavanja. Zakupnik je u obvezi nadoknaditi Laništu i troškove kapitalnog održavanja. Upravljanje Arene, odnosno organizacija događanja u ingerenciji je Zakupnika. Osim prihoda po osnovi zakupa i prihoda po osnovi održavanja Arene, Lanište manji dio prihoda ostvaruje od prodaje usluga prilikom organizacije događaja. Sve udjele u Laništu drži društvo Ingra nekretnine d.o.o. – ovisno društvo u 100%-tnom vlasništvu matičnog Društva.

Ostalo - predstečajna nagodba

Matično Društvo je tijekom 2014. godine završilo proces predstečajne nagodbe te je dana 24. rujna 2014. godine pred Trgovačkim sudom u Zagrebu sklopljena predstečajna nagodba. Rješenje Trgovačkog suda u

Zagrebu kojim se odobrava predstečajna nagodba postalo je pravomoćno dana 25. studenog 2014. godine. Sukladno odredbama usvojene predstečajne nagodbe, tijekom 2015. godine ovisno društvo Lanište izdalo je obveznice nominalne vrijednosti 54.985.733 EUR, a u svrhu ispunjenja najvećeg dijela obveza matičnog Društva prema vjerovnicima predstečajne nagodbe. Najveći dio izdanih obveznica dodijeljen je vjerovnicima predstečajne nagodbe tijekom 2015. godine. Na dan 31. prosinca 2017. godine oko 5% ukupnog izdanja još nije dodijeljeno vjerovnicima predstečajne nagodbe. Preostale obveze matičnog Društva koje su proizašle iz predstečajne nagodbe podmirit će se putem prodaje, odnosno preuzimanjem nekretnina i ostale imovine u vlasništvu matičnog Društva.

Sukladno odredbama Plana financijskog i operativnog restrukturiranja usvojenog od strane vjerovnika u sklopu procesa predstečajne nagodbe, provedeno je organizacijsko restrukturiranje Grupe s krajnjim ciljem povećanja operativne i financijske efikasnosti. U tu svrhu, tijekom 2017. godine provedeno je pojednostavljenje organizacijske strukture Grupe te su izvršena unutargrupna pripajanja i privedeni kraju likvidacijski postupci pojedinih ovisnih društava. Lanište je preuzelo korporativne funkcije Grupe i operativno upravljanje projektima koje je ugovorilo matično Društvo. Matično Društvo ostaje ugovaratelj novih/starih projekata kao nositelj brenda i vlasnik vrijednih referenci na području izvođenja infrastrukturnih projekata u zemlji i inozemstvu. Cjelokupno nekretninsko poslovanje Grupe nalazi se u zasebnom ovisnom društvu Grupe (Ingra nekretnine d.o.o.), uključujući nezaložene nekretnine i najvažnije projekte - Arena Zagreb i upravljanje stambeno-poslovnim kompleksom Dvori Lapad. Imovina namijenjena podmirenju vjerovnika nalazi se u matičnom Društvu (založene nekretnine, udjeli u društvima, obveznice Laništa). U svojstvu glavne operativne kompanije Grupe, Lanište ima odnose s ostalim članicama Grupe, dok odnosi prema trećima proizlaze iz Ugovora o zakupu Arene.

Sukladno svrsi postupka predstečajne nagodbe da Grupi omogući financijsko restrukturiranje kojim će postati likvidno, Uprava Grupe na temelju prihvaćene predstečajne nagodbe smatra primjerenim korištenje pretpostavke neograničenog vremena poslovanja prilikom sastavljanja financijskih izvještaja za 2017. godinu.

Trošak revizorskih usluga

Trošak revizorskih usluga u 2017. godini iznosio je 728 tisuća kuna, a koji iznos uključuje zakonom propisanu reviziju godišnjih pojedinačnih financijskih izvještaja matičnog Društva, konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe i pojedinačnih izvještaja Laništa, zakonom propisane revizorske usluge izvršene u sklopu organizacijskog restrukturiranja, kao i ostale revizorske usluge drugih revizorskih društava (2016: 543 tisuće kuna).

Vlasnička struktura Grupe na dan 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016. godine bila je kako slijedi:

	31. prosinca 2017.		31. prosinca 2016.	
	Broj dionica	Vlasnički udio %	Broj dionica	Vlasnički udio %
OPPENHEIM IGOR	1.290.556	9,53%	773.908	5,71%
TEHNIKA D.D.	451.800	3,34%	451.800	3,34%
TROMONT D.O.O.	319.970	2,36%	319.970	2,36%
KOS DUBRAVKO	239.132	1,77%	217.800	1,61%
INHOUSE GROUP D.O.O.	227.237	1,68%	-	-
ELEKTROPROJEKT D.D.	207.450	1,53%	207.450	1,53%
ZAGREBAČKA BANKA D.D. / SKRBNIČKI RAČUN	193.356	1,43%	-	-
SEDLAR JOSIP	184.460	1,36%	189.527	1,40%
ČALETA JOZO	134.847	1,00%	127.347	0,94%
BARAČ ANTE	115.046	0,85%	58.174	0,43%
OSTALI	10.181.346	75,15%	11.199.224	82,68%
	13.545.200	100,00%	13.545.200	100,00%

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika, određivanje fer vrijednosti i računovodstvene procjene

2.1 Računovodstvene politike

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe su sastavljeni u skladu sa zakonskim zahtjevima u Republici Hrvatskoj i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“) koji se primjenjuju u Europskoj uniji.

U konsolidiranim financijskim izvještajima, ovisna društva - društva nad kojima Grupa, neposredno ili posredno, ima više od pola glasačkih prava ili na neki drugi način ima kontrolu nad poslovanjem – su u potpunosti konsolidirani.

Primijenjene računovodstvene politike su nepromijenjene u odnosu na prethodnu godinu.

Financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određenih financijskih instrumenata koji su iskazani po fer vrijednosti.

Računovodstvene politike su primjenjivane konzistentno, osim ako nije navedeno drugačije. Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja pod pretpostavkom neograničenog nastavka poslovanja.

Financijski izvještaji denominirani su u hrvatske kune (HRK). Na dan 31. prosinca 2017. godine tečaj za 1 USD iznosio je 6,27 (31. prosinca 2016. godine: 7,17 HRK), za 1 EUR 7,51 HRK (31. prosinca 2016. godine: 7,56 HRK), a za 1 DZD 0,056 HRK (31. prosinca 2016. godine: 0,064 HRK).

Novi standardi i dopune standarda koji su primijenjeni i na snazi

Grupa je za svoje izvještajno razdoblje koje započinje 1. siječnja 2017. godine usvojilo dolje navedene nove i dopunjene MSFI-ve koje je odobrila Europska unija i koji su relevantni za financijske izvještaje Društva.

- Priznavanje odgođene porezne imovine za nerealizirane gubitke – Dodaci MRS-u 12 – Porez na dobit
- Inicijativa za objavom – Dodaci MRS-u 7 – Izvještaj o novčanim tokovima

Usvajanje dodataka rezultiralo je dodatnom objavom promjena u obvezama iz financijskih aktivnosti (vidi bilješku 26). Usvajanje ovih dodataka nije imalo utjecaja na rezultat tekućeg razdoblja, kao niti na prethodno razdoblje. Dodatak koji se odnosi na priznavanje odgođene porezne imovine za nerealizirane gubitke može imati utjecaj na rezultat Grupe u narednim razdobljima, ali se u ovom trenutku njegov utjecaj ne može procijeniti zbog neizvjesnosti ostvarivanja uvjeta za korištenje nerealiziranih gubitaka.

Standardi, tumačenja i dodaci koji su objavljeni, ali još nisu stupili na snagu

Objavljeno je nekoliko novih standarda i dodataka MSFI-jevima te smjernica Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) koji još nisu na snazi za izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2017. godine i koje Društvo nije ranije usvojilo. Ne očekuje se da će ove promjene imati značajan utjecaj na buduće financijske izvještaje Grupe, osim sljedećih standarda:

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.**

MSFI 15 'Prihodi od ugovora s kupcima' i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)

Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde izdao je novi standard za priznavanje prihoda. On će zamijeniti MRS 18 koji pokriva ugovore za robu i usluge i MRS 11 koji pokriva ugovore o izgradnji.

Novi standard temelji se na načelu da se prihodi priznaju kada se kontrola nad dobrima ili uslugama prenosi na kupca tako da pojam kontrole zamjenjuje postojeći pojam rizika i koristi.

Neke ključne promjene u odnosu na sadašnju praksu jesu sljedeće:

- Svi paketi roba ili usluga koje se razlikuju trebaju se zasebno priznavati te je sve popuste i rabate na ugovornu cijenu potrebno alocirati na zasebne elemente.
- Prihodi se mogu priznati ranije ili kasnije nego prema sadašnjim standardima ako naknada varira iz bilo kojeg razloga (kao npr. za poticaje, rabate, naknade za dobro izvođenje posla, autorske naknade, postizanje željenog ishoda itd.) – minimalni iznosi moraju se priznati ako ne postoji značajan rizik od ukidanja.
- Trenutak u kojem se prihodi mogu priznavati može se promijeniti: dio prihoda koji se priznaje u trenutku kada je ugovor pri završetku možda će se morati priznavati tijekom trajanja ugovora i obrnuto.
- Postoje nova posebna pravila o, među ostalim, licencama, jamstvima, nepovratnim naknadama koje se unaprijed plaćaju i konsignacijskim aranžmanima.
- Postoji povećani opseg objava.

Subjekti će moći birati između potpune retroaktivne primjene ili prospektivne primjene s dodatnim objavama. Grupa namjerava primijeniti ovaj standard pomoću modificiranog retroaktivnog pristupa, što znači da će kumulativan učinak usvajanja biti priznat u zadržanoj dobiti na dan 1. siječnja 2018. godine i da se usporedni podaci neće prepravljati.

Uprava je procijenila da će nova pravila MSFI-a 15 utjecati na sljedeća područja poslovanja Grupe:

- Mjerenje prihoda i iskazivanje potraživanja i obveza za ugovore u kojima su nastali troškovi veći od prihoda;
- Iskazivanje i mjerenje očekivanih gubitaka po ugovorima;
- Priznavanje prihoda u bruto ili neto iznosu (principal ili agent);
- Prezentiranje imovine i obveza proizašlih iz ugovora o građenju;
- Mjerenje troškova proizašlih iz ugovora o građenju čiji se stupanj dovršenosti mjeri na output principu;
- Priznavanje prihoda u slučaju izmijene ugovorne cijene.

Uprava je procijenila učinke primjene novog standarda na financijske izvještaje Grupe te je utvrdila da će novi standard imati sljedeći utjecaj na neto imovinu Grupe na dan 1. siječnja 2018. godine:

- Smanjenje imovine za iznos od 4.153 tisuće kuna;
- Smanjenje obveza za iznos od 17.683 tisuće kuna;
- Povećanje kapitala za iznos od 13.530 tisuća kuna.

Prema pravilima MSFI-a 15, prihodi od prodaje bili bi manji u 2017. godini za iznos od 7.981 tisuću kuna, dok bi prihodi od ukidanja rezerviranja bili veći za 3.307 tisuća kuna. Navedeni utjecaj posljedica je novih pravila u iskazivanju i mjerenju gubitka koji proizlaze iz ugovora s kupcima (ugovori o izvođenju radova prema zamijenjenom MRS-u 11). Prema pravilima zamijenjenih standarda, gubici koji proizlaze iz ugovora o izvođenju radova bili su sadržani u sklopu pozicija potraživanja/obveze po ugovoru o izgradnji. Jednom priznati gubici su se otpuštali na poziciji prihoda od prodaje sukladno stupnju dovršenosti radova i/ili sukladno promjenama u očekivanim prihodima od ugovora. Prema novom standardu, gubici po ugovoru s kupcima priznaju se sukladno MRS-u 37 – Rezerviranja, nepredvidiva imovina i nepredvidive obveze, što znači da se gubici koji proizlaze iz ugovora s kupcima priznaju isključivo ako na dan bilance budući troškovi premašuju buduće ekonomske koristi ugovora. Otpuštanje (smanjenje) gubitaka iskazuje se na poziciji rezerviranja. Nadalje, novi standard postavlja nove zahtjeve na području prezentiranja imovine i obveza proizašlih iz ugovora s kupcima. Imovina i obveze koje proizlazi iz ugovora s kupcima (osim potraživanja po osnovi kapitalizacije troškova) morat će se prikazivati u neto iznosu na bazi svakog pojedinog ugovora. Nadalje, primjena novog standarda utjecat će na visinu iskazanih prihoda od prodaje i troškova iz poslovanja zbog toga što će se dio prihoda koji proizlaze od održavanja Arene priznati na neto osnovi (Grupa kao agent kupcu - Zakupniku). Režijski troškovi održavanja Arene i povezani prihodi po osnovi prefakturiranih režijskih troškova prikazivat će se u neto iznosu, a što će u konačnici rezultirati s manjim prihodima od prodaje za 2,1 milijuna kuna i u manjim troškovima materijala i usluga za jednaki iznos. Prihodi od prefakturiranih režijskih troškova se po svojoj naravi i načinu plaćanja ne mogu smatrati dijelom ugovorene naknade.

MSFI 9 Financijski instrumenti i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)

MSFI 9 regulira klasifikaciju, mjerenje i prestanak priznavanja financijske imovine i financijskih obveza i uvodi nova pravila za računovodstvo zaštite i novi model umanjenja vrijednosti financijske imovine. Grupa procjenjuje da će financijska imovina trenutno klasificirana kao raspoloživa za prodaju zadovoljiti uvjete klasificiranja kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) na temelju trenutnog poslovnog modela za ovu imovinu, te nisu potrebne promjene priznavanja i mjerenja za ovu imovinu. Grupa je procijenila da će se njezina najznačajnija financijska imovina i dalje klasificirati kao imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku. Grupa procjenjuje da neće biti promjena koja se tiču priznavanja i mjerenja potraživanja od Zakupnika po osnovi zakupa Arene (bilješka 15) i dugoročnog depozita koji proizlazi iz Ugovora o zakupu (bilješka 17).

Novi model umanjenja vrijednosti jest model očekivanog kreditnog gubitka (eng. expected credit loss - ECL) koji može dovesti do ranijeg priznavanja kreditnih gubitaka. Novi model umanjenja vrijednosti zahtijeva priznavanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti na temelju očekivanih kreditnih gubitaka, a ne samo na temelju nastalih kreditnih gubitaka kao što je slučaj u zamijenjenom MRS-u 39 – Financijska imovina – priznavanje i mjerenje. Primjenjuje se na financijsku imovinu klasificiranu po amortiziranom trošku, dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, ugovornoj imovini sukladno MSFI-ju 15 - Prihodi od ugovora s kupcima, potraživanja od najma. Grupa je procijenila da će novi model umanjenja vrijednosti rezultirati ispravkom vrijednosti imovine proizašle iz Ugovora o zakupu, a navedene u bilješkama 15 i 17 za iznos od 2.011 tisuća kuna. Posljedično tome, kapital (zadržana dobit / preneseni gubitak) Grupe bit će na dan 1. siječnja 2018. godine manji za iznos od 2.011 tisuća kuna.

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.**

Grupa ima koncentraciju kreditnog rizika na mali broj kupaca te je Uprava na temelju analize povijesnih podataka i budućih očekivanja procijenila da novi model umanjenja vrijednosti neće utjecati na umanjenje kratkotrajnih potraživanja od kupaca na dan 1. siječnja 2018. godine.

Grupa ne očekuje nikakav učinak na iskazivanje financijskih obveza Grupe budući da novi zahtjevi isključivo utječu na iskazivanje financijskih obveza koje su priznate po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, a Grupa nema takvih obveza.

Nova pravila zaštite neće imati učinak na Grupi jer ona nema instrumente zaštite.

Ovaj standard je obavezan za financijske godine koje počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. Grupa će nova pravila primjenjivati uz korištenje praktičnih mogućnosti koje su dopuštene sukladno standardu te se usporedni podaci za 2017. godinu neće prepravljati.

MSFI 16 Najmovi (objavljen u siječnju 2016. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine)

- MSFI 16 prvenstveno će imati utjecaj na računovodstvo najmoćnijeg koji će u bilanci morati priznati gotovo sve najmove. Standardom se uklanja dosadašnja razlika između poslovnih i financijskih najмова te se zahtijeva priznavanje imovine (pravo na korištenje iznajmljene imovine) i financijskih obveza plaćanja najma za gotovo sve ugovore o najmu. Neobavezno izuzeće postoji za kratkotrajne najmove i najmove male vrijednosti.
- Utjecaj će se vidjeti i u računu dobiti i gubitka jer je ukupni trošak u pravilu veći u prvim godinama najma, a manji u kasnijim godinama najma. Usto će se poslovni rashodi zamijeniti kamatama i amortizacijom, pa će se promijeniti i ključni metrički podaci kao što je EBITDA.
- Novčani tok od poslovnih aktivnosti bit će veći jer se plaćanja glavnice obveze za najam klasificiraju u financijske aktivnosti. Samo se plaćanja kamata mogu i dalje iskazivati kao novčani tokovi od poslovnih aktivnosti.
- Računovodstvo najmodavaca neće se značajno mijenjati. Mogu se pojaviti neke razlike zbog novih smjernica o definiciji najma. Po MSFI-ju 16 ugovor jest ili sadrži najam ako se ugovorom prenosi pravo upravljanja korištenjem identificirane imovine na određeno razdoblje u zamjenu za naknadu.

U ovom trenutku Grupa nije u mogućnosti procijeniti točan učinak novog standarda na financijske izvještaje. Grupa će tijekom sljedećih dvanaest mjeseci obaviti detaljnije procjene utjecaja. Grupa namjerava usvojiti standard s datumom stupanja na snagu. Grupa namjerava primijeniti pojednostavljeni prijelazni pristup i neće prepravljati usporedne iznose za godinu prije prvog usvajanja.

Osnove konsolidiranih financijskih izvještaja

Konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju matično Društvo i podružnice nakon eliminacije svih materijalnih transakcija između društava unutar Grupe. Podružnica je pravna osoba pod kontrolom matičnog Društva, u kojoj matično Društvo izravno ili neizravno posjeduje više od 50 posto glasačkih prava podružnice ili nad kojom matično Društvo ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama na temelju sporazuma ili kontrole na glasačkim pravima (ovisno društvo).

Ovisna društva se konsolidiraju od trenutka prijenosa stvarne kontrole na Grupi dok prestanak konsolidacije počinje od trenutka njihove prodaje, likvidacije i gubitka kontrole. Matično Društvo gubi kontrolu kad izgubi

moć kontroliranja finansijskih i poslovnih politika subjekta u kojeg investira zbog ostvarivanja koristi iz njegovih aktivnosti. Gubitak kontrole može se pojaviti s ili bez promjena u apsolutnoj ili relativnoj razini vlasništva, kao što je pokretanje stečajnog postupka ili na temelju sporazuma.

Stjecanja podružnica su evidentirana korištenjem metode troška ulaganja.

Financijski izvještaji ovisnih društava sastavljeni su za isto finansijsko razdoblje kao i za matično Društvo koristeći dosljedne računovodstvene politike. Prilagodbe se obavljaju tamo gdje postoje razlike u promjeni računovodstvenih politika.

Dobici i gubici nastali od stjecanja ovisnih društava i gubitka kontrole nad istima iskazuju se na poziciji ostali dobiti / (gubici) iz poslovanja – neto.

Rezultat potpunog gubitka kontrole nad ovisnim društvom čini razliku između eventualne naknade dobivene od strane kupca mjerene po fer vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti neto imovine (uključujući goodwill) prodanog ovisnog Društva na dan prodaje.

Manjinski interesi u kapitalu i rezultatima društava koje kontrolira matično Društvo prikazani su posebno u konsolidiranim finansijskim izvještajima.

Osnovna primijenjena načela konsolidacije su:

- a. Samo društva u kojima matično Društvo ima kontrolu konsolidirana su na osnovi pojedine pozicije bilance i računa dobitka i gubitka. Ulaganja u pridružena društva iskazana su korištenjem metode udjela.
- b. Društva koja su kupljena / prodana tijekom godine uključena su u konsolidirana finansijska izvješća od datuma stjecanja / do datuma prodaje.
- c. Plaćena naknada za stjecanje raspoređuje se na imovinu i obveze stečenog ovisnog društva, a sukladno procjeni Uprave o vrijednosti stečene imovine i obveza.
- d. Razlika između plaćane naknade i neto iznosa stečene imovine predstavlja goodwill.
- e. Sva značajna interna potraživanja i obveze kao i svi troškovi i prihodi, uključujući nerealizirane dobitke i gubitke, koji su rezultirali iz transakcija između konsolidiranih društava su eliminirani.

Osnovne računovodstvene politike korištene u pripremi finansijskih izvještaja obrazložene su u nastavku.

a) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema, izuzev poslovne zgrade i pripadajućeg zemljišta (sjedište Grupe) koje se smatra zasebnom skupinom imovine, iskazane su po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Troškovi nabave uključuju sve troškove koji se mogu direktno povezati sa dovođenjem imovine u upotrebu za namjeravanu svrhu. Nabavna vrijednost uključuje izdatke koji se izravno odnose na stjecanje sredstva. Nabavna vrijednost vlastito izgrađenog sredstva uključuje trošak materijala i direktnog rada i druge troškove povezane s dovođenjem sredstva u namijenjeno radno stanje, kao i troškove demontiranja i uklanjanja dijelova te obnove lokacije na kojoj se nalaze.

Naknadni izdaci vezani za već priznati predmet nekretnina, postrojenja i opreme kapitaliziraju se kao povećanje vrijednosti imovine u slučaju kada je vjerojatno da će zbog tih dodatnih izdataka pritjecati dodatne buduće ekonomske koristi i kada ti izdaci unapređuju stanje imovine iznad originalno priznatog. Svi ostali naknadni troškovi priznaju se kao rashod u periodu kada su nastali.

Zemljište koje se odnosi na poslovnu zgradu se nakon početnog priznavanja iskazuje po revaloriziranom iznosu koji čini njegova fer vrijednost na dan revalorizacije umanjena za kasnije akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Neovisne procjene vrijednosti zemljišta vrše se kada se knjigovodstvena vrijednost bitno razlikuje od fer vrijednosti. Svako povećanje vrijednosti zemljišta knjiži se u okviru ostale sveobuhvatne dobiti na poziciji revalorizacijske rezerve, osim u slučaju da, i isključivo u mjeri u kojoj, ono poništava smanjenje vrijednosti iste imovine koje je ranije bilo iskazano kao rashod i u tom se slučaju prikazuje kao prihod.

Svako umanjenje prvo se prebija sa povećanjem koje se odnosi na raniju procjenu vrijednosti u pogledu iste imovine i nakon toga se priznaje kao trošak. Pripadajući dio revalorizacijskih rezervi ostvarenih prilikom ranije procjene vrijednosti oslobađa se iz revalorizacijskih rezervi direktno u zadržani dobitak, nakon otuđenja imovine.

Nakon početnog priznavanja prema trošku, poslovna zgrada se priznaje prema revaloriziranoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost na dan revalorizacije umanjena za naknadnu amortizaciju na zgrade i trošak umanjenja vrijednosti. Fer vrijednost se bazira na tržišnoj vrijednosti, a to je procijenjena vrijednost za koju bi imovina mogla biti prodana na dan procjene vrijednosti između dobrovoljnog kupca i dobrovoljnog prodavatelja po uobičajenim poslovnim i komercijalnim uvjetima.

Kad se knjigovodstveni iznos sredstva poveća kao rezultat revalorizacije, to povećanje se izravno odobrava u okviru ostale sveobuhvatne dobiti na poziciji revalorizacijska rezerva. Revalorizacijsko povećanje priznaje se kao prihod do iznosa do kojeg ono poništava revalorizacijsko smanjenje istog sredstva, koje je prethodno bilo priznato kao rashod.

Kad se knjigovodstveni iznos sredstva smanji kao rezultat revalorizacije, to smanjenje se priznaje kao rashod. Revalorizacijsko smanjenje izravno tereti revalorizacijsku rezervu unutar ostale sveobuhvatne dobiti do iznosa do kojeg ovo smanjenje ne premašuje iznos koji postoji kao revalorizacijska rezerva za isto sredstvo.

Svake godine se vrši prijenos iz ostale sveobuhvatne dobiti (revalorizacijske rezerve) u ostale rezerve u visini amortizacije revalorizirane imovine. Također, akumulirana amortizacija na datum revalorizacije se isključuje na teret bruto knjigovodstvenog iznosa sredstva, a neto iznos prepravlja se do revaloriziranog iznosa sredstva.

U trenutku povlačenja iz uporabe ili otuđenja, sva preostala revalorizacijska rezerva takvog sredstva se prenosi u zadržanu dobit.

Amortizacija je obračunata primjenom linearne metode pojedinačno za svako osnovno sredstvo kroz procijenjeni vijek korištenja imovine. Amortizacija se počinje obračunavati kada je dugotrajna materijalna imovina raspoloživa i spremna za upotrebu. Imovina u izgradnji se ne amortizira. Amortizacija se obračunava kroz prosječni procijenjeni vijek trajanja kako slijedi:

Zgrade	40 godina
Kompjuterska i telekomunikacijska oprema	2 godine
Automobili i ostala transportna sredstva	5 godina
Uredski namještaj	5 godina
Ostala oprema	1 – 5 godina

Obračun amortizacije obavlja se po pojedinačnim osnovnim sredstvima do njihovog potpunog otpisa.

Amortizirajući iznos nekog sredstva utvrđuje se nakon oduzimanja njegovog ostatka vrijednosti. Ostatak vrijednosti imovine se može povećati na vrijednost jednaku ili veću od knjigovodstvene vrijednosti te imovine. Ako se to dogodi, iznos amortizacije će biti nula.

Dobitke ili gubitke koji proizlaze iz prestanka priznavanja pojedine nekretnine, postrojenja i opreme treba utvrditi kao razliku između neto iznosa potraživanja od otuđenja i knjigovodstvene vrijednosti imovine. Dobit ili gubitak ostvaren prodajom, rashodovanjem ili na drugi način otuđenjem materijalne i nematerijalne imovine iskazuje se u okviru ostalih neto dobitaka / (gubitaka) iz poslovanja.

Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilance Grupa analizira sadašnju vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kako bi procijenilo da li postoje pokazatelji da vrijednost nekog sredstva treba biti umanjena. Ako takvi pokazatelji postoje, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos sredstva kako bi utvrdilo iznos gubitka od umanjenja imovine (ukoliko on postoji). Ukoliko nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Kada se temelj raspodjele može utvrditi na razumnoj i dosljednoj osnovi, sredstva se također raspoređuju na pojedinu jedinicu koja stvara novac, a ukoliko to nije moguće, sredstva se raspoređuju na najmanje jedinice Grupe koje stvaraju novac i za koje se raspodjela može utvrditi na razumnoj i dosljednoj osnovi.

Nadoknadivi iznos jest viši iznos fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje i vrijednosti sredstva u upotrebi. Pri utvrđivanju vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost primjenjujući diskontnu stopu prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene sadašnje vrijednosti novca i rizika specifičnih za pojedino sredstvo.

Ako je nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja stvara novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, knjigovodstveni iznos sredstva (ili jedinice koja stvara novac) umanjuje se do njegovog nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja imovine priznaje se odmah kao rashod u računu dobiti i gubitka, osim za revaloriziranu imovinu gdje se gubici prvo umanjuju na teret pripadajućih revalorizacijskih rezervi unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

Ako Grupa počinje koristiti materijalnu imovinu namijenjenu prodaji iskazanu na poziciji zaliha, izvršava se prijenos s zaliha na poziciju nekretnine, postrojenja i oprema. U slučaju prijenosa ne mijenja se knjigovodstvena vrijednost imovine.

Ako Grupa ostvaruje prihode po osnovi najma dijela nekretnine koju koristi u administrativne svrhe, iznajmljeni dijelovi se iskazuju kao ulaganje u nekretnine isključivo ako se isti mogu odvojeno prodati na tržištu ili dati u financijski najam. Ako se iznajmljeni dijelovi ne mogu prodati, imovina predstavlja ulaganje u nekretnine samo ako je njezin neznatna dio namijenjen za administrativne svrhe.

b) Ulaganje u nekretnine

Ulaganja u nekretnine se klasificiraju nekretnine koje se drže ili zbog stjecanja prihoda od najma ili kapitalne dobiti ili oboje. Ulaganje u nekretnine se početno vrednuju po trošku nabavke. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine se vode po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumuliranom umanjenju vrijednosti. Trošak ulaganja u nekretninu uključuje nabavnu cijenu i sve izravne troškove. Zemljište se ne amortizira. Kada se stave u upotrebu, ulaganja u nekretnine se amortiziraju kroz ekonomski vijek trajanja. Amortizacijske stope jednake su onima koje se upotrebljavaju kod nekretnine, postrojenja i oprema. Dobitke ili gubitke koji proizlaze iz prestanka priznavanja pojedinog ulaganja u nekretnine treba utvrditi kao razliku između neto iznosa potraživanja od otuđenja i knjigovodstvene vrijednosti imovine. Dobit ili gubitak ostvaren prodajom, rashodovanjem ili na drugi način otuđenjem ulaganjem u nekretnine iskazuje se u okviru ostalih neto dobitaka / (gubitaka) iz poslovanja. Pravila korištenja prilikom umanjenja jednaka su kao i kod nekretnina, postrojenja i oprema. Grupa u bilješkama objavljuje fer vrijednosti ulaganja ako postoje značajna odstupanja u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost. Grupa objavljuje prihode od najma od ulaganja u nekretnine i pripadajuće direktne troškove. Ako Grupa prestane koristiti nekretninu, izvršava se prijenos s pozicije nekretnina, postrojenja i opreme na poziciju ulaganje u nekretnine. U slučaju prijenosa ne mijenja se knjigovodstvena vrijednost imovine. Prijenos s ulaganja u nekretnine na zalihe isključivo postoji kada postoji promjena namjene te nekretnine, koja je potkrijepljena početkom obnove s namjerom prodaje. Prijenos nekretnine iskazane na zalihama na ulaganje u nekretnine počinje s početkom najma i samo ako se nekretnina više nema namjeru prodavati. U slučaju prijenosa ne mijenja se knjigovodstvena vrijednost imovine.

c) Najmovi

Najmovi se klasificiraju kao financijski najmovi ako se prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom na najmprimca. Svi ostali najmovi klasificiraju se kao poslovni najmovi.

Financijske najmove početno se priznaje u bilanci najmprimca kao imovinu i obveze po iznosima jednakim fer vrijednosti iznajmljenih sredstava ili ako je niže po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Pripadajuća obveza prema najmodavcu uključena je u bilancu kao obveza za financijski leasing.

Plaćanje najamnine raspodjeljuje se između financijskog troška i smanjenja nepodmirene obveze kako bi se postigla ista periodična kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi priznaju se direktno u računu dobiti i gubitka.

Poslovni najam priznaje se kao rashod u računu dobiti i gubitka na ravnomjernoj osnovi tijekom razdoblja najma.

d) Ulaganja u ovisna društva

Ovisna društva su društva u kojima Grupa, posredno ili neposredno, ima kontrolu nad njihovim aktivnostima. Smatra se da kontrola postoji kad Grupa posjeduje, izravno ili neizravno preko ovisnog subjekta, više od polovine glasačke moći nekog subjekta, osim ako u iznimnim slučajevima, može biti jasno dokazano da takvo vlasništvo ne predstavlja kontrolu. Kontrola je postignuta i ukoliko Grupa ima manje od polovine glasačke, ali kada ima moći upravljanja financijskim i poslovnim politikama društva tako da se ostvare koristi od njegovih aktivnosti. Financijski izvještaji ovisnih društava uključeni su u konsolidirane financijske izvještaje od datuma kada je kontrola zasnovana do datuma kada kontrola prestaje. Grupa u svojoj bilanci ima iskazana ulaganja u ovisna društva samo u slučajevima ako se predmetno društvo ne uključuje u konsolidirane financijske izvještaje. Ulaganja u ovisna društva iskazana su po trošku stjecanja umanjenom za gubitke, ako postoje. Trošak stjecanja jednak je trošku inicijalnog ulaganja umanjenom za svako naknadno povlačenje ulaganja. Kada matrica reorganizira svoju grupu osnivanjem novog subjekta koje postaje vlasnik drugih ovisnih društava (intermedijalna ovisna društva), knjigovodstvena vrijednost ulaganja u intermedijalno društvo ne može biti veća od troška ulaganja u to predmetno ovisno društvo prije reorganizacije, umanjenom za gubitke, ako postoje. Trošak ulaganja (nabave) u ovisna društva u intermedijalnom društvu jednak je knjigovodstvenoj vrijednosti subjekata koja se unose u intermedijalno društvo. Grupa objavljuje sva ulaganja u ovisna društva neovisno o značajnosti ulaganja i neovisno o tome postoje li međukompanijske transakcije.

Popis članica Grupe naveden je na stranici 14.

Transakcije eliminirane prilikom konsolidacije

Sve transakcije unutar Grupe, stanja i nerealizirani dobiti i gubici od transakcija među članicama Grupe, eliminiraju se pri konsolidaciji financijskih izvještaja.

e) Ulaganja u pridružena društva

Pridruženim društvima smatraju se društva u kojima Grupa ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama subjekta u koje je izvršeno ulaganje, ali ne predstavlja kontrolu ili zajedničku kontrolu tih politika. Smatra se da značajan utjecaj postoji kad Grupa posjeduje, izravno ili neizravno preko ovisnog subjekta, 20% i više glasačke moći, osim ako u iznimnim slučajevima, može biti jasno dokazano da takvo vlasništvo ne predstavlja značajan utjecaj. Značajan utjecaj je postignut i ako Grupa ima manje od 20% glasačke moći, ali kada ima moći sudjelovanja u financijskim i poslovnim politikama društva tako da se ostvare koristi od njegovih aktivnosti. Znatno ili većinsko vlasništvo drugog ulagatelja nužno ne priječi da ulagatelj ima značajan utjecaj. Postojanje značajnog utjecaja ulagatelja obično se dokazuje zastupanjem u upravljačkim tijelima, sudjelovanjem pri donošenju politika, značajnim transakcijama, razmjenom rukovodećeg osoblja. Ulaganja u pridružena društva u pojedinačnim izvještajima matičnog Društva se iskazuju se po trošku nabave umanjenom za gubitke, ukoliko postoje. Grupa ulaganje u pridružena društva iskazuje po metodi udjela, što znači da se prilikom početnog priznavanja ulaganje iskazuje po trošku stjecanja, a naknadno se usklađuje za udio Grupe kao ulagača u dijelu dobiti ili gubitka pridruženog subjekta. Mnogi postupci prikladni primjeni metodi udjela slični su konsolidacijskim postupcima. Kod primjene metode udjela kada je udjel Grupe u gubitku pridruženog društva jednak ili prelazi knjigovodstvenu vrijednost ulaganja, Grupa prekida

priznavanje svojeg udjela u budućim gubicima. Eventualni goodwill nastao pri trošku stjecanja uključuje se u knjigovodstvenu vrijednost ulaganja.

Knjigovodstvena vrijednost ulaganja na datum kada ono prestaje biti pridruženi subjekt smatrat će se troškom kod početnog mjerenja financijske imovine. Ulaganja u pridružena društva evidentiraju se kao dugotrajna imovina. Grupa objavljuje sažete informacije o pridruženim društvima (agregatni iznos imovine, obveza, prihoda i rashoda) samo u slučaju ako je ulaganje značajno.

f) Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto očekivanoj prodajnoj vrijednosti koja se može realizirati, ovisno o tome što je niže. Zalihe materijala i rezervnih dijelova te sitnog inventara se iskazuju po stvarnim troškovima nabave. Utrošak zaliha materijala i gotovih proizvoda se iskazuje po prosječnim ponderiranim cijenama. Zalihe sitnog inventara otpisuju se u cijelosti prilikom stavljanja u uporabu.

Zalihe proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti.

Trošak nabave uključuje troškove nabave zaliha i trošak njihova dovođenja na postojeću lokaciju i stanje.

g) Potraživanja

Potraživanja predstavljaju prava na naplatu određenih iznosa od kupaca ili drugih dužnika kao rezultat poslovanja društva. Kratkoročna potraživanja se prilikom početnog priznavanja iskazuju u ukupnom (nominalnom) iznosu te se naknadno umanjuju su za ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja. Ispravak vrijednosti zastarjelih i spornih potraživanja vrši se pojedinačno za svako potraživanje kad je neizvjesna naplata djelomičnog ili ukupnog iznosa potraživanja temeljem procjene menadžmenta. Dugoročna potraživanja se prilikom početnog priznavanja iskazuju po fer vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope (vidjeti dolje niže „Zajmovi i potraživanja“).

h) Novac i ekvivalenti novca

Novac se sastoji od depozita, novca na računima u bankama i sličnim institucijama i gotovog novca u blagajnama. Ova pozicija uključuje novac odmah raspoloživ i upotrebljiv i karakterizirana je odsutnošću rizika naplate. Ulaganja u novčane fondove klasificiraju se kao ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Grupa objavljuje iznose značajnih salda novca i novčanih ekvivalenata koje drži, a nisu joj raspoloživi na korištenje. Ulaganje u depozite po viđenju u bankama klasificira se kao novac. Depozit oročen na duže od mjesec dana klasificira se kao ulaganje. Grupa ne iskazuje novac kao imovinu ako postoje zakonska ili ugovorna ograničenja u njegovu korištenju.

i) Pretvaranje stranih valuta

Sredstva i obveze denominirane u stranoj valuti pretvorene su u kune po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan bilance. Tečajne razlike kod pretvaranja stranih sredstava plaćanja u kune uključene su u račun dobiti i gubitka kako su nastajale. Tečajne razlike od ulaganja u inozemno poslovanje (uključuje podružnice i ostale oblike poslovanja u inozemstvu) iskazuju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

j) Primljeni krediti

Kamatonosni bankarski krediti i prekoračenja knjiže se u visini primljenih iznosa, umanjениh za direktne troškove odobrenja. Financijski troškovi, uključivši premije koje se plaćaju prilikom podmirenja ili otkupa, knjiže se po obračunskoj osnovi i pripisuju knjigovodstvenom iznosu instrumenta u onoj mjeri u kojoj su nepodmireni u razdoblju u kojem su nastali. Nepodmireni financijski troškovi i kamate iskazuju se na posebnoj poziciji u izvještaju o financijskom položaju – ukalkulirani rashodi. Nakon početnog priznavanja primljeni krediti se vrednuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, s kamatnim troškom priznatim na temelju efektivnog prinosa.

k) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje ako, i samo ako, Grupa ima sadašnju obvezu (pravnu ili konstruktivnu) nastalu kao rezultat prošlog događaja i vjerojatno je da će za podmirenje te obveze biti potreban odljev ekonomskih resursa, te ako je moguće realno procijeniti iznos obveze. U slučaju parnica Grupa određuje postoji li sadašnja obveza na datum izvještaja o financijskom položaju uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze, a posebice mišljenje pravnih stručnjaka. U dokaze koji se razmatraju uključuju se dodatni dokazi proizašli iz događaja nastalih nakon datuma izvještaja o financijskom položaju, poput presuda i slično.

Iznos priznat kao rezerviranje je najbolja procjena izdataka potrebnih za podmirenje sadašnje obveze na datum bilance, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti u svezi te obveze. Kada se rezerviranje mjeri na temelju procijenjenih novčanih tokova, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost očekivanih izdataka potrebnih za podmirenje obveze. Procijenjeni budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost primjenjujući diskontnu stopu prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene sadašnje vrijednosti novca i rizika specifičnih za pojedinu obvezu. Procjenu ishoda i financijskog učinka određuje menadžment Grupe prosudbom, uz korištenje iskustva za slične transakcije i ako je potrebno uz pomoću izvješća neovisnih stručnjaka (u slučajevima sudskih tužbi pomoću izvješća pravnih stručnjaka). Dokaze koji se razmatraju uključuju se i dokazi nastali temeljem događaja nakon datuma izvještaja o financijskom položaju. U slučaju procjene negativnog ishoda u sudskim procesima u iznos rezerviranja se uključuju i zatezne kamate. Učinak vremenske vrijednosti novca priznaje se samo ako je značajan.

Rezerviranja se pregledavaju na svaki datum izvještaja o financijskom položaju te ih se usklađuje tako da odražavaju najbolju tekuću procjenu. Ako više nije vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi, rezerviranje se treba ukinuti.

Ako Grupa ima štetni ugovor, sadašnja obveza prema tom ugovoru treba se priznati i mjeriti kao rezerviranje. Štetni ugovor je ugovor u kojem neizbježni troškovi ispunjenja obveza prema ugovoru prelaze ekonomske koristi koje se od njega očekuju.

Ako se očekuje da će neke ili sve izdatke potrebne za podmirenje rezerviranja nadoknaditi treća strana, potraživanje se priznaje kao imovina samo kada je doista izvjesno da će naknada biti primljena te da se iznos naknade može pouzdano izmjeriti.

l) Primanja zaposlenih

Neto primanja, porezna davanja i obveze za doprinose u obvezni mirovinski fond se uključuju kao trošak u račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali.

Obveze za bonuse zaposlenika priznaju se kao rezerviranja troškova na temelju formalnog plana Grupe, kada se na temelju ranijih iskustava Uprave, odnosno ključnih zaposlenika, može realno očekivati da će bonusi biti isplaćeni te kada se iznos bonusa može procijeniti prije objave financijskih izvještaja. Za obveze za bonuse se očekuje da će biti podmirene kroz 12 mjeseci od datuma bilance, a priznaju se u iznosu za koji se očekuje da će biti isplaćen.

m) Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje iskazuju se u neto iznosu umanjeni za povrate, diskonte, bonuse i premije, kao i poreze direktno povezane sa prodajom proizvoda i izvršenih usluga i predstavljaju iznos fakturiran trećim osobama. Prihod se priznaje u trenutku kada su dobra otpremljena odnosno izvršena usluga, te kada je značajni dio rizika i koristi vlasništva nad dobrima prenesen na kupca.

Prihodi od ugovora o izgradnji

Kad je moguće pouzdano procijeniti ishod ugovora o izgradnji, prihodi i troškovi priznaju se prema stupnju dovršenosti ugovorenih poslova na datum bilance, a na temelju udjela troškova ugovora nastalih za poslove obavljene do tog datuma u odnosu na ukupne procijenjene troškove ugovora. Odstupanja u ugovorenim radovima, reklamacije i bonusi uključuju se u onoj mjeri u kojoj su dogovoreni s kupcem.

Ako nije moguće pouzdano procijeniti ishod ugovora o izgradnji, prihodi po osnovi ugovora priznaju se u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će nastali troškovi ugovora moći nadoknaditi. Troškovi ugovora priznaju se kao rashodi razdoblja u kojem su nastali.

Ako je vjerojatno da će ukupni troškovi ugovora premašiti ukupne prihode ugovora, očekivani gubici se odmah priznaju kao trošak. Prihodi od ugovora o građenju s očekivanim gubitkom priznaju se tako da se stvarno nastali troškovi za poslove uvećavaju za smanjenje očekivanog gubitka priznatog u prethodnom razdoblju. Smanjenje prethodno priznatog očekivanog gubitka priznaje se na temelju udjela troškova ugovora nastalih za poslove obavljene do tog datuma u odnosu na ukupno procijenjene troškove ugovora. Smanjenje prethodno priznatog očekivanog gubitka dolazi i u slučajevima novih procjena konačnog rezultata ugovora (razlika između očekivanih prihoda i troškova).

Prihodi od usluga, uključujući ugovore za isporuku i montažu opreme, priznaju se u razdoblju kada su usluge izvršene uz primjenu metode postotka dovršenosti, a na temelju udjela troškova ugovora nastalih za poslove obavljene do tog datuma u odnosu na ukupne procijenjene troškove ugovora. Prihodi po osnovi isporuka i montaže opreme iskazuju se kao prihodi od ugovora o izgradnji.

n) Financijski prihodi i troškovi

Financijski prihodi i troškovi obuhvaćaju obračunatu kamatu na kredite, zajmove te na dugoročna potraživanja i obveze primjenom metode efektivne kamatne stope, potraživanja za kamate na uložena sredstva (depozite), prihode od dividendi, dobitke i gubitke od tečajnih razlika, dobitke i gubitke od financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Prihod od kamate se priznaje u računu dobiti i gubitka primjenom metode obračunatih prihoda, koristeći efektivnu kamatnu stopu. Prihod od dividendi priznaje se u računu dobiti i gubitka na datum kada je ustanovljeno pravo Grupe na isplatu dividende.

Financijski trošak sastoji se od troška obračunatih kamata na primljene pozajmice i kredite, izdane obveznice i druge financijske obveze primjenom metode efektivne kamatne stope. Financijski trošak obuhvaća i promjene fer vrijednosti financijske imovine iskazane po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka te gubitke od tečajnih razlika.

Troškovi posudbe koji se direktno odnose na kupnju, izgradnju ili proizvodnju kvalificiranog sredstva kapitaliziraju se tijekom razdoblja koje je neophodno za dovršenje i pripremu sredstva za njegovu namjeravanu upotrebu ili prodaju. Ostali troškovi posudbe priznaju se u računu dobiti i gubitka koristeći metodu efektivne kamatne stope.

o) Porezi

Grupa iskazuje poreznu obvezu u skladu sa Hrvatskim propisima. Porez na dobit za tekuću godinu sadržava tekući i odgođeni porez.

Tekući porez je očekivani porez koji se plaća na oporezivu dobit tekuće godine, koristeći poreznu stopu koja je na snazi na datum bilance.

Odgođeni porezi proizlaze iz privremenih razlika između vrijednosti imovine i obveza iskazanih u financijskim izvještajima od vrijednosti iskazanih za potrebe utvrđivanja osnovice poreza na dobit. Odgođena porezna imovina za neiskorištene porezne gubitke i neiskorištene porezne olakšice priznaje se ukoliko postoji vjerojatnost da će se u budućnosti ostvariti oporeziva dobit temeljem koje će se iskoristiti odgođena porezna imovina. Odgođena porezna imovina i obveze obračunavaju se uz primjenu stope poreza na dobit primjenjive na period kada će se ta imovina ili obveze realizirati.

Tekući i odgođeni porez priznaju se kao rashod ili prihod u računu dobiti i gubitka; osim kada se odnose na stavke koje se direktno priznaju na kapitalu, kada se i porez također priznaje direktno na kapitalu.

p) Informacije o segmentima

Prilikom identificiranja poslovnih segmenata, Uprava uglavnom slijedi pružanje proizvoda ili usluga unutar određenog ekonomskog područja. Svakim od ovih poslovnih segmenata se upravlja zasebno budući da su određeni specifičnim zahtjevima tržišta.

Politike vrednovanja/mjerenja koje Grupa koristi za izvještavanje o poslovnim segmentima su iste kao i one korištene prilikom izrade financijskih izvještaja.

Dodatno, imovina koja se ne može direktno dodijeliti poslovnim aktivnostima određenog segmenta nije alocirana na pojedine segmente.

Nije bilo promjena u metodama vrednovanja koje su korištene prilikom određivanja dobiti/gubitka poslovnog segmenta u usporedbi sa prethodnim razdobljima.

q) Zarada po dionici

Grupa prikazuje podatke o osnovnoj zaradi po dionici za redovne dionice. Osnovna zarada po dionici se računa dijeleći dobit ili gubitak za godinu pripadajuću držateljima redovnih dionica, s ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja.

r) Financijska imovina i financijske obveze

Financijska imovina

Ulaganja se priznaju i prestaju priznavati na datum trgovanja gdje je kupnja i prodaja financijskog sredstva određena ugovorom čije odredbe zahtijevaju da se to sredstvo isporuči u okviru određenoga vremena uređenog od strane tržišta. Početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, osim u slučaju financijske imovine koja se vodi po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, koja se inicijalno mjeri po fer vrijednosti.

Financijska imovina klasificira se u sljedeće kategorije:

- "Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVRDIG)"

Financijska imovina se klasificira kao FVRDIG kada je namijenjena trgovanju ili je definirana od strane Grupe kao takva. Ova se financijska imovina mjeri se po fer vrijednosti, a svaka ostvarena dobit ili gubitak priznaju se u računu dobiti i gubitka. Svi derivativni financijski instrumenti spadaju u ovu kategoriju, osim ako su određeni i učinkoviti kao instrumenti zaštite (hedging) u kojem slučaju se primjenjuje računovodstvo zaštite.

- "Ulaganja koja se drže do dospelosti"

Obveznice te depoziti s fiksnim ili utvrdivim iznosom plaćanja i fiksnim dospelostima za koje Grupa ima pozitivnu namjeru i mogućnost držati ih do dospelosti klasificiraju se kao ulaganja koja se drže do dospelosti. Ulaganja se prilikom početnog priznavanja iskazuju po fer vrijednosti. Ulaganja se naknadno mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope. Amortizirani trošak je iznos po kojem je imovina mjerena pri početnom priznavanju, umanjen za otplatu, uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju primjenom metode efektivne kamatne stope, te umanjen za sva smanjenja zbog umanjenja vrijednosti ili nemogućnosti naplate. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tijekom određenog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja na dan priznavanja imovine točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta ili, gdje je prikladnije, kroz kraće razdoblje (originalna efektivna kamatna stopa). Prihod od kamata priznaje se primjenom originalne efektivne kamatne stope osim za kratkoročna ulaganja gdje priznavanje kamata nije materijalno značajno.

- Financijska imovina raspoloživa za prodaju"

Financijska imovina raspoloživa za prodaju je ne-derivativna financijska imovina koja je ili određena za ovu kategoriju ili se ne može uključiti ni u koju drugu gore navedenu kategoriju financijske imovine. Ova se imovina iskazuje po fer vrijednosti. Dobici i gubici nastali uslijed promjena u fer vrijednosti priznaju se unutar ostale sveobuhvatne dobiti, u revalorizacijskim rezervama tog ulaganja, osim gubitka od umanjenja, kamata izračunatih primjenom metode efektivne kamatne stope te pozitivnih i negativnih tečajnih razlika na monetarnim sredstvima, koji se priznaju direktno u računu dobiti i gubitka. Ukoliko je financijska imovina

otuđena ili ju je potrebno umanjiti, kumulativni dobiti i gubici, koji su prethodno priznati unutar ostale sveobuhvatne dobiti u revalorizacijskim rezervama nastalima od ulaganja, priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Fer vrijednost ove financijske imovine denominirane u stranoj valuti određena je u toj valuti i pretvorena po srednjem tečaju na dan bilance. Promjena u fer vrijednosti vezana uz tečajne razlike koja proizlazi iz promjene u amortiziranim troškovima te imovine priznaje se u računu prihoda i rashoda, a ostale promjene su iskazane unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

○ "Zajmovi i potraživanja"

Potraživanja od kupaca, zajmovi i ostala potraživanja s fiksnim ili utvrdivim iznosom plaćanja koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasificiraju se kao zajmovi i potraživanja. Imovina se prilikom početnog priznavanja iskazuje po fer vrijednosti, a naknadno se mjeri po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope. Amortizirani trošak je iznos po kojem je imovina mjerena pri početnom priznavanju, umanjen za otplatu, uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju primjenom metode efektivne kamatne stope, te umanjen za sva smanjenja zbog umanjenja vrijednosti ili nemogućnosti naplate. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tijekom određenog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta ili, gdje je prikladnije, kroz kraće razdoblje. Prihodi od kamata i kumulativna amortizacija priznaju se primjenom originalne efektivne kamatne stope osim za kratkoročna potraživanja gdje priznavanje kamata nije materijalno značajno. Originalna efektivna kamatna stopa je ona kamatna stopa koja je određena na dan početnog priznavanja financijske imovine.

Ugrađeni derivativi

Ugrađeni derivativ je komponenta hibridnog (spojenog) instrumenta koji uključuje nederivativni osnovni ugovor s efektom da se neki od novčanih tokova spojenog instrumenta mijenjaju slično promjenama samostalnog derivativa. Ugrađeni derivativ uzrokuje da pojedini ili svi novčani tokovi, koji bi se inače ugovorno zahtijevali, budu promijenjeni sukladno određenoj kamatnoj stopi, cijeni financijskog instrumenta, cijeni robe, tečaju stranih valuta, indeksu cijene ili stopa, kreditnom rejtingu, ili drugoj varijabli, pod uvjetom, u slučaju nefinancijske varijable, da ista nije specifična za jednu od strana ugovora.

Ugrađeni derivativ se odvaja od osnovnog ugovora i računovodstveno tretirati kao derivativ, samo, i isključivo ako:

- ekonomska obilježja i rizici ugrađenog derivativa nisu usko povezani s ekonomskim obilježjima i rizicima osnovnog ugovora, i
- ako bi zaseban instrument s istim uvjetima kao ugrađeni derivativ udovoljavao definiciji derivativa,
- da se hibridni (složeni) instrument ne mjeri po fer vrijednosti pri čemu se promjene fer vrijednosti priznaju u dobit ili gubitak.

Ako se ugrađeni derivativ odvaja, ugovor na kojeg se derivativ odnosi računovodstveno se tretira kao financijski instrument po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako isti predstavlja financijski instrument. Dobiti i gubici od priznavanja i prestanka priznavanja derivativa priznaju se kao ostali dobiti / (gubici) iz poslovanja.

Financijska imovina primljena od vjerovnika u svojstvu kolaterala

Kada Grupa primi financijsku, nenovčanu imovinu (dužnički, vlasnički instrumenti, depozit i sl.) koja služi kao osiguranje za isporuku roba i usluga i/ili plasmane Grupe, takvu imovinu Grupa priznaje kao svoje vlastito ulaganje samo ako je kolateral ponovno založen ili na neki drugi način upotrijebljen (npr. prodaja). Grupa priznaje zaprimljeni kolateral kao financijsku imovinu i u slučaju defaulta vjerovnika, ako sukladno ugovornim uvjetima vjerovnik više nema pravo tražiti povrat kolaterala. Imovina se u tim slučajevima priznaje po fer vrijednosti. Istovremeno se iskazuje i obveza za povrat kolaterala.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine (testovi umanjenja)

Na svaki datum bilance Grupa procjenjuje postoje li pokazatelji o umanjenju vrijednosti financijske imovine, osim one imovine klasificirane kao imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Vrijednost financijske imovine umanjuje se ako postoji objektivan dokaz o umanjenju njezine vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine, kad taj događaj utječe na procijenjene buduće novčane tokove od financijske imovine.

Za neuvrštene dionice klasificirane kao raspoložive za prodaju objektivan dokaz o njihovom umanjenju jest značajno ili produljeno smanjenje fer vrijednosti ispod njihova troška stjecanja.

Za svu ostalu financijsku imovinu, uključujući otkupive zadužnice klasificirane kao raspoložive za prodaju i potraživanja na temelju financijskih najмова, objektivan dokaz o umanjenju može uključivati slijedeće:

- Značajne financijske teškoće izdavatelja ili dužnika; ili
- Nepoštivanje odredbi ugovora, poput nepodmirenja ili zakašnjenja plaćanja kamate ili glavnice; ili
- Nastanak vjerojatnosti da će dužnik pokrenuti stečajni postupak ili bankrotirati.

Za pojedine kategorije financijske imovine, kao što su potraživanja od kupaca, pojedinačno procijenjena imovina za koju ne postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti naknadno se uključuje u grupu financijske imovine i za nju se zajednički procjenjuje potreba za umanjenjem. Objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti portfelja potraživanja može uključivati prijašnje iskustvo Grupe vezano za naplatu potraživanja, povećanje broja zakašnjelih plaćanja u portfelju nakon isteka prosječnog odobrenog perioda od 60 dana te uočene promjene u državnim i lokalnim ekonomskim uvjetima koje utječu na zakašnjenje naplate potraživanja.

Za financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku iznos gubitka mjeri se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontiranih uz originalnu efektivnu kamatnu stopu financijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine, uključujući potraživanja od kupaca umanjuje se upotrebom računa ispravka vrijednosti, osim imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i vlasničkih instrumenata koji se klasificiraju kao imovina raspoložive za prodaju i čija se fer vrijednost utvrđuje na temelju kretanja na uređenom tržištu. Naknadne naplate prethodno otpisanih potraživanja iskazuju se korekcijom računa ispravka vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenom iznosu računa ispravka vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Osim za vlasničke instrumente raspoložive za prodaju, ukoliko se u slijedećem razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti ispravlja se u računu

dobiti i gubitka do iznosa kada knjigovodstvena vrijednost instrumenta na datum ispravljanja umanjena ne prelazi amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti izvršeno.

Gubici od umanjenja vrijednosti prethodno priznati u računu dobiti i gubitka od ulaganja u vlasničke instrumente klasificirane kao raspoložive za prodaju ne ispravljaju se u računu dobiti i gubitka. Ako u slijedećem razdoblju fer vrijednost dužničkog instrumenta klasificiranog kao raspoloživ za prodaju poraste, povećanje se priznaje direktno unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

Dobici i gubici od umanjenja financijske imovine, osim one koje se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, iskazuju se kao dobiti (gubici) iz poslovanja.

Prestanak priznavanja financijske imovine

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu samo i isključivo ako ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine isteknu, ili ako ono prenese financijsku imovinu i sve značajne rizike i koristi povezane sa vlasništvom nad tom financijskom imovinom drugom društvu. Ako Grupa ne prenese niti ne zadrži sve značajne rizike i koristi povezane sa vlasništvom nad tom financijskom imovinom i ako je zadržalo kontrolu nad tom imovinom, Grupa priznaje zadržani dio te imovine i odgovarajuću obvezu za iznos koji će možda trebati platiti. Ako Grupa zadrži sve značajne rizike i povrate povezane sa vlasništvom nad prenesenom financijskom imovinom, ono nastavlja priznavati financijsku imovinu i financijsku obvezu za primljenu naknadu.

Dobici i gubici koji nastaju prilikom početnog priznavanja financijske imovine, prilikom utvrđivanja fer vrijednosti imovine, iskazuju se kao vrijednosna usklađenja. Ostali dobiti i gubici koji nastaju prilikom priznavanja i prestanka priznavanja financijske imovine iskazuju se na poziciji ostali dobiti (gubici) iz poslovanja. Dobici i gubici nastali od priznavanja i prestanka priznavanja derivativa iskazuju se kao ostali dobiti (gubici) iz poslovanja.

Financijske obveze i vlasnički instrumenti izdani od strane Društva

Klasifikacija kao obveza ili kao kapital

Dužnički i vlasnički instrumenti klasificiraju se ili kao financijske obveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma.

Financijska obveza

Svaka obveza koja je:

a) ugovorna obveza da se:

i) isporuči novac ili druga financijska imovina drugom subjektu, ili

ii) razmijeni financijska imovina ili financijske obveze s drugim subjektom prema uvjetima koji su potencijalno nepovoljniji za subjekt, ili

b) ugovor koji će se namiriti ili se može namiriti vlastitim vlasničkim instrumentima subjekta.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je svaki ugovor koji dokazuje udio u ostatku imovine Grupa nakon oduzimanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti izdani od strane Grupa priznaju se kao razlika između primitaka i direktnih troškova izdavanja.

Dionički kapital

a. Redovne dionice

Dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost izdanih dionica.

Kapitalna dobit uključuje premiju ostvarenu prilikom izdavanja dionica. Bilo koji transakcijski troškovi povezani sa izdavanjem redovnih dionica priznaju se kao smanjenje kapitala.

b. Otkup dioničkog kapitala

Iznos naknade plaćene za otkup dioničkog kapitala, uključujući direktne zavisne troškove, priznaje se kao umanjeње u kapitalu i rezervama. Otkupljene dionice klasificiraju se kao vlastite dionice i predstavljaju odbitnu stavku od ukupnog kapitala i rezervi.

Financijsko jamstvo ugovorene obveze (ugovorne obveze)

Predstavlja ugovore koji zahtijevaju od Grupe određena plaćanja radi nadoknade gubitaka prema drugoj ugovornoj strani. Uključuje ugovore koji za Grupu predstavljaju uvjetnu (vanbilančnu) obvezu, a koji mogu rezultirati priznavanjem financijske (bilančne) obveze u slučaju nastanka ili izostankom nekog događaja, koji nije pod kontrolom Grupe. Primjeri takvih ugovora su dane garancije investitoru na projektima u kojima je Grupa izvoditelj, ugovori s dobavljačima s pravom isplate pod određenim uvjetima (postotak izvršenosti radova, financijsko stanje Grupe i sl.). Grupa objavljuje najviši iznos koji bi se trebao platiti drugoj ugovornoj strani u slučaju poziva na plaćanje, a koji može biti znatno veći od obveze koja je iskazana u bilanci. Ugovornu obvezu Grupa će priznati kao financijsku obvezu u slučaju kada je odljev resursa vjerojatan. Financijsko jamstvo ugovorene obveze se inicijalno mjeri po njihovoj fer vrijednosti i naknadno se mjeri po višoj vrijednosti:

- iznosa obveze iz ugovora utvrđenoj u skladu s MRS-om 37 Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina; i
- inicijalno priznatog iznosa umanjenog, ukoliko je potrebno, za odgovarajući kumulativni efekt priznat u skladu s politikom priznavanja prihoda (dividende i kamatni prihodi).

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijske se obveze klasificiraju kao financijske obveze po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka kada su ili namijenjene trgovanju ili su definirane od strane Grupe kao takve.

Financijska obveza iskazana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka mjeri se po njezinoj fer vrijednosti, a pripadajuća dobit ili gubitak priznaju se u računu dobiti i gubitka. Neto dobitak ili gubitak priznat u računu dobiti i gubitka uključuje i kamatu plaćenu na financijsku obvezu.

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze (uključuje zajmove, primljene kredite, izdane obveznice, obveze prema dobavljačima), inicijalno se mjere po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove.

Ostale financijske obveze se naknadno mjere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, s kamatnim troškom priznatim na temelju efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske obveze i raspoređivanja troška kamata tijekom određenog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja na točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta ili, gdje je prikladnije, kroz kraće razdoblje. Rashodi od kamata i kumulativna amortizacija priznaju se primjenom originalne efektivne kamatne stope osim za kratkoročne obveze gdje priznavanje kamata nije materijalno značajno. Originalna efektivna kamatna stopa je ona kamatna stopa koja je određena na dan početnog priznavanja financijske obveze.

Prestanak priznavanja financijske obveze

Grupa prestaje priznavati financijsku obvezu samo i isključivo ako je ista podmirena, otpisana ili istekla.

Dobici i gubici nastali od priznavanja i prestanka priznavanja financijskih obveza iskazuju se kao ostali dobici (gubici) iz poslovanja.

s) Nepredvidiva imovina i nepredvidive obveze

Nepredvidiva obveza je uvjetna obveza koja proizlazi iz prošlih događaja i čije će se postojanje potvrditi samo nastankom ili izostankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja na koje Grupa ne može u cijelosti utjecati. Nepredvidive obveze nisu priznate u financijskim izvještajima. One se objavljuju u bilješkama osim ako odljev ekonomskih koristi nije vjerojatan. U slučaju da je odljev resursa vjerojatan i da se obvezu može izmjeriti s dovoljno pouzdanosti, obveza se iskazuje na poziciji rezerviranja (u slučaju da se ne može utvrditi točan iznos i rok dospijeca) ili na ostalim pozicijama u izvještaju o financijskom položaju.

Nepredvidiva imovina jest moguća imovina koja proizlazi iz prošlih događaja i čije će se postojanje potvrditi samo nastankom ili izostankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja na koje Grupa ne može u cijelosti utjecati. Nepredvidiva imovina nije iskazana u financijskim izvještajima već se iskazuje u bilješkama, ali samo u slučaju kada je priljev ekonomskih koristi vjerojatan.

t) Umanjenje imovine koja nije klasificirana kao financijska imovina (testovi umanjena)

Za imovinu poput ulaganja u ovisna i pridružena društva, nekretnine postrojenja i opreme, ulaganja u nekretnine i nematerijalnu imovinu, Grupa na kraju svakog izvještajnog razdoblja utvrđuje postoji li pokazatelj da li neka imovina može biti umanjena. Ako takav pokazatelj postoji, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos imovine. Bez obzira na pokazatelje, Grupa testira nematerijalnu imovinu s neograničenim vijekom upotrebe i goodwill na kraju svakog izvještajnog razdoblja.

Gubitak od umanjena je iznos za koji je knjigovodstvena vrijednost imovine viša od njene nadoknadiive vrijednosti. Nadoknadiiva vrijednost imovine je njezina fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili njezina vrijednost u uporabi, ovisno što je više. Vrijednost u uporabi je sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će pritijecati od korištenja imovine. Pri utvrđivanju vrijednosti u upotrebi, procijenjeni buduću novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost primjenjujući diskontnu stopu prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene sadašnje vrijednosti novca i rizika specifičnih za pojedinu imovinu. Gubitak od umanjena za neku imovinu, osim goodwilla, priznaje se kao rashod odmah u računu dobitka i gubitka, osim ako je imovina knjižena po revaloriziranom iznosu. Na svaki datum izvještavanja Grupa ocjenjuje

postoji li pokazatelj da za neku imovinu, osim goodwilla, gubitak od umanjenja imovine koji je priznat u ranijim godinama više ne postoji ili je možda smanjen. Ako takav pokazatelj postoji, Grupa procjenjuje nadoknadiivi iznos toga sredstva. Povećanje knjigovodstvene vrijednosti nekog sredstva, osim goodwilla, radi ukidanja gubitka od umanjenja imovine ne smije prelaziti knjigovodstvenu vrijednost koja bi se mogla odrediti (neto, bez amortizacije) da nije bilo gubitka od umanjenja imovine koji je priznat za tu imovinu u ranijim godinama. Ukidanje gubitka od umanjenja za neku imovinu, osim goodwilla, priznaje se kao prihod odmah u računu dobitka i gubitka, osim ako je imovina knjižena po revaloriziranom iznosu.

u) Objavljivanja o povezanim osobama

Transakcija između povezanih osoba je prijenos resursa, usluga ili obveza među povezanim osobama, neovisno o tome je li cijena zaračunana. Povezana osoba je svaka pravna ili fizička osoba (ili član uže obitelji) koja posredno ili neposredno ima moć da kontrolira ili ima značajni utjecaj nad financijskim i poslovnim politikama Grupe. Povezana osoba je svaka pravna osoba koja se posredno ili neposredno smatra ovisnim ili pridruženim subjektom Grupe. Povezanim osobama se smatra ključni menadžment koji čine Uprava i Nadzorni odbor. Odnosi između Grupe i ovisnih društava se objavljuju bez obzira je li među njima bilo transakcija. Odnosi između Društva i pridruženih društava objavljuju se zasebno samo ako je ulaganje na dan financijskih izvještaja značajno. Popis ovisnih društava se uvijek objavljuje, a popis ulaganja u pridružena društva samo ako je ulaganje značajno na dan izvještaja o financijskom položaju. Grupa objavljuje naknade ključnom menadžmentu koje čine sljedeća primanja: kratkoročna primanja, dugoročna primanja, naknade za otkaz i plaćanje temeljeno na dionicama. Naknade se objavljuju u bruto iznosu, što znači da obuhvaćaju poreze, prireze i doprinose iz plaće. Naknade za prijenos resursa, usluga ili obveza prema ključnom menadžmentu objavljuje se samo ako su značajne i to u neto iznosu (bez PDV-a). Ostale transakcije između Grupe i povezanih osoba objavljuju se pojedinačno za sve kategorije povezanih osoba ili u jednom iznosu (skupno) ako nisu značajne.

v) Dugotrajna imovina namijenjena prodaji (grupa za otuđenje)

Grupa klasificira dugotrajnu imovinu (ili grupu za otuđenje) kao namijenjenu za prodaju ako će njena knjigovodstvena vrijednost biti uglavnom nadoknađena putem prodaje radije nego stalnim korištenjem. Ovaj uvjet se smatra zadovoljenim ako je imovina (ili grupa za otuđenje) raspoloživa za trenutnu prodaju u postojećem stanju, po uvjetima koji su česti i uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje) i ako je njena prodaja vrlo vjerojatna. Uvjet za reklasifikaciju dugotrajne imovine kao namijenjenu za prodaju postoji i u slučaju sporazuma obavezujući s nepovezanim stranom, a koji je pravno izvršan i koji definira uvjete prodaje. Prodaja se mora dovršiti unutar jedne godine od datuma klasifikacije. Dugotrajna imovina klasificirana kao namijenjena za prodaju mjeri se po nižoj od knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Imovina namijenjena prodaji se ne amortizira. Grupa u izvještaju o financijskom položaju prikazuje dugotrajnu imovinu namijenjenu prodaji i imovinu grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjena za prodaju odvojeno od ostale imovine. Obveze grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjena za prodaju prikazuju će se odvojeno od ostalih obveza u izvještaju o financijskom položaju.

w) Događaji nakon datuma izvještavanja

Događaji nakon datuma izvještaja o financijskom položaju su oni povoljni i nepovoljni događaji koji su nastali između datuma izvještaja o financijskom položaju i datuma na koji je Uprava Grupe odobrila izdavanje

financijskih izvještaja. Primjeri događaja koji zahtijevaju usklađenja u financijskim izvještajima na datum izvještavanja su sudske presude ako utječe na iznos rezerviranja, financijski položaj nekog kupca koji potvrđuje umanjenje ili ispravak umanjenja potraživanja, prodaja zaliha ako je dokaz o neto utrživoj vrijednosti. Događaji nakon datuma izvještavanja koji daju dodatne informacije o financijskom položaju Grupe na datum izvještavanja (događaji koji zahtijevaju usklađivanje) reflektirani su u financijskim izvještajima. Događaji nakon datuma izvještavanja koji se ne smatraju događajima koji zahtijevaju usklađivanje objavljuju se u bilješkama kada su značajni. Primjeri takvih događaja su najave ili početak provedbe restrukturiranja, kupovina i otuđenje imovine, preuzimanje obveza. Grupa objašnjava prirodu takvog događaja i procjenu na financijski položaj ili izjavu da takva procjena nije moguća.

2.2 Određivanje fer vrijednosti i ključne računovodstvene procijene

Fer vrijednosti mjere se u odnosu na informacije prikupljene od trećih strana u kojem slučaju Uprava i funkcija financija ocjenjuju koliko dokazi prikupljeni od trećih strana osiguravaju da navedene procjene fer vrijednosti ispunjavaju zahtjeve MSFI-eva, uključujući i razinu iz hijerarhije fer vrijednosti u koju bi te procjene trebale biti klasificirane. Fer vrijednosti kategoriziraju se u različite razine u hijerarhiji fer vrijednosti na temelju ulaznih varijabli koji se koriste u tehnikama procjene kao što slijedi:

- Razina 1 - kotirane cijene (nekorrigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze.
- Razina 2 - ulazne varijable koje ne predstavljaju kotirane cijene uključene u razinu 1, a radi se o ulaznim varijablama za imovinu ili obveze koje su vidljive bilo izravno (npr. kao cijene) bilo neizravno (npr. izvedene iz cijena).
- Razina 3 - ulazne varijable za imovinu ili obveze koji se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (ulazne varijable koje nisu vidljive).

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan izvještavanja. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem burze, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su sve značajnije ulazne varijable potrebne za fer vrednovanje vidljive, procjena fer vrijednosti se kategorizira kao razina 2. Ako se jedna ili više značajnih ulaznih varijabli ne temelji na vidljivim tržišnim podacima, procjena fer vrijednosti kategorizira se kao razina 3.

Grupa je napravila sljedeće značajnije procjene fer vrijednosti imovine i obveza u okviru pripreme financijskih izvještaja, a koje su detaljnije objašnjene u sljedećim bilješkama:

- bilješka 13: Nekretnine, postrojenja i oprema;
- bilješka 14: Ulaganje u nekretnine;
- bilješka 15: Dugotrajna potraživanja;
- bilješka 16: Dani zajmovi;
- bilješka 17: Ostala financijska imovina;

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.**

- o bilješka 26: Financijske obveze;
- o bilješka 27: Obveze prema dobavljačima i ostale obveze.

Procjene se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na iskustvu i drugim čimbenicima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se smatra da su prihvatljiva pod postojećim okolnostima. Grupa izrađuje procjene i stvara pretpostavke vezane za budućnost. Proizašle računovodstvene procjene su, po definiciji, u rijetkim slučajevima izjednačene sa stvarnim rezultatima.

U nastavku su opisana područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene prilikom utvrđivanja fer vrijednosti imovine i obveza značajne za financijske izvještaje.

a) Fer vrednovanje refinanciranih obveza

Fer vrijednost najvećeg dijela financijskih obveza koje se sukladno odredbama predstečajne nagodbe refinanciraju obveznicama izdavatelja Laništa (obveza za izdane obveznice i obveza po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam) izračunata je na temelju očekivanih novčanih tokova koji proizlaze iz izdanih obveznica, uz primjenu diskontne stope od 12% (bilješka 26). Najveći dio navedenih obveza priznat je po usvajanju predstečajne nagodbe (kraj 2014. godine). Diskontna stopa je utvrđena na temelju tržišnog prinosa na dugoročni dug Zakupnika Arene te na temelju procijenjenog kreditnog rizika Grupe i matičnog Društva. Tijekom 2015. godine ovisno društvo Lanište je izdalo obveznice koje su u većem dijelu dodijeljene vjerovnicima predstečajne nagodbe. Dodjelom obveznica vjerovnicima predstečajne nagodbe najveći dio obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam je podmiren. Obveza po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam odnosi se na tražbine vjerovnika predstečajne nagodbe kojima na dan financijskih izvještaja još nisu dodijeljene obveznice Laništa. Zbroj knjigovodstvenih vrijednosti obveze po osnovi izdanih obveznica i obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam iznosi 248.544 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2017. godine (na dan 31. prosinca 2016. godine: 222.806 tisuća kuna).

Da je prilikom priznavanja obveze određena veća diskontna stopa od gore navedene, iskazana vrijednost na poziciji financijske obveze bila bi manja, a na poziciji ukupnog kapitala veća. Vrijedi i obrnuto, da je prilikom priznavanja određena manja diskontna stopa, knjigovodstvena vrijednost na poziciji financijske obveze bila bi veća, a na poziciji ukupnog kapitala manja.

b) Potraživanje od Zakupnika - zakup Arene

Potraživanje se odnosi na dugotrajni zakup Arene temeljem Ugovora o zakupu (bilješka 1). Potraživanje je priznato nakon završetka izgradnje i na početku zakupa Arene (kraj 2008. godine). Fer vrijednost potraživanja je utvrđena na temelju očekivanog novčanog toka Ugovora o zakupu diskontiranog po stopi od 8%. Diskontna stopa utvrđena je na temelju procjene kreditnog rizika dugoročnog duga društva Zakupnika na kraju 2008. godine, uzimajući u obzir odredbe Ugovora o zakupu. Očekivani novčani tokovi uključuju novčane priljeve po osnovi zakupa Arene sve do isteka Ugovora o zakupu (završetak 2036. godine).

Da je prilikom priznavanja imovine odabrana veća diskontna stopa od gore navedene, dugotrajno potraživanje i ukupan kapital Društva bili bi manji. Vrijedi i obrnuto, da je prilikom priznavanja imovine odabrana manja diskontna stopa, iskazane knjigovodstvene vrijednosti na pozicijama dugotrajnog potraživanja i ukupnog kapitala bile bi veće.

3. Prihodi od prodaje

	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Prihodi od ugovora o izgradnji u zemlji	824	2.206
Ostali prihodi od prodaje u zemlji	17.961	26.572
Prihodi od ugovora o izgradnji na inozemnom tržištu	41.133	35.168
Ostali prihodi od prodaje na inozemnom tržištu	8.223	7.336
	68.141	71.282

Prihodi od ugovora o izgradnji u inozemstvu u cijelosti se odnose na tržište Alžira. Prihodi od izgradnje bolničkog kompleksa iznose 34.905 tisuća kuna (2016. godine: 28.273 tisuće kuna). Preostali prihodi od ugovora o izgradnji u inozemstvu odnose se na usluge isporuke i montaže hidromehaničke opreme.

Ostali prihodi od prodaje u zemlju uključuju sljedeće prihode:

- održavanje Arene Zagreb i prodaje usluga prilikom organizacije događanja (u 2017. godini 12.947 tisuća kuna, u 2016. godini 13.926 tisuća kuna);
- prodaja stanova i poslovnih prostora u stambeno-poslovnom kompleksu Dvori Lapad u Dubrovniku evidentiranih na poziciji zaliha (u 2017. godini 3.442 tisuće kuna, u 2016. godini 10.380 kuna);
- održavanje stambeno-poslovnog kompleksa Dvori Lapad u Dubrovniku (u 2017. godini 1.572 tisuće kuna, u 2016. godini 2.226 tisuća kuna).

Ostali prihodi od prodaje u inozemstvu odnose se na prihode od prodaje administrativnih usluga u Njemačkoj.

Izveštavanje po segmentu

Informacije o segmentima su prikazane na osnovi geografskih segmenata Grupe. Informacije se temelje na internoj strukturi izvještavanja Uprave Grupe.

Rezultati segmenata uključuju stavke koje su izravno vezane uz segment kao i one koje se mogu opravdano alocirati na razumnoj osnovi. Segment Hrvatska-ostalo uključuje i neraspoređene stavke.

Opis	2017.				2016.			
	Hrvatska - Arena	Hrvatska - ostalo	Inozemstvo	Ukupno	Hrvatska - Arena	Hrvatska - ostalo	Inozemstvo	Ukupno
	<u>HRK'000</u>	<u>HRK'000</u>	<u>HRK'000</u>	<u>HRK'000</u>	<u>HRK'000</u>	<u>HRK'000</u>	<u>HRK'000</u>	<u>HRK'000</u>
Prihodi od prodaje	12.947	5.838	49.356	68.141	13.926	14.852	42.504	71.282
Ukupni prihodi	13.165	8.638	49.356	71.159	14.145	18.503	42.510	75.158
Dobit / (gubitak) iz restrukturiranja	(1.287)	2.994	(1.355)	352	(1.004)	(6.741)	(5.873)	(13.618)
Dobit / (gubitak) iz poslovanja	525	(11.164)	3.373	(7.266)	(493)	(12.855)	(181)	(13.529)
Neto financijski prihodi / (rashodi)	18.576	(573)	192	18.195	14.444	(1.222)	466	13.688
Dobit / (gubitak) prije oporezivanja	19.101	(11.737)	3.565	10.929	13.951	(14.077)	285	159
Porez na dobit	1.961	-	(5)	1.956	1.889	(147)	-	1.742
Dobit / (gubitak) za godinu	21.062	(11.737)	3.560	12.885	15.840	(14.224)	285	1.901
Ostali podaci o segmentima								
Amortizacija materijalne imovine	77	158	88	323	61	141	103	305

	31. prosinca 2017.				31. prosinca 2016.			
	Hrvatska - Arena <u>HRK'000</u>	Hrvatska - ostalo <u>HRK'000</u>	Inozemstvo <u>HRK'000</u>	Ukupno <u>HRK'000</u>	Hrvatska - Arena <u>HRK'000</u>	Hrvatska - ostalo <u>HRK'000</u>	Inozemstvo <u>HRK'000</u>	Ukupno <u>HRK'000</u>
Nekretnine, postrojenje i oprema	20	61.699	84	61.803	97	61.534	3.549	65.180
Ulaganje u nekretnine	-	37.144	2.767	39.911	-	39.162	-	39.162
Potraživanja	598.688	663	-	599.351	607.382	622	-	608.004
Ostala dugoročna financijska imovina	48.839	-	681	49.520	49.125	221	1.162	50.508
Odgođena porezna imovina	4.402	-	-	4.402	342	367	-	709
Zalihe	-	22.350	-	22.350	-	26.098	-	26.098
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	9.693	1.945	54.272	65.910	20.999	3.143	60.912	85.054
Potraživanja po ugovoru o izgradnji	-	-	-	-	-	-	440	440
Ostala kratkoročna financijska imovina	3.650	2.250	582	6.482	-	1.407	1.043	2.450
Novac i novčani ekvivalenti	1.793	2.043	3.541	7.377	-	3.852	2.155	6.007
Ukalkulirani prihodi	-	192	3.732	3.924	711	-	1.122	1.833
Dugoročna rezerviranja	-	-	-	-	-	(5.284)	-	(5.284)
Odgođena porezna obveza	(31.807)	(5.315)	-	(37.122)	(28.354)	(5.315)	-	(33.669)
Ostale dugoročne obveze	(434.614)	(4.475)	-	(439.089)	(440.947)	(4.497)	-	(445.444)
Kratkoročna rezerviranja	(97)	(5.786)	-	(5.883)	(4.289)	(3.546)	-	(7.835)
Kratkoročne financijske obveze	(32.955)	(115.852)	-	(148.807)	(40.218)	(121.035)	-	(161.253)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(26.007)	(7.238)	(77.892)	(111.137)	(29.722)	(6.210)	(79.372)	(115.304)
Obveze po ugovoru o izgradnji	-	-	(4.407)	(4.407)	-	-	(15.476)	(15.476)
Ukalkulirani rashodi	(2.858)	(1.250)	(3.273)	(7.381)	(2.457)	(1.130)	(3.273)	(6.860)
UKUPNO NETO IMOVINA	138.747	(11.630)	(19.913)	107.204	132.669	(10.611)	(27.738)	94.320

4. Troškovi materijala i usluga

	2017. HRK'000	2016. HRK'000
Prihodi od najamnina i zakupnina	2.794	3.372
Ostali prihodi	224	504
	3.018	3.876

5. Troškovi materijala i usluga

	2017. HRK'000	2016. HRK'000
<i>Troškovi materijala</i>		
Utrošene sirovine i materijal	549	472
Utrošena energija	2.599	2.840
Trošak sitnog inventara	77	73
	3.225	3.385
<i>Trošak usluga</i>		
Usluge kooperanata na projektima izgradnje	29.082	22.172
Usluge održavanja materijalne imovine	3.763	4.722
Komunalna naknada i naknada za vodu	1.873	1.603
Čuvanje imovine	1.037	997
Najamnina	793	707
Telekomunikacijske usluge	408	464
Održavanje čistoće, uređenje okoliša i sl.	339	405
Prijevozne usluge	178	102
Ostale usluge	84	89
	37.557	31.261
	40.782	34.646

6. Troškovi osoblja

	2017. HRK'000	2016. HRK'000
Neto plaće i nadnice	14.053	13.147
Porezi i doprinosi	9.253	8.140
Naknade zaposlenika	1.077	1.078
	24.383	22.365

7. Ostali poslovni rashodi

	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Ostali izravni troškovi u inozemstvu	2.429	2.739
Vanjske usluge i administrativne/sudske pristojbe u zemlji (odvjetnici, revizori, javni bilježnici, savjetnici)	2.234	1.726
Ugovori o dijelu i autorske naknade	1.354	1.423
Naknade nadzornom odboru	617	424
Bankovne usluge	513	410
Premija osiguranja	854	865
Reprezentacija	429	309
Naknade zaposlenika	348	487
Naknade državi	281	194
Ukalkulirani troškovi	207	-
Kazne i penali	47	141
Naknadni popusti	-	1.098
Ostali troškovi	593	644
	9.906	10.460

8. Rezerviranja

	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Rezerviranja	(6.111)	(5.460)
Dobitak od ukidanja rezerviranja	9.178	1.540
	3.067	(3.920)

Rezerviranja tijekom 2016. i 2017. godine najvećim dijelom se odnose na sudske / ovršne postupke za tražbine koje su nastale prije predstečajne nagodbe, a koje nisu regulirane putem usvojene predstečajne nagodbe. Ukidanje rezerviranja u iznosu od 9.178 tisuća kuna tijekom 2017. godine najvećim dijelom je posljedica odluka viših sudova donesenih u korist Grupe, kao i nastupa zastare za obveze prema dobavljačima proizašlih iz procesa predstečajne nagodbe. Detaljnije kretanje rezerviranja tijekom 2017. i 2016. godine objašnjeno je u bilješci 25.

9. Vrijednosna usklađenja

	2017. HRK'000	2016. HRK'000
Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine		
Vrijednosno usklađenje danih depozita	(608)	(2.302)
Vrijednosno usklađenje nekretnina, postrojenja i oprema	(747)	-
Vrijednosno usklađenje ulaganja u nekretnine	(324)	(295)
Vrijednosno usklađenje ulaganja u pridružena i ostala društva	(6)	(36)
	<u>(1.685)</u>	<u>(2.633)</u>
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine		
Vrijednosno usklađenje zaliha	(85)	(2.103)
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	(263)	(1.091)
Vrijednosno usklađenje danih zajmova	(1.021)	10
	<u>(1.369)</u>	<u>(3.184)</u>
	<u>(3.054)</u>	<u>(5.817)</u>

10. Ostali dobiti / (gubici) iz poslovanja - neto

	2017. HRK'000	2016. HRK'000
Dobici		
Dobici od umanjenja financijskih obveza //	667	178
Dobici od otuđenja / stjecanja ovisnih društava	259	43
Dobici od otpisa obveza iz operativnog poslovanja	10	387
	<u>936</u>	<u>608</u>
Gubici		
Gubici od prodaje ulaganja u nekretnine /ii/	(308)	(74)
Gubici od priznavanja obveza /iii/	(289)	(4.415)
	<u>(597)</u>	<u>(4.489)</u>
	<u>339</u>	<u>(3.881)</u>

// Dobici od umanjenja obveza odnose se na vrednovanje onih obveza koje se sukladno odredbama predstečajne nagodbe podmiruju nekretninama. Umanjenje predstavlja usklađenja obveza na knjigovodstvenu vrijednost predmetnih nekretnina.

/ii/ Prodaja ulaganje u nekretnine odnosi se na projekt Dvori Lapad u Dubrovniku.

/iii/ Gubici po osnovi obveza u iznosu od 4.415 tisuća kuna u 2016. godini najvećim dijelom su se odnosili na priznavanje zateznih kamata prema dobavljačima.

11. Financijski prihodi i rashodi

	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Financijski prihodi		
Prihodi po osnovi dugoročnih potraživanja od kupaca	41	39
Prihodi osnovi ostalih dugoročnih potraživanja /i/	55.077	49.192
Prihodi p osnovi depozita	145	-
Prihod od kamata	12	7
Tečajne razlike	19.131	12.790
Nerealizirani dobiti od ulaganja koja se vrednuju kroz račun dobiti i gubitka	1	2
Realizirani dobiti od ulaganja koja se vrednuje kroz račun dobiti i gubitka	-	15
Ukupni financijski prihodi	74.407	62.045
Financijski troškovi		
Redovne kamate i naknade po osnovi primljenih kredita od banaka	(8.659)	(10.855)
Rashodi po osnovi ostalih dugoročnih financijskih obveza - obveznica / zajam /ii/	(26.606)	(21.642)
Zatezne kamate	(55)	(166)
Tečajne razlike	(20.892)	(15.694)
Ukupni financijski rashodi	(56.212)	(48.357)
Financijski rezultat	18.195	13.688

/i/ Kamatni prihodi u najvećem dijelu odnose se na potraživanje od Zakupnika po osnovi zakupa Arene (bilješka 15).

/ii/ Kamatni rashodi od ostalih dugoročnih financijskih obveza odnose se obveze proizašle iz predstečajne nagodbe, a koje su opisane u bilješki 26.

12. Porez na dobit

Sljedeća tabela prikazuje uskladu poreznog troška po računu dobiti i gubitka i poreza po zakonskoj stopi:

	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
Tekući porez		
Dobit prije poreza	10.929	159
Porez na dobit po stopi poreza od 18% (2016.: 20%)	1.967	32
Efekt porezno nepriznatih troškova	1.402	8.167
Efekt stavaka umanjenja	(6.296)	(10.086)
Efekt nepriznatih poreznih gubitaka	-	(212)
Efekt nepriznatih privremenih razlika	3.711	1.155
Efekt konsolidacijskih usklada	362	4.896
Efekt umanjenja (podmirenja) tekuće obveze	(1.722)	(2.067)
Efekt korištenja priznatih poreznih gubitaka	(1.146)	-
Efekt poreza inozemnog poslovanja	6	-
	(1.716)	1.885
Odgođeni porez		
Priznavanje privremenih razlika /i/	3.264	(50)
Promjena u priznatim privremenim razlikama	292	-
Priznavanje prethodno nepriznatih poreznih gubitaka	(4.942)	-
Promjena u priznatim poreznim gubicima /ii/	1.146	-
Efekt promjene porezne stope /iii/	-	(3.577)
	(240)	(3.627)
Ukupni porezni (prihod)	(1.956)	(1.742)

/i/ Porezni rashod u iznosu od 3.264 tisuće kuna u 2017. godini najvećim dijelom se odnosi na odgođenu poreznu obvezu priznatu po osnovi izdane obveznice (bilješka 18).

/ii/ Porezni prihodi u iznosu od 4.942 tisuće kuna nastali su kao posljedica unutargrupnih pripajanja, a u sklopu organizacijskog restrukturiranja (bilješka 1). Navedeni iznos odnosi se na porezne gubitke pripojenih društava, a koji su pripajanjem postali iskoristivi. Promjena u priznatim poreznim gubicima u iznosu od 1.146 tisuća kuna odnose se na iskorištene porezne gubitke.

/iii/ Porezni prihod u iznosu od 3.577 tisuća kuna u 2016. godini posljedica je smanjenja porezne stope s 20% na 18%, sukladno zakonskim izmjenama koje su stupile na snagu od 1. siječnja 2017. godine.

Nepriznata porezna imovina na porezne gubitke za tekuće razdoblje	(3.927)	(2.124)
Nepriznata porezna imovina iz prethodnih razdoblja	(29.464)	(36.552)
Efekt promjene porezne stope	-	3.860
Ukupno nepriznata porezna imovina	(33.391)	(34.816)

Bruto preneseni porezni gubici za koje Grupa ne očekuje da će ih iskoristiti ističu kako slijedi:

	2017.	2016.
	HRK'000	HRK'000
U sljedećih 5 godina	21.816	10.620
U sljedeće 4 godine	10.229	51.325
U sljedeće 3 godine	43.430	12.575
U sljedeće 2 godine	7.060	109.113
U sljedećoj godini	102.971	9.745
	185.506	193.378

Zbog neizvjesnosti ostvarivanja uvjeta za korištenje prenesenih poreznih gubitaka unutar 5 godina, Grupa na dan 31. prosinca 2017. godine nije priznala odgođenu poreznu imovinu temeljem tih gubitaka u iznosu od 33.391 tisuću kuna (2016.: 34.816 tisuća kuna). Osim po osnovi poreznih gubitaka, Grupa nije priznala odgođenu poreznu imovinu po osnovi neiskorištenih privremenih razlika nastalih usklađenjem (nerealiziranim gubicima) imovine. Nepriznate privremene razlike iznose oko 115 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. godine (na dan 31. prosinca 2016. godine: 157 milijuna kuna). Navedene privremene razlike nemaju vremenski rok u kojem ističu, već postaju porezno priznate u trenutku realizacije imovine (prodaja, naplata, utuženje).

Porezni propisi u Republici Hrvatskoj su podložni izmjenama. Također, prisutna je neusuglašenost u praksi primjene poreznih propisa i značajna neizvjesnost oko tumačenja poreznih propisa kod različitih poreznih oblika i različitih transakcija koje izazivaju porezne učinke. Porezne pozicije društava unutar Grupe podliježu nadzoru nadležnih tijela i mogućem osporavanju, te je slijedom toga neizvjestan potencijalni porezni učinak ako porezne vlasti primjene tumačenje koje se razlikuje od tumačenja društava unutar Grupe. U skladu s lokalnim propisima, Porezna uprava može pregledati knjige i evidencije društava unutar Grupe, te društva unutar Grupe mogu biti podložna dodatnim poreznim obvezama i eventualnim kaznama.

13. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenje i oprema	Transportna sredstva i ostala oprema	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
<i>Nabavna vrijednost</i>					
Na dan 1. siječnja 2016.	13.915	106.759	5.984	4.935	131.593
Povećanja	-	-	203	29	232
Stjecanje ovisnog društva	-	-	68	100	168
Tečajne razlike	-	-	(7)	-	(7)
Ostala smanjenja	-	-	(46)	(34)	(80)
Na dan 31. prosinca 2016.	13.915	106.759	6.202	5.030	131.906
Povećanja	-	-	139	-	139
Prijenos sa zaliha	85	197	-	-	282
Prijenos na ulaganje u nekretnine	(1.855)	(4.328)	-	-	(6.183)
Ostala smanjenja	-	-	(92)	(112)	(204)
Na dan 31. prosinca 2017.	12.145	102.628	6.249	4.918	125.940
<i>Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja</i>					
Na dan 1. siječnja 2016.	676	55.058	5.755	4.854	66.343
Amortizacija za godinu	-	65	166	22	253
Stjecanje ovisnih društava	-	-	68	100	168
Tečajne razlike	-	-	(7)	-	(7)
Ostala smanjenja	-	-	(31)	-	(31)
Na dan 31. prosinca 2016.	676	55.123	5.951	4.976	66.726
Amortizacija za godinu	-	58	196	10	264
Umanjenja kroz račun dobiti i gubitka	698	47	-	-	745
Prijenos na ulaganje u nekretnine	(1.374)	(2.037)	-	-	(3.411)
Ostala smanjenja	-	-	(88)	(99)	(187)
Na dan 31. prosinca 2017.	-	53.191	6.059	4.887	64.137
<i>Sadašnja vrijednost</i>					
31. prosinca 2016.	13.239	51.636	251	54	65.180
31. prosinca 2017.	12.145	49.437	190	31	61.803

Poslovna zgrada

Poslovna zgrada i pripadajuće zemljište Grupe iskazane su po revaloriziranoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Ukupna knjigovodstvena vrijednost zgrade s pripadajućim zemljištem na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 61.300 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 61.300 tisuća kuna). Da je korištena metoda troška, neto knjigovodstvena vrijednost poslovne zgrade i pripadajućeg zemljišta na dan 31. prosinca 2017. godine iznosila bi 31.770 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 31.770 tisuća kuna). Procjenu tržišne vrijednosti nekretnine za potrebe revalorizacije Grupa je odredila na osnovu izračuna neovisnog procjenitelja tijekom 2014. godine. Neovisni procjenitelj vrijednost nekretnine je utvrdio kombinacijom usporedne metode primjenom faktora utrživosti, dohodovne metode i troškovne metode. Usporedna metoda primjenom faktora utrživosti temelji se na činjenici da postoji tržišna vrijednost m2 idealnog prostora neke mikrolokacije, koja se usklađuje na tržišnu cijenu putem faktora korekcije koji utječu na spremnost kupca da plati određenu cijenu. Dohodovna metoda vrednovanja razmatra sadašnju vrijednost neto novčanih tokova koju imovina može generirati od najma uzimajući u obzir očekivani neto najam na osnovi usporedivih transakcija. Procjena troškovnom metodom bazira se na činjenici da ne postoji tržišni interes za kupnju nekretnine po nekoj cijeni, ako se za nižu cijenu može izgraditi podjednaka nekretnina na zemljištu u neposrednoj blizini. Tržišne vrijednosti nekretnine razvojem troškovne metode dobiva se izračunom vrijednosti novosagrađene nekretnine i njenim umanjenjem uslijed vremenskog utjecaja na trošnost objekta konstrukciju, završne radove i sl.

Značajne ulazne varijable koje nisu vidljive na tržištu, a koje su korištene u procjeni:

- faktori korekcije pri izračunu tržišne cijene,
- stopa prinosa: 7% - 8%,
- kvaliteta objekta i njegov položaj i trenutno ostvarive uvjete zakupa na sličnoj geografskoj lokaciji za usporediv tip nekretnine pri procjeni diskontne stope,
- specifični troškovi pri određivanju neto novčanog toka u prihodovnoj metodi,
- specifični troškovi izgradnje, perioda financiranja, kamatnih stopa, zahtijevanih marži pri prodaji te ostalih troškova pri izračunu troškovne metode.

Na dan 31. prosinca 2017. godine kao i na dan 31. prosinca 2016. godine nad poslovnom zgradom upisano je založno pravo prvog reda od banke - vjerovnika predstečajne nagodbe. Sukladno sklopljenoj predstečajnoj nagodbi matičnog Društva, matično Društvo je dio obveza prema vjerovniku refinanciralo do prodaje ili do preuzimanja poslovne zgrade, prema modelu PIK instrument („payment in kind“). Detaljan opis refinanciranja obveza putem PIK instrumenta nalazi se u bilješci 26. Iznos financijske obveze (PIK instrument) koja se refinancira putem poslovne zgrade na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 61.913 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 61.607 tisuća kuna). Grupa očekuje koristiti imovinu sve do konačne realizacije PIK instrumenta (iskorištenja „call“ opcije od strane vjerovnika ili konačnog dospijeca). Grupa je procijenila da se ostatak vrijednosti nekretnine u trenutku realizacije / dospijeca PIK instrumenta neće značajno razlikovati od njezine trenutne knjigovodstvene vrijednosti.

Ukupna površina poslovne zgrade iznosi 4,7 tisuća m² te se na dan 31. prosinca 2017. godine dio od 1,9 tisuća m² (31. prosinca 2016. godine: 1,9 tisuća m²) iznajmljivao trećim stranama (društvima koja nisu članice Grupe i ostalim osobama). Imovina dana u najam iznajmljena je pod opozivim operativnim najmom. Potencijalne najamnine se ne zaračunavaju.

Ostala imovina

Na dan 31. prosinca 2017. godine Grupa koristi u potpunosti amortiziranu imovinu nabavne vrijednosti 10.387 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 10.440 tisuća kuna).

Prijenos na ulaganje u nekretnine tijekom 2017. godine odnosi se na organizacijsko restrukturiranje (bilješka 1).

14. Ulaganja u nekretnine

	Zemljište	Zgrade	Ulaganje u materijalnu imovinu u pripremi	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Nabavna vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2016.	38.808	73.779	2.295	114.882
Prodaja i ostala smanjenja	(2.119)	(4.175)	-	(6.294)
Na dan 31. prosinca 2016.	36.689	69.604	2.295	108.588
Prodaja ovisnog društva	(477)			(477)
Prijenos s nekretnina postrojenja i opreme	480	2.292	-	2.772
Prodaja i ostale promjene	(11.163)	(6.126)	(2.295)	(19.584)
Na dan 31. prosinca 2017.	25.529	65.770	-	91.299
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja				
Na dan 1. siječnja 2016.	26.046	45.275	2.295	73.616
Amortizacija	-	52	-	52
Umanjenje vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	190	103	-	293
Prodaja i ostale promjene	(1.529)	(3.006)	-	(4.535)
Na dan 31. prosinca 2016.	24.707	42.424	2.295	69.426
Amortizacija	-	59	-	59
Prodaja ovisnog društva	(190)	-	-	(190)
Umanjenje vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	324	-	324
Prodaja i ostale promjene	(10.270)	(5.666)	(2.295)	(18.231)
Na dan 31. prosinca 2017.	14.247	37.141	-	51.388
Neto knjigovodstvena vrijednost				
Na dan 31. prosinca 2016.	11.982	27.180	-	39.162
Na dan 31. prosinca 2017.	11.282	28.629	-	39.911

Knjigovodstvena vrijednost ulaganja u nekretnine na datum bilance utvrđena je na temelju procjena neovisnih procjenitelja. Prihod od najma od ulaganja u nekretnine tijekom 2017. godine iznosi 1.567 tisuća kuna (u 2016. godini: 1.574 tisuće kuna). Izravni troškovi povezani s najmom ulaganja u nekretnine tijekom

2017. godine iznose 642 tisuće kuna (u 2016. godini: 491 tisuću kuna). Knjigovodstvena vrijednost ulaganja u nekretnine nad kojima je upisano založno pravo na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 34.747 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 36.100 tisuća kuna). Ovršni postupci pokrenuti su od strane vjerovnika koji su tijekom predstečajnog postupka odlučili da će svoja potraživanja od Grupe osigurana založnim pravom prvog reda nad imovinom naplatiti u sklopu ovršnih postupaka, a ne putem usvojene nagodbe ("Razlučne obveze"). Knjigovodstvena vrijednost nekretnina koje se odnose na Razlučne obveze na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 25.838 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 25.838 tisuća kuna). Knjigovodstvena vrijednost nekretnina koje se odnose na PIK instrument na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 5.967 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 7.320 tisuća kuna).

Refinanciranje obveza putem PIK instrumenta i način vrednovanja Razlučnih obveza opisano je u bilješci 26.

Procjenu tržišnih vrijednosti nekretnina koje se odnose na Razlučne obveze i PIK instrument Grupa je odredila sljedećim metodama:

- na osnovu izračuna neovisnog procjenitelja, koji je istu utvrđivao kombinacijom troškovne metode, usporedne metode primjenom faktora utrživosti i dohodovne metode (bilješka 13),
- pregledom prava razlučnog vjerovnika.

Značajne ulazne varijable koje nisu vidljive, a koje su korištene u procjeni neovisnog procjenitelja opisane su u bilješci 13. Grupa je prilikom procjene tržišne vrijednosti nekretnina koristilo i dodatnu sljedeću ulaznu varijablu koja nije vidljiva na tržištu:

- visina razlučne obveze

Ukupna knjigovodstvena vrijednost ulaganja u nekretnine značajno ne odstupa od tržišne vrijednosti.

Sve do konačne realizacije / podmirenja PIK instrumenta i Razlučnih obveza Grupa očekuje koristiti nekretnine. Grupa je procijenila da se ostatak vrijednosti nekretnina u trenutku realizacije / podmirenja PIK instrumenta / Razlučnih obveza neće značajno razlikovati od trenutnih knjigovodstvenih vrijednosti nekretnina.

Knjigovodstvena vrijednost nekretnine koja služi kao osiguranje za pokriće ugovornih obveza Društva na projektu izgradnje bolničkog centra u Alžiru (bilješka 30) iznosi 2.942 tisuće kuna na dan 31. prosinca 2017. godine (2.942 tisuće kuna na dan 31. prosinca 2016. godine).

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.**
15. Dugotrajna potraživanja

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Potraživanje od Zakupnika - zakup Arene	603.991	623.083
<i>Kratkoročni dio potraživanja od Zakupnika - zakup Arene</i>	(5.303)	(15.701)
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	873	873
<i>Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja</i>	(210)	(251)
	599.351	608.004

Potraživanje od Zakupnika odnosi se na dugotrajni zakup Arene temeljem Ugovora o zakupu (bilješka 1). Grupa ulaganje u projekt Arena iskazuje kao dugotrajno potraživanje od Zakupnika sukladno odredbama Tumačenja br. 12 – Sporazumi o koncesijama za usluge, izdanim od strane Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (eng. International Financial Reporting Interpretations Committee, skraćeno IFRIC 12). Ovisno društvo Lanište je bilo nositelj cjelokupnog projekta izgradnje Arene, koja je krajem 2008. godine predana Zakupniku na korištenje. Razdoblje trajanja zakupa ugovoreno je na rok od 28 godina, do kraja 2036. godine, za ugovorenu osnovnu zakupninu u visini od 7,2 milijuna eura godišnje uvećano za PDV. Zakupnina se plaća tromjesečno. Sukladno Ugovoru o zakupu, Zakupnik je imao pravo prijevremeno otkupiti Arenu na prvu sedmu godišnjicu početka trajanja zakupa (kraj 2015. godine) za iznos od 80,3 milijuna eura, uz uvjet slanja pisane obavijesti zakupodavcu šest mjeseci unaprijed, odnosno šest mjeseci prije isteka navedenog roka. Zakupnik nije iskoristio opciju. Nakon isteka opcije osnovna zakupnina godišnje se indeksira s HICP indeksom Europske monetarne unije koji objavljuje Eurostat, počevši od početka trajanja zakupa (prosinac 2008. godine) pa sve do isteka ugovora. Ugovorena godišnja zakupnina za 2018. godinu iznosi 7,9 milijuna EUR godišnje uvećano za PDV. Originalna efektivna kamatna stopa kojom se mjeri potraživanje i iskazuju pripadajući financijski prihodi iznosi 8% (bilješka 11). Potraživanje je denominirano u eurima. Kratkoročni dio potraživanja predstavlja razliku između vrijednosti imovine na dan bilance i na dan 31. prosinca sljedećeg razdoblja. Društvo na dan 31. prosinca 2017. godine nema dospjelih potraživanja po osnovi zakupnine (na dan 31. prosinca 2016. godine kratkoročni dio potraživanja uključuje dospjela potraživanja u iznosu od 3 milijuna kuna). Sukladno Ugovoru o zakupu Društvo ima obvezu održavati Arenu. Troškove tekućeg i kapitalnog održavanja Grupi nadoknađuje Zakupnik u visini stvarno nastalih troškova. Prihodi od održavanja Arene priznati su kao ostali prihodi od prodaje u zemlji (bilješka 3). Potraživanje od kupaca se odnosi na potraživanje od države po osnovi zadržanog depozita za završeni projekt izgradnje infrastrukturnog objekta u tuzemstvu. Rok dospjeća je u 2022. godini, a originalna efektivna kamatna stopa iznosi 6%.

16. Dani zajmovi

	31. prosinca 2017. HRK'000	31. prosinca 2016. HRK'000
Dugoročni zajmovi		
Dani zajmovi trećim društvima	-	220
	-	220
Kratkoročni zajmovi		
Dani zajmovi povezanim društvima	3.832	2.431
Ispravak vrijednosti kratkoročnih zajmova	(3.420)	(2.400)
	412	31
Dani zajmovi trećim stranama	1.488	703
Ispravak vrijednosti kratkoročnih zajmova	(114)	(114)
	1.374	589
	1.786	620

17. Ostala financijska imovina

	31. prosinca 2017. HRK'000	31. prosinca 2016. HRK'000
Dugotrajna		
Ulaganja u kapital (do 20% temeljnog kapitala) - raspoloživo za prodaju	15.061	13.753
Dani depoziti	53.392	53.691
Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	35	35
<i>Vrijednosna usklađenje ulaganja u udjele i dionice</i>	(15.061)	(13.753)
<i>Vrijednosna usklađenje ulaganja u depozite</i>	(3.907)	(3.438)
	49.520	50.288
Kratkotrajna		
Dani depoziti i jamčevine	539	859
Ulaganja u novčane fondove - mjereno po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4.157	966
Ulaganje u vrijednosne papire - raspoloživo za prodaju	-	5
	4.696	1.830

Najveći dio ulaganja u kapital odnosi se na dionice društva koje se nalazi u stečaju, a koje je Društvo steklo u procesu pretvaranja obveza u kapital (6.818 tisuća kuna) i na udjele u društvu s ograničenom odgovornošću koji predstavljaju 20% kapitala (6.934 tisuće kuna). Nad udjelima je pokrenuta ovrha od strane različitog vjerovnika u sklopu procesa predstečajne nagodbe. Ulaganja su u cijelosti umanjena.

Od ukupnog iskazanog dugoročnog depozita na dan 31. prosinca 2017. godine iznos od 48.839 tisuća kuna odnosi se na oročeni iznos primljen od Zakupnika kao jamstveni depozit (31. prosinca 2016. godine: 49.126 tisuća kuna). Sukladno Ugovoru o zakupu Zakupnik je dužan kao osiguranje plaćanja zakupnine i bilo koje svoje druge obveze prema Grupi po osnovi Ugovora o zakupu Arene uplatiti depozit, koji za cijelo vrijeme

trajanja Ugovora o zakupu mora biti u visini godišnje zakupnine uvećane za PDV. Ako u bilo kojem trenutku za vrijeme trajanja Ugovora o zakupu Zakupnik ne izvrši bilo koje dužno plaćanje, Grupa ima pravo iskoristiti sredstva iz depozita od dana dospijeca potraživanja. Depozit je oročen u banci koja je ujedno i kreditor Grupe. Depozit je denominiran u eurima. Cjelokupni iznos depozita služi kao osiguranje za obvezu za primljeni kredit od banke koja je financirala Grupu za vrijeme izgradnje Arene. Kamata po oročenom depozitu prihod je Zakupnika.

Preostali iznos dugotrajnog depozita i cjelokupan iznos na ispravku vrijednosti odnosi se na projekte u inozemstvu. Knjigovodstvena vrijednost depozita koji služi kao osiguranje ugovornih obveza (bilješka 30) na projektu izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru iznosi 646 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2017. godine (31. prosinca 2016. godine: 1.127 tisuća kuna). Depozit je iskazan po procijenjenoj fer vrijednosti (bilješka 33).

Ulaganja u pridružena društva

	31. prosinca 2017.	Vlasnički udio	31. prosinca 2016.	Vlasnički udio
	HRK'000	%	HRK'000	%
Mavrovo inženjering dooel	9.644	50%	9.644	50%
Ingra inženjering in izgradnja d.o.o., Kranj Slovenija	37	50%	37	50%
Ukupno	9.681		9.681	
<i>Vrijednosno usklađenje ulaganja u pridružena društva</i>	(9.681)		(9.681)	
	<u>-</u>		<u>-</u>	

18. Odgođena porezna imovina i obveze

Odgođena porezna imovina

	31. prosinca 2017.	Priznato u računu dobiti i gubitka	31. prosinca 2016.	Priznato u računu dobiti i gubitka
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Dani zajmovi, rezerviranja	606	(103)	709	50
Porezni gubici koji se prenose u naredna razdoblja	3.796	3.796	-	-
	4.402	3.693	709	50

Odgođena porezna obveza

	31. prosina 2017.	Priznato u računu dobiti i gubitka	31. prosina 2016.	Priznato u računu dobiti i gubitka
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.315	-	5.315	-
Financijske obveze - obveznica	31.807	3.453	28.354	3.577
	37.122	3.453	33.669	3.577

Odgođena porezna obveza po osnovi obveznice odnosi se na obveznice Laništa (bilješke 1 i 26). Obveza je nastala kao posljedica različitog računovodstvenog tretmana tog financijskog instrumenta (obveze) u pojedinačnim izvještajima Laništa i konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe.

19. Zalihe

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Gotovi proizvodi	29.497	39.174
Ispravak vrijednosti gotovih proizvoda	(18.512)	(24.441)
Proizvodnja u tijeku (izgradnja vl. projekata)	20.027	20.027
Ispravak proizvodnje proizvodnje	(8.667)	(8.667)
Sirovine i materijal	5	5
	22.350	26.098

Gotovi proizvodi se odnose na izgrađeni poslovno-stambeni objekt Dvori Lapad u Dubrovniku. Vrijednost zaliha koje se nalaze pod zalogom kao osiguranje za kredite banaka na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 22.345 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 26.093 tisuće kuna). Vrijednost zaliha za koje su pokrenuti ovršni postupci od strane vjerovnika na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 11.360 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 11.360 tisuća kuna). Zalihe koje su predmet ovršnih postupaka vezani su za podmirenje Razlučnih obveza i odnose se na proizvodnu u tijeku, dok su gotovi proizvodi vezani na obveze refinancirane putem PIK instrumenta (bilješka 26).

20. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	31. prosinca 2017. HRK'000	31. prosinca 2016. HRK'000
Potraživanja od povezanih društava		
Potraživanja od povezanih društava - kupci	68	38
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	(37)	(37)
Dani predujmovi	6	-
	<u>37</u>	<u>1</u>
Potraživanja od trećih strana		
Potraživanja od kupaca	27.557	29.568
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(9.389)	(9.125)
Potraživanje od Zakupnika - zakup Arene - kratkoročni dio	5.303	15.701
Dani predujmovi	41.694	48.297
Potraživanja od zaposlenika	246	88
Potraživanja od države i državnih institucija	29	56
Ostala potraživanja	433	468
	<u>65.873</u>	<u>85.053</u>
	<u>65.910</u>	<u>85.054</u>

Dani predujmovi koji se odnose na projekt izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru iznose 40.695 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2017. godine (31. prosinca 2016. godine: 45.088 tisuća kuna). Potraživanja se odnose na domaću kompaniju koja je glavni partner Grupe na projektu. Potraživanje od kupaca koja se odnose na navedeni projekt iznose 4.338 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2017. godine (31. prosinca 2016. godine: 4.244 tisuće kuna).

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.**
21. Potraživanja po ugovorima o izgradnji

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Nastali troškovi plus priznati dobici minus priznati gubici	-	22.130
Minus fakturirani prihodi	-	(21.690)
	-	440

Od ukupnog iznosa prihoda od ugovora o građenju, prihodi priznati po metodi stupnja dovršenosti u 2017. godini iznose 7.056 tisuća kuna (2016. godine: 9.101 tisuću kuna). Nastali troškovi i priznati dobici (minus priznati gubici) za ugovore u tijeku na dan 31. prosinca 2017. godine iznose 111.640 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 100.100 tisuća kuna). Primljeni predujmovi za ugovore koji nisu završeni na dan 31. prosinca 2017. godine iznose 42.696 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 49.615 tisuća kuna).

22. Novac i novčani ekvivalenti

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Novac u banci - domaća valuta	3.810	3.849
Novac u banci - strana valuta	3.325	2.004
Novac u blagajni	242	154
Ukupno novac u banci i blagajni	7.377	6.007
Novac u izvještaju o novčanom toku	7.377	6.007

23. Unaprijed plaćeni troškovi i ukalkulirani prihodi

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Troškovi povezani s izgradnjom Arene	-	711
Ukalkulirani prihodi iz aktivnih projekata u inozemstvu	3.732	1.122
Nefakturirani troškovi	192	-
	3.924	1.833

Troškovi povezani s izgradnjom Arene odnose se na rezerviranja za obveze prema državi, a koje je ukinuto tijekom 2017. godine na temelju pravomoćnog rješenja u korist Grupe.

Ukalkulirani prihodi iz aktivnih projekata u inozemstvu odnose se na obveze prema inozemnim kooperantima na projektu izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru, čije podmirenje sukladno ugovornim odnosima snosi glavni partner Grupe na projektu.

24. Kapital i rezerve

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Dionički kapital	<u>135.452</u>	<u>135.452</u>

Vlastite dionice

Na dan 31. prosinca 2017. godine i na dan 31. prosinca 2016. godine Grupa nije imala u vlasništvu vlastite dionice te nema iskazane rezerve za vlastite dionice.

Revalorizacijska rezerva

Revalorizacijska rezerva na dan 31. prosinca 2017. godine u iznosu od 24.215 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 24.215 tisuća kuna) odnosi se na revalorizaciju poslovne zgrade Grupe i pripadajućeg zemljišta.

Zakonske rezerve

Zakonska rezerva je nastala u skladu sa hrvatskim zakonima koji zahtijevaju da se 5% dobiti za godinu prenese u ovu rezervu sve dok ona ne dosegne 5% izdanog dioničkog kapitala. Zakonska rezerva, u iznosu od 5% izdanog dioničkog kapitala, može se koristiti za pokrivanje gubitaka tekuće i prethodnih godina.

Osnovna i razrijeđena zarada po dionici

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Neto dobit za godinu koja pripada redovnim dioničarima	<u>12.885</u>	<u>1.901</u>
Prosječni ponderirani broj redovnih dionica umanjen za prosječni ponderirani broj vlastitih dionica	<u>13.545</u>	<u>13.545</u>
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama)	<u>0,95</u>	<u>0,14</u>

25. Rezerviranja

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Dugoročna rezerviranja		
Na dan 1. siječnja	5.284	538
Rezerviranja kreirana tijekom godine	192	5.015
Neiskorišteni iznosi ukinuti tijekom razdoblja	(5.476)	(269)
Na dan 31. prosinca	-	5.284
Kratkoročna rezerviranja		
Na dan 1. siječnja	7.835	9.287
Rezerviranja kreirana tijekom godine	5.919	445
Iskorišteni iznosi tijekom razdoblja - priznato u sveobuhvatnoj dobiti	-	(691)
Iskorišteni iznosi tijekom razdoblja - ostalo	(4.169)	(626)
Neiskorišteni iznosi ukinuti tijekom razdoblja	(3.702)	(580)
Na dan 31. prosinca	5.883	7.835

Dugoročna rezerviranja se odnose na ovršne postupke / parnice pokrenute protiv Grupe za tražbine nastale prije pokretanja predstečajne nagodbe, a koje nisu prijavljene u predstečajnom postupku, i koje posljedično tome nisu regulirane putem usvojene predstečajne nagodbe. Radi se o onim parnicama/ovršnim postupcima koji su nastavljeni i nakon usvajanja predstečajne nagodbe, suprotno zakonskim propisima koji uređuju predstečajne i slične postupke (insolventijsko pravo). Rezerviranja su ukinuta na temelju odluka viših sudova donesenih u korist Grupe. Na temelju pravomoćnih sudskih rješenja, nije moguće provoditi prisilnu naplatu onih tražbina koje su nastale prije pokretanja predstečajne nagodbe, a koje nisu prijavljene u predstečajnom postupku.

Od ukupno iznosa kratkoročnih rezerviranja kreiranih tijekom 2017. godine u iznosu od 5.919 tisuća kuna, iznos od 5.786 tisuća kuna odnosi se na pravomoćnu presudu dosuđenu protiv Grupe. Prema presudi Grupa mora platiti odvjetničke troškove nastale u procesu u kojem je Grupa bila tužitelj. Tražbina nije regulirana predstečajnom nagodbom. Tužitelj ima mogućnost izravne naplate i/ili ovrhe. Grupa je podnijela reviziju Vrhovnom sudu. Preostali iznos kratkoročnih rezerviranja kreiranih tijekom 2017. godine odnosi se na kamate po osnovi obveza prema gradu za komunalne i vodne doprinose. Kratkoročna rezerviranja kreirana u 2016. godini odnose se na kamate po osnovi obveza prema gradu za komunalne i vodne doprinose i ostalih obveza prema državi.

Iskorišteni iznosi tijekom 2017. godine u iznosu od 4.169 tisuća kuna najvećim dijelom se odnose na obveze prema državi za poreze, naknade za korištenje šuma te obveze prema gradu za komunalne i vodne doprinose. Od navedenog iznosa 628 tisuća kuna je podmireno, dok se preostali iznos odnosi na reklasifikaciju u obveze prema dobavljačima ili prebijanja s imovinom (bilješka 23). Iskorišteni iznosi od 626 tisuća kuna tijekom 2016. godine odnose se na plaćanje obveza prema gradu za komunalne i vodne doprinose.

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.**

Neiskorišteni iznosi ukinuti tijekom 2017. godine u iznosu od 3.702 tisuće kuna odnose se na zastaru obveza prema dobavljačima proizašlih iz završenog procesa predstečajne nagodbe (3.546 tisuća kuna) te obveze prema državi za poreze te komunalne i vodne doprinose (156 tisuća kuna).

26. Financijske obveze

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Dugoročne kamatonosne obveze		
Kreditni od banaka	170.176	209.237
(Kratkoročno dospijeće dugoročnog kredita)	(32.955)	(40.218)
Obveze po osnovi izdanih obveznica	235.841	210.485
Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam	12.713	12.317
	385.775	391.821
Kratkoročne obveze		
Obveze prema bankama po osnovi predstečajne nagodbe - PIK instrument	78.939	84.210
Obveze prema bankama - Razlučne obveze	36.796	36.796
Tekuće dospijeće dugoročnog kredita	32.955	40.218
Ostale obveze po osnovi predstečajne nagodbe	22	22
Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam	4	4
Obveze za zajmove i depozite	91	3
	148.807	161.253

Matično Društvo je s ciljem rješavanja teške financijske pozicije u kojoj se našlo u prethodnim godinama te nastavka poslovanja, sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi tijekom 2013. godine podnijelo zahtjev za pokretanje predstečajne nagodbe. Postupak je pred Financijskom agencijom otvoren dana 27. kolovoza 2013. godine. Predstečajna nagodba usvojena je pred Trgovačkim sudom u Zagrebu od strane vjerovnika dana 24. rujna 2014. godine, a rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu o usvajanju predstečajne nagodbe postalo je pravomoćno dana 25. studenog 2014. godine. Glavne odrednice usvojene predstečajne nagodbe dane su u nastavku.

1. Izdvajanje duga osiguranog založnim pravom

Vjerovnici koji imaju založna prava prvog reda nad imovinom matice dio svojih tražbina refinanciraju do prodaje ili preuzimanja takve imovine, prema jednom od sljedećih modela:

- a) PIK instrument,
- b) aktiviranjem razlučnih prava - Razlučne obveze.

Refinanciranje kroz PIK instrument („payment-in-kind“) znači da imovina ostaje u vlasništvu matičnog Društva te da matično Društvo nastavlja kontrolirati upotrebu imovine, a da vjerovnici (banke) koji imaju založno pravo prvog reda nad imovinom dio svojih potraživanja zadržavaju na matičnom Društvu, sve do prodaje imovine ili preuzimanja iste po dospijeću PIK instrumenta. Iznos PIK instrumenta utvrđen je na temelju procijenjene tržišne vrijednosti nekretnina. Dospijeće PIK instrumenta je 31. prosinca 2018. godine Kamatna stopa iznosi 4% godišnje. Kamata se za vrijeme trajanja instrumenta obračunava, ali se ne isplaćuje. U slučaju prodaje

imovine za vrijeme trajanja PIK instrumenta, neovisno o postignutoj cijeni, u potpunosti bi se zatvorio tako refinancirani dug prema vjerovniku (glavnica uvećana za obračunatu kamatu). Grupa ima obvezu prema vjerovniku plaćanja naknade („service charge“-a) na vrijednost PIK instrumenta u iznosu od 0,5% godišnje, koji služi vjerovniku za pokrivanje troškova aktivne prodaje nekretnina, u svrhu što brže realizacije prodaje i smanjenja duga. Za vrijeme trajanja instrumenta založni vjerovnici i njihova povezana društva imaju „call“ opciju za prijevremeno preuzimanje nekretnina u vrijednosti preostalog iznosa PIK instrumenta. Smanjenje PIK instrumenta tijekom 2017. godine odnosi se na podmirenje obveza putem prodaje nekretnina u vlasništvu Grupe.

Refinanciranje putem aktiviranja razlučnog prava znači da će se vjerovnici koji se nisu odrekli prava na odvojeno namirenje namiriti temeljem založnih prava nad nekretninama („Razlučne obveze“). Knjigovodstvena vrijednost Razlučnih obveza jednaka je knjigovodstvenoj vrijednosti imovine Grupe nad kojom je upisano založna pravo razlučnih vjerovnika. Grupa smatra da ne mogu nastati dodatni gubici (novčani odljevi) po osnovi Razlučnih obveza zbog toga što kogentna norma Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi dopušta namirenje razlučnih vjerovnika isključivo iz imovine predstečajnog dužnika na kojoj je vjerovnik imao upisano razlučno pravo u trenutku pokretanja predstečajne nagodbe.

Refinanciranje putem novčanog toka ovisnog društva Lanište

Obveze prema vjerovnicima koji dio svojih tražbina refinanciraju putem PIK instrumenta, a koje nisu pokrivene tržišnom vrijednošću imovine, refinancirane su na temelju očekivanih novčanih tokova ovisnog društva Lanište, točnije njegovim novčanim tokovima koji proizlaze od zakupa Arene (bilješke 1 i 15). Obveze prema svim ostalim vjerovnicima s tražbinama većim od 5 tisuća kuna (osim razlučnih vjerovnika) također su refinancirane putem novčanog toka od zakupa Arene. Novčani tokovi od zakupa Arene, nakon podmirenja obveza prema banci koja je direktno financirala izgradnju Arene, upotrijebit će se za podmirenje najvećeg dijela postojećeg duga prema vjerovnicima. Sukladno odredbama predstečajne nagodbe opisano refinanciranje na temelju novčanog toka Laništa bilo je moguće realizirati na jedan od dva sljedeća načina:

- izdavanjem obveznice od strane ovisnog društva Lanište te prijenosom istih na račune vjerovnika u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. - SKDD-u („Obveznica“); ili
- pretvaranjem obveza u Zajam prema matičnom Društvu uz preuzimanje ispunjenja od strane Laništa d.o.o. („Zajam“)

Tijekom 2015. godine Lanište je izdalo obveznice ukupne nominalne vrijednosti 54.985.733 EUR. Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam odnose se na obveze prema vjerovnicima prema kojima još nisu dodijeljene izdane obveznice sukladno odredbama predstečajne nagodbe. Obveza se mjeri po efektivnoj kamatnoj stopi od 12%. Grupa na dan 31. prosinca 2017. godine posjeduje 6.654.302 obveznica (31. prosinca 2016. godine: 7.012.315).

Poček na isplatu obveznice je do 15. listopada 2020. godine, zbog toga što se do tada u potpunosti moraju otplatiti obveze prema banci koja je djelomično financirala projekt izgradnje Arene. Konačna otplata obveznice je u IV. kvartalu 2031. godine. Izdane obveznice su denominirane u EUR (nominalni iznos jedne obveznice je 1 EUR). Kuponska stopa iznosi 4,5% godišnje, uz mogućnost rasta na 5,5% („step-up“ kamatna stopa), pod uvjetom da prosječan godišnji HICP indeks Europske monetarne unije koji objavljuje Eurostat u periodu od 2009. godine do završetka 2024. godine ne bude manji od 1,0%. Glavnica i kamata isplaćuju se kvartalnim anuitetima. Prvi anuitet dospijeva na dan 15. listopada 2020. godine, a zadnji anuitet dospijeva na dan 15.

listopada 2031. godine (dan konačne otplate obveznica). Do dana dospjeća prvog anuiteta („grace period“) kamata će se obračunati, ali se neće isplaćivati. Fiksni kvartalni anuitet izdanih obveznica iznosi 1,92 milijuna EUR, dok se od sredine 2025. godine, ovisno o prethodno opisanom uvjetu, anuitet može povećati za iznos „step-up-a“. Nakon početka otplate prvo će se zatvarati akumulirana kamata obračunata u vrijeme počeka. U korist imatelja obveznica zasnovano je solidarno jamstvo matičnog Društva. U predstečajnoj nagodbi te u Odluci Uprave ovisnog društva Lanište o izdavanju obveznice navode se i sljedeća dodatna osiguranja:

- cesija na uplate Zakupnika na ime zakupnine Arene Zagreb, a nakon otplate kredita prema banci koja je direktno financirala izgradnju Arene;
- založno pravo nad Arenom Zagreb nakon isknjiženja založnog prava banke (nakon otplate kredita), uz nužnu suglasnost društva Zakupnika

U slučaju da dođe do prodaje društva Lanište ili prodaje nekretnine Arena Zagreb, priljev će se rasporediti sljedećim rasporedom:

- podmirenje duga prema banci koja je direktno financirala Arenu i podmirenje obveza Laništa iz redovnog poslovanja (prema Ministarstvu financija, tijelima javne uprave i dobavljačima);
- temeljem postojećeg založnog prava nad 25% udjela u društvu Lanište, s 25% preostalog priljeva podmiruje se preostali dug prema jednom vjerovniku (dug iznad iznosa PIK instrumenta) umanjen za 10%;
- ostali imatelji obveznica podmiruju se pro-rata uz diskont od 10%.

Fer vrijednosti obveze po osnovi izdanih obveznica i obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam izračunate su na temelju očekivanih novčanih tokova koji proizlaze iz obveznice/zajma, diskontiranih po stopi od 12%. Očekivani novčani odljevi izračunati su pod pretpostavkom da tijekom otplate obveznica/zajma (završetak 2031. godine) neće doći do prodaje društva Lanište ili prodaje nekretnine Arena Zagreb.

Kamatne stope i uvjeti otplate glavnice na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine za primljene kredite od banaka bile su kako slijedi:

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

	Ukupno	1 godina	1 – 2	2 – 3	
	Knjig. vrijednost	ili manje	godine	godina	
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	
2017.					
Krediti banaka					
Kredit 1 - EUR 6.500 tisuća; varijabilna kamata; 4,9%,	48.839	-	-	48.839	
Kredit 2 - EUR 16.149 tisuća; fiksna kamata; 3,5%	121.338	32.956	34.930	53.452	
Ukupno	170.177	32.956	34.930	102.291	
	Ukupno	1 godina	1 – 2	2 – 3	Više od 3
	Knjig. vrijednost	ili manje	godine	godina	godine
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
2016.					
Krediti banaka					
Kredit 1 - EUR 6.500 tisuća; varijabilna kamata; 4,9%,	49.125	-	-	-	49.125
Kredit 2 - EUR 21.185 tisuća; varijabilna kamata; 4,84%	160.112	40.218	42.807	45.315	31.772
Ukupno	209.237	40.218	42.807	45.315	80.897

Usklada kretanja financijskih obveza iskazanih u bilanci i financijskih obveza prikazanih u izvještaju o novčanim tokovima iz financijskih aktivnosti bilo je kako slijedi:

	2017.
	HRK'000
Stanje na dan 1. siječnja /i/	602.200
Primici	81
Otplata	(42.612)
<i>Neto novčani tok</i>	<i>(42.531)</i>
Efekt tečajnih razlika	(2.478)
Efektivna kamatna stopa	26.607
Efekt neto prihoda od usklađenja vrijednosti	(377)
Stanje na dan 31. prosinca	583.421

/i/ Iskazano stanje prikazuje zbroj ukupnog iznosa obveza na poziciji *Financijske obveze* (kratkoročni i dugoročni dio) i *Obveze za primljeni depozit* iskazane unutar pozicije *Obveze prema dobavljačima i ostale obveze* (bilješka 27).

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.**
27. Dobavljači i ostale obveze iz poslovanja

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Dugoročne obveze		
Obveza za primljeni depozit	48.839	49.126
Obveze prema sadašnjim i bivšim zaposlenicima	4.475	4.497
	53.314	53.623
Kratkoročne obveze		
Obveze prema povezanim društvima		
Dobavljači	-	124
Ostale obveze prema povezanim stranama	-	1
	-	125
Obveze prema trećim stranama		
Obveze prema dobavljačima	26.057	25.052
Primljeni predujmovi	42.732	49.657
Obveza za porez na dobit	23.669	29.584
Ostale obveze iz poslovanja u inozemstvu	10.590	6.805
Obveze za PDV	5.098	1.916
Ostale obveze prema državi za poreze i doprinose	1.321	993
Obveze prema zaposlenicima	1.159	835
Ostale obveze	511	337
	111.137	115.179
	111.137	115.304

Dugoročna obveza za primljeni depozit odnosi se na depozit primljen od Zakupnika sukladno Ugovoru o zakupu (bilješka 17).

Primljeni predujmovi koji se odnose se na projekt izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru iznose 42.174 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2017. godine (31. prosinca 2016. godine: 46.569 tisuća kuna). Obveze prema dobavljačima koji se odnose projekt izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru iznose 3.813 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2017. godine (31. prosinca 2016. godine: 3.767 tisuća kuna).

Ostale obveze iz poslovanja u inozemstvu uključuju obveze prema inozemnim kooperantima na projektu izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru, čije podmirenje snosi partner Grupe na projektu u inozemstvu (bilješka 23).

Od ukupno iskazane obveze za poreza na dobit, iznos od 26.319 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2017. godine (31. prosinca 2015. godine 28.040 tisuća kuna) odnosi se na porez koji proizlazi iz vrednovanja potraživanja od Zakupnika u objavljenim financijskim izvještajima Grupe za vrijeme prvih šest godina zakupa Arene. Navedeni iznos obveze nastao je kao posljedica isteka opcije prijevremenog otkupa Arene u 2015. godini, odnosno kao posljedica izmjene originalne efektivne kamatne korištene u vrednovanju potraživanja u 2015. godini. Grupa je u objavljenim godišnjim financijskim izvještajima sastavljenim u periodu 2009. – 2014. god. vrednovala dugotrajno potraživanje od Zakupnika i priznavalo pripadajuće financijske prihode (prihode od zakupnine) temeljem efektivne kamatne stope koja je jednaka internoj stopi rentabilnosti projekta pod pretpostavkom da će Zakupnik iskoristiti opciju prijevremenog otkupa Arene u 2015. godini (1,87%). Nakon isteka opcije, od 2015. godine, potraživanje se vrednuje po stopi od 8%. Preostali iznos poreza na dobit odnosi se na tekuća potraživanja (plaćene akontacije) i obveze za tekuće razdoblje.

INGRA d.d. i ovisna društva
BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

Starosna struktura obveza prema dobavljačima (uključujući obveze prema povezanim društvima) bila je kako slijedi:

<i>Povezana i treće strane</i>	Ukupno	Nedospjelo	Dospjelo				
			< 60 dana	60-90 dana	90-120 dana	120-180 dana	> 180 dana
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
31.12.2017.	26.057	5.863	1.400	1.077	125	1.705	15.887
31.12.2016.	25.176	11.139	328	47	84	1.581	11.997

28. Obveze po ugovorima o izgradnji

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Fakturirani prihodi	116.047	89.304
Minus nastali troškovi plus priznati dobiti minus priznati gubici	(111.640)	(73.828)
	4.407	15.476

Iznos obveze od 2.598 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2017. godine odnosi se na projekt izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru (31. prosinca 2016. godine: 14.063 tisuće kuna).

29. Ukalkulirani rashodi i odgođeni prihodi

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Ukalkulirane zatezne kamate prema dobavljačima	4.366	3.132
Ukalkulirani troškovi kamata po osnovi primljenih kredita	1.623	2.457
Ukalkulirani troškovi naknade po osnovi PIK instrumenta	743	679
Ukalkulirani troškovi kamata po osnovi razlučnih obveza	403	402
Ukalkulirani troškovi iz redovnog poslovanja	207	151
Ostale obveze	39	39
	7.381	6.860

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.**

30. Ugovorne obveze

Sljedeća tablica prikazuje ugovorne iznose izvan-bilančnih financijskih instrumenata Grupe:

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Garancije		
- u stranoj valuti	139.142	158.316
Ostale ugovorne obveze	-	2.183
	139.142	160.499

Od ukupnog iznosa iskazanih obveza po garancijama, iznos od 16.064 tisuće kuna na dan 31. prosinca 2017. godine odnosi se na činidbene, avansne i carinske bankarske garancije izdane na projektu izgradnje bolničkog centra u Alžiru (31. prosinca 2016. godine: 21.210 tisuća kuna). Manji dio od navedenih ugovornih obveza po garancijama osiguran je imovinom Grupe opisanim u bilješkama 14 i 17, dok je glavninu ugovornih obveza glede iskazanih garancija preuzela domaća kompanija koja je glavni partner Grupe na projektu. Pokriće obveza od strane partnera na projektu je u obliku kontragarancija banaka. Osim gore navedenog iznosa, na projekt se odnose i bankarske garancije dane investitoru u iznosu od 40.264 tisuće kuna na dan 31. prosinca 2017. godine, a koje su u 100%-tnom iznosu osigurane od strane partnera. Ugovorna (vanbilančna) izloženost Grupe na projektu iznosi najviše 10.652 tisuće kuna. Iznos se odnosi na potencijalno regresno potraživanje državne banke od Grupe po osnovi police za pokriće izvoznih poslova u slučajevima neizvršenja obveza od strane partnera i/ili iz razloga stečaja ili likvidacije partnera. Polica pokriva potencijalne gubitke banci koja je izdala garanciju u korist partnera.

Osim obveza po osnovi garancija, Grupa na projektu izgradnje bolničkog centra u Alžiru ima ugovorne obveze prema inozemnim dobavljačima u iznosu od 28 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. godine (31. prosinca 2016. godine: 22 milijuna kuna).

Na projektu izgradnje bolničkog kompleksa investitor ima pravo obračunati penale zbog kašnjenja u izvođenju projekta na iznos od 5% vrijednosti ugovora. Potencijalni penali umanjuju buduće prihode na projektu.

Preostalih iznos prikazanih garancija odnosi se na bankarske garancije na projektima završenim u prošlom stoljeću.

Iskazna vrijednost ostalih ugovornih obveza na dan 31. prosinca 2016. godine odnosi se na ugovorne obveze prema inozemnim kooperantima na tržištu Iraka.

31. Nepredvidive obveze

U razdoblju prije pokretanja predstečajne nagodbe Grupa je bila tuženik u više sudskih parnica koje su podignute protiv Grupe radi naknade štete nastale povredom ugovora ili uobičajenih poslovnih uzanci. Nakon usvajanja predstečajne nagodbe, veliki broj pokrenutih parnica je obustavljen zbog toga što su utužene tražbine regulirane u sklopu procesa predstečajne nagodbe (bilješka 26). Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, parnice i ovršni postupci se nastavljaju za one tražbine koje su tužitelji pravodobno prijavili u procesu predstečajne nagodbe, a koje je Grupa osporila. U slučaju negativnog ishoda po Grupi u takvim procesima, tužitelj ima pravo na prisilnu naplatu tražbine sukladno načelima insolventnog prava. Prema prijavama vjerovnika u predstečajnoj nagodbi, prijavljene tražbine koje je Grupa osporila i za koje se još vode parnični/ovršni postupci iznose oko 84 milijuna kuna (samo glavnica, bez obračunatih zatezних kamata i troškova postupka). Promatrano prema veličini tužbenih zahtjeva, najznačajnije parnice odnose se na jednog vjerovnika koji je protiv Grupe pokrenuo dva spora u 90-tim godinama prošlog stoljeća, a koje se odnose na projekte iz 80-tih godina prošlog stoljeća. Vjerovnik je prijavio ukupnu tražbinu u procesu predstečajne nagodbe u iznosu od oko 186 milijuna kuna, od čega se 81 milijun kuna odnosi na glavnica, a preostali iznos na kamate i sudske troškove. U jednoj parnici postoji prvostupanjska presuda i presuda Visokog Trgovačkog suda u Zagrebu (dalje: VTS) donesene u korist Grupe. Tužitelj je podnio reviziju Vrhovnom sudu. Druga parnica nalazi se na prvom stupnju na ponovnom odlučivanju, a nakon što su VTS i Vrhovni sud po nekoliko puta vraćali postupak na niži stupanj. Tijekom 2017. godine održano je jedno ročište, bez ključnih pomaka u procesu.

Nadalje, značajni dio sudskih procesa protiv Grupe odnosi se na tražbine koje su nastale prije pokretanja predstečajne nagodbe, ali nisu regulirane predstečajnom nagodbom zbog toga što nisu prijavljene u predstečajni postupak (niti od strane dužnika – matičnog Društva niti od strane tužitelja). Promatrano prema veličini tužbenih zahtjeva, najznačajniji iznos odnosi se na parnicu pokrenutu tijekom 90-tih godina prošlog stoljeća u vrijednosti od oko 4 milijuna USD (samo glavnica). Prvostupanjski sud je odbacio tužbeni zahtjev zbog toga što tražbina nije pravodobno prijavljena u predstečajni postupak. Tužitelj je podnio žalbu, ali VTS je potvrdio prvostupanjsku presudu. Isti tužitelj pokrenuo je upravni postupak protiv Financijske agencije zbog neprihvatanja njegove prijave tražbine u predstečajni postupak. Upravni postupak je pravomoćno okončan u korist Financijske agencije. Tužitelj je podnio Ustavnu tužbu. Preostale parnice koje se odnose se neprijavljene tražbine promatrano prema veličini tužbenih zahtjeva iznose ukupno oko 14 milijuna kuna (samo glavnica). Prvostupanjski i drugostupanjski sudovi u pravilu odbacuju/obustavljaju tužbene zahtjeve/ovrhe za tražbine koje su nastale prije pokretanja predstečajne nagode, a koje nisu regulirane putem usvojene predstečajne nagodbe, s obrazloženjem da nije moguće pokretati/nastaviti ovršni, upravni ili parnični postupak nakon usvajanje predstečajne nagodbe ako tražbine nisu prijavljene u predstečajni postupak. Neke parnice nalaze se na Vrhovnom sudu. Još uvijek nije poznat stav Vrhovnog suda RH po tom pravnom pitanju.

Nadalje, na temelju pravomoćne presude donesene u korist tužitelja, Grupa je u procesu predstečajne nagodbe priznala tražbine u visini od oko 15 milijuna kuna (iznos se odnosi samo na glavnica), a koji iznos je utvrđen u usvojenoj predstečajnoj nagodbi u skupini tražbina koje se podmiruju obveznicama Laništa (bilješka 26). Vrhovni sud je naknadno preinačio odluku u korist Grupe. Tužitelj je podnio tužbu Ustavnom sudu. Lanište nije izdalo obveznice te je Grupa otpisala obveze koje se odnose na predmetne tražbine.

Postoji pravna neizvjesnost oko moguće prisilne naplate tražbina koje su utvrđene u predstečajnoj nagodbi, a koje su naknadno ukinute na temelju odluke viših sudova.

Nadalje, značajni dio tužbenih procesa odnosi se na različne vjerovnike u procesu predstečajne nagodbe. U sklopu procesa predstečajne nagodbe, jedan od različitih vjerovnika s prijavljenom tražbinom u iznosu od oko 34 milijuna kuna prijavio je različno pravo na poslovnim udjelima u ovisnom društvu Lanište, a temeljem Rješenja o ovrsi Trgovačkog suda iz 2012. godini. U knjizi poslovnih udjela ovisnog društva založno pravo po osnovi Rješenja o ovrsi nije provedeno te Grupa smatra da ne postoji različno pravo navedenog vjerovnika na udjelima u društvu Lanište. Isti vjerovnik vodi ovršni postupak na udjelima u jednom društvu koji predstavljaju 20% temeljnog kapitala (bilješka 17).

U korist jednog od različitih vjerovnika postoji prvostupanjska presuda kojom je potvrđena pravna osnova i visina tužbenog zahtjeva. Tužbeni zahtjev pokrenut je tijekom 2009. godine, a vrijednost spora iznosi oko 7 milijuna kuna (glavnica, bez kamata). Različni vjerovnik prijavio je tražbinu u procesu predstečajne nagodbe u visini od oko 12 milijuna kuna (uključujući kamate i troškove postupka). Tužbeni proces trenutno se nalazi u prekidu na VTS-u. Grupa je od VTS-a zatražilo obustavu postupka zbog toga što smatra da se različni vjerovnici mogu namiriti samo iz imovine na kojoj su imali različno pravo na dan pokretanja predstečajnog postupka. Još uvijek nije utvrđena sudska praksa Visokog trgovačkog suda i Vrhovnog suda o pravnoj sudbini tražbina koje su u sklopu procesa predstečajne nagodbe prijavljene kao tražbine različitih vjerovnika.

32. Povezana društva

Značajne transakcije s povezanim stranama bile su kako slijedi:

Povezana društva i ključni dioničari	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	HRK'000	HRK'000
Prodaja povezanim društvima		
Prodaja povezanim društvima	99	138
	99	138
Kupnja od povezanih društava		
Kupnja od povezanih društava	(592)	(1.265)
	(592)	(1.265)
Ostali prihod / (rashodi)		
Vrijednosna usklađenja i ostali dobiti / (gubici) iz poslovanja - neto	(1.021)	10
	(1.021)	10
Potraživanja od povezanih društava		
<i>Kratkoročna</i>	-	-
Ostala potraživanja od povezanih	37	1
	37	1
Dani zajmovi		
<i>Kratkoročni</i>	412	31
	412	31
Obveze prema povezanim društvima		
Dobavljači i ostale obveze	-	125
	-	125

Ključni menadžment

Članovi Uprave i Nadzornog odbora su sudjelovali u vlasničkoj strukturi Grupe kao što je prikazano u bilješci 1.

U 2017. godini bruto naknada Upravi iznosila je 2.042 tisuće kuna (2016. godine: 1.537 tisuća kuna). Ukupna naknada Upravi je uključena u troškove osoblja. U 2017. godini ukupna bruto naknada Nadzornom odboru iznosila je 395 tisuća kuna (2016. godine: 405 tisuća kuna). Članovi Nadzornog odbora pružili su usluge Društvu u iznosu od 159 tisuća kuna tijekom 2017. godine (2016 godina: 92 tisuće kuna).

Financijski instrumenti

Grupa je u svom poslovanju najviše izloženo kreditnom, kamatnom i valutnom riziku.

Grupa ne koristi derivatne financijske instrumente. Politike upravljanja rizikom koje se odnose na kratkotrajnu i dugotrajnu financijsku imovinu, kratkotrajna i dugotrajna potraživanja, upravljanje gotovinom te dugovima i obvezama mogu se sažeti kako slijedi:

a) Rizik upravljanja kapitalom

Upravljanje kapitalom od strane Grupe provodi se tako da se osigurava daljnje poslovanje i pritom omogućiti adekvatni povrat dioničarima kroz optimizaciju odnosa kapitala i dugovanja.

Struktura kapitala Grupe sastoji se od obveza, novca i novčanih ekvivalenata i kapitala pripadajućeg članovima Grupe, koji uključuje temeljni kapital, rezerve i zadržanu dobit.

Grupa upravlja kapitalom i vrši potrebne usklade istog u skladu s promjenama ekonomskih uvjeta na tržištu i značajkama rizika svoje imovine. U svrhu usklade ili održavanja kapitalne strukture, Grupa može donijeti odluku o isplati dividende vlasniku, povećati/smanjiti temeljni kapital, prodati imovinu da smanji obveze i slično. Ciljevi, politike i procesi nisu bili mijenjani tijekom razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2017. godine te 31. prosinca 2016. godine.

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Dug	534.582	553.074
Umanjeno za novac i novčane ekvivalente (depozite)	(7.377)	(6.007)
Neto dug	527.205	547.067
Kapital	107.204	94.320
Kapital i neto dug	634.409	641.387
Pokazatelj zaduženosti	83%	85%

b) Značajne računovodstvene politike

Detalji vezani uz usvojene značajne računovodstvene politike i metode, uključujući i kriterije za priznavanje, temelj mjerenja i temelj priznavanja prihoda i rashoda, za svaku značajnu stavku financijske imovine i financijskih obveza te kapitala objašnjeni su u bilješci 2 ovog izvještaja.

Računovodstvene politike za financijske instrumente su primijenjene na dolje navedene pozicije bilance:

	Zajmovi i potraživanja HRK'000	Imovina po fer vrijednosti kroz RDG HRK'000	Imovina raspoloživa za prodaju HRK'000	Ulaganja koja se drže do dospjeća HRK'000	Ukupno imovina klasificirana prema MRS 39 HRK'000
31. prosinca 2017.					
Dugotrajna fin. imovina	599.351	-	-	49.520	648.871
Kratkotrajna fin. imovina	1.786	4.157	-	539	6.482
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	28.134	-	-	-	28.134
Novac	7.377	-	-	-	7.377
	636.648	4.157	-	50.059	690.864
31. prosinca 2016.					
Dugotrajna fin. imovina	608.224	-	-	50.288	658.512
Kratkotrajna fin. imovina	620	966	5	859	2.450
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	38.590	-	-	-	38.590
Novac	6.007	-	-	-	6.007
	653.441	966	5	51.147	705.559

Sve obveze Grupe su klasificirane u kategoriju „Obveze po amortiziranom trošku“. Grupa nema obveza koje su klasificirane kao „Obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka“.

Fer vrijednosti financijske imovine i obveza

Sljedeća tabela predstavlja financijsku imovinu vrednovane po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju sukladno hijerarhiji fer vrijednosti (Grupa nema financijskih obveza koju su klasificirane kao Obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka). Ova hijerarhija grupira financijsku imovinu u 3 razine ovisno o značajnosti ulaznih varijabli korištenih u mjerenju fer vrijednosti financijske imovine i obveza. Hijerarhija fer vrijednosti ima sljedeće razine:

- 1. razina: cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze
- 2. razina: ulazne varijable koje ne predstavljaju gore navedene cijene iz 1. razine već su vidljive za imovinu ili obvezu, bilo direktno (npr. kao cijene) ili indirektno (npr. izvedene iz cijena)
- 3. razina: ulazne varijable za imovinu ili obvezu koji se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima

Razina unutar koje je financijska imovina klasificirana je temeljena na najnižoj razini značajne ulazne varijable korištene u mjerenju fer vrijednosti. Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju grupirane su unutar hijerarhije fer vrijednosti kako slijedi:

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.**

31. prosinca 2017.	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Imovina (bilješka 17)				
Obveznice	-	-	35	35
Udjeli u novčanim fondovima	4.157	-	-	4.157
	4.157	-	35	4.192
31. prosinca 2016.				
Imovina (bilješka 17)				
Dionice, obveznice	5	-	32	37
Udjeli u novčanim fondovima	3.577	-	-	3.577
	3.582	-	32	3.614

Fer vrijednost financijske imovine je određena na slijedeći način:

- Fer vrijednost financijske imovine kojima se trguje prema standardnim uvjetima i odredbama tržišta određena je tako da odražava tržišnu cijenu;
- Fer vrijednost ostale financijske imovine (uključujući derivative) je definirana u skladu s općeprihvaćenim cjenovnim modelom baziranom na analizi diskontiranog novčanog tijeka primjenom cijena koje se koriste tijekom tržišnih transakcija i kotiranih cijena sličnih instrumenata;
- Fer vrijednost derivativnih instrumenata određuje se prema kotiranim cijenama. Kada nisu poznate informacije o takvim cijenama, koristi se analiza diskontiranog novčanog tijeka koristeći krivulju prinosa za vijek trajanja instrumenta ne-opcijskih vrijednosnica, i opcijski model cijena za opcijske vrijednosnice; i
- Fer vrijednosti ugovora o financijskim jamstvima određena je pomoću opcijskog modela gdje je glavna pretpostavka popust koji pojedini partneri procjenjuju na temelju tržišnih informacija i iznosa gubitka radi danih popusta.

Gornja tabela odnosi se na financijske instrumente koje se u izvještaju o financijskom položaju iskazuju po fer vrijednosti.

U sljedećoj tabeli prikazane su fer vrijednosti najznačajnijih financijskih instrumenata Grupe:

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

<i>Izraženo u HRK</i> HRK'000	Bilješka	Razina 2	Razina 3
31. prosinca 2017.			
Potraživanje od Zakupnika - zakup Arene	15	-	720.790
Obveza za izdane obveznice i obveza po osnovi predstečajne nagodbe	26	(129.276)	-
<hr/>			
HRK'000	Bilješka		Razina 3
31. prosinca 2016.			
Potraživanje od Zakupnika - zakup Arene	15	-	753.780
Obveza za izdane obveznice i obveza po osnovi predstečajne nagodbe	26	-	(131.891)
<hr/>			

Fer vrijednost financijskih instrumenata određena je diskontiranjem očekivanog novčanog tijeka financijskog instrumenta po tržišnoj stopi. Očekivani novčani tijekovi temelje se na ugovornim uvjetima opisani u bilješkama 15 i 26 (Ugovor o zakupu, otplatni plan izdanih obveznica, predstečajna nagodba matičnog Društva). Procjena očekivanih novčanih tokova za obvezu po osnovi izdanih obveznica te za obvezu po osnovi predstečajne nagodbe – obveznica/zajam temelji se na pretpostavci da neće doći do prodaje udjela u Laništu ili do prodaje Arene tijekom trajanja Ugovora o zakupu. Ostale značajne ulazne varijable koje nisu vidljive na tržištu, a koje su korištene u procjeni na dan 31. prosinca 2017. godine:

- diskontna stopa 7% za potraživanje od Zakupnika po osnovi zakupa Arene;
- HICP indeks u iznosu od 1,5% do kraja Ugovora o zakupu;
- diskontna stopa od 23,8% za obveze po osnovi izdanih obveznica i obveze po osnovi predstečajne nagodbe – obveznica/zajam.

Fer vrijednost obveze za izdane obveznice i obveze po osnovi predstečajne nagodbe – obveznica/zajam utvrđena je na temelju javno dostupnih podataka o realiziranim transakcijama, ali i cijenama na strani ponude i potražnje.

Ostale značajne ulazne varijable koje nisu vidljive na tržištu, a koje su korištene u procjeni na dan 31. prosinca 2016. godine:

- diskontna stopa između 6,5% i 7,5% za potraživanje od Zakupnika po osnovi zakupa Arene;
- diskontna stopa između 20% i 21% za obvezu po osnovi izdane obveznice i obvezu po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam, što rezultira vrijednosti u iznosu od 30% od nominalne vrijednosti izdane glavnice;
- postepeni rast HICP indeksa između 2016. i 2020 godina s iznosa od 0,3% godini na iznos od 1,8% u 2020. godini, te od 2020. godine godišnji HICP u jednakom iznosu od 1,8%.

Prilikom izračuna fer vrijednost obveze po osnovi izdanih obveznica na dan 31. prosinca 2016. godine korišten je i javno dostupan podatak o realiziranim transakcijama na uređenom tržištu.

Za ostale financijske instrumente Grupa je koristila sljedeće metode i pretpostavke prilikom procjene fer vrijednosti gore navedenih financijskih instrumenata:

Imovina namijenjena prodaji - udjeli i dionice u društvima

Za vrijednosnice koje aktivno kotiraju na burzi korištene su tržišne cijene. Za ostale dionice i udjele prilikom izračuna fer vrijednosti korištene su procjene financijskog položaja subjekata u kojima Grupa drži dionice i udjele, točnije procjene njihovih očekivanih slobodnih novčanih tokova diskontiranih na sadašnju vrijednost. Ulaganja u kapital društava u cijelosti su ispravljena.

Ostala potraživanja, zajmovi i depoziti

Za imovinu koja dospijeva unutar 12 mjeseci, knjigovodstvena vrijednost približna je fer vrijednosti uslijed kratkoročnosti ovih instrumenata. Korištena efektivna kamatna stopa za vrednovanje dugoročnog potraživanja od države (bilješka 15) značajno je viša od trenutne stope prinosa na dugoročni dug države (oko 3%). Zbog toga je knjigovodstvena vrijednost potraživanja niža od trenutne tržišne vrijednosti. Ostala dugoročna ulaganja (depoziti) ispravljena su ili u cijelosti zbog nemogućnosti naplate ili na tržišnu vrijednost imovine (obveznice Laništa) koja služi za podmirenje takvog ulaganja sukladno ugovornim uvjetima (depozit koji služi kao osiguranje ugovornih obveza na projektu izgradnje bolnice u Alžiru - bilješka 17).

Obveze prema bankama po osnovi primljenih kredita i ostale obveze

Fer vrijednost kratkoročnih obveza je približna knjigovodstvenoj vrijednosti uslijed kratkoročnosti ovih instrumenata. Također, fer vrijednost obveza prema bankama koje se namiruju nekretninama i ostalom imovinom u vlasništvu Grupe (PIK instrument i Razlučne obveze) ovisi o tržišnim vrijednostima predmetne imovine. Knjigovodstvena vrijednost takvih obveza jednaka je knjigovodstvenoj vrijednosti predmetne imovine. Uprava nema spoznaju da se fer vrijednost pripadajuće imovine značajno razlikuje od knjigovodstvenih vrijednosti. Za dugoročne obveze, ugovorene kamatne stope značajno ne odstupaju od tržišnih.

Ostali financijski instrumenti

Ostali financijski instrumenti Grupe koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze te dugoročna i kratkoročna rezerviranja. Za financijske instrumente koji dospijevaju unutar 12 mjeseci, knjigovodstvena vrijednost približna je fer vrijednosti uslijed kratkoročnosti ovih instrumenata. Povijesna knjigovodstvena vrijednost dugoročnih rezerviranja je približno jednaka fer vrijednosti. Grupa je procijenila da efekti vremenske vrijednosti novca nisu značajni. Kod dugoročnih obveza prema sadašnjim i bivšim zaposlenicima postoje znatne neizvjesnosti po pitanju roka dospijeća pa nije moguće procijeniti efekte vremenske vrijednosti novca.

c) **Financijski rizik**

Ovaj rizik uključuje tržišni rizik (uključujući rizik promjene deviznih tečajeva, rizik fer vrijednosti kamatnih stopa i rizik porasta cijena), kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će promjena tržišnih cijena, kao što su promjena stranih valuta i kamatnih stopa, utjecati na prihod Grupe ili vrijednost njegovih financijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je upravljanje i kontroliranje izloženosti tržišnom riziku unutar prihvatljivih parametara, optimizirajući povrat.

Grupa je prije svega izložena financijskom riziku promjene deviznih tečajeva i promjenama kamatnih stopa. Nije bilo značajnijih promjena utjecaja tržišnog rizika na Grupu kao niti promjena vezanih za mjerenje i upravljanje tržišnim rizikom.

o **Rizik promjene deviznih tečajeva**

Valute koje podliježu rizicima su EUR i DZD (Alžirski dinar). Protiv ovog rizika Grupa nije posebno ekonomski zaštićena.

Izloženost Grupe valutnom riziku je kako slijedi:

Izraženo u tisućama kuna

(HRK'000)

31. prosinca 2017.

	EUR	Ostale valute (DZD, MKD, USD)	Ukupno strane valute	HRK	Ukupno
Dugoročni depoziti i dugoročna potraživanja	648.173	35	648.208	663	648.871
Potraživanja od kupaca	14.509	2.226	16.735	6.767	23.502
Ostala kratkoročna potraživanja	182	6.115	6.297	(1.665)	4.632
Dani kratkoročni zajmovi, depoziti i ostala fin. imovina	541	10	551	5.931	6.482
Novac i novčani ekvivalenti	1.583	1.898	3.481	3.896	7.377
Osigurane obveze prema bankama	(171.799)	-	(171.799)	(116.881)	(288.680)
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	(15.607)	(6.093)	(21.700)	(57.313)	(79.013)
Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam	(248.554)	-	(248.554)	(4)	(248.558)
Ostale dugoročne obveze	(48.839)	-	(48.839)	(4.475)	(53.314)
	180.189	4.191	184.380	(163.081)	21.299

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

<i>Izraženo u tisućama kuna (HRK'000)</i>	EUR	Ostale valute (DZD, MKD, USD)	Ukupno strane valute	HRK	Ukupno
31. prosinca 2016.					
Dugoročni depoziti i dugoročna potraživanja	657.635	35	657.670	842	658.512
Potraživanja od kupaca	23.498	5.802	29.300	6.845	36.145
Ostala kratkoročna potraživanja	314	1.125	1.439	1.006	2.445
Dani kratkoročni zajmovi, depoziti i ostala fin. imovina	680	-	680	1.771	2.451
Novac i novčani ekvivalenti	1.284	839	2.123	3.885	6.008
Osigurane obveze prema bankama	(211.694)	-	(211.694)	(122.087)	(333.781)
Obveza prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	(20.908)	(8.479)	(29.387)	(47.442)	(76.829)
Obveza po osnovi predstečajne nagodbe obveznica i obveznica/zajam	(222.802)	-	(222.802)	(4)	(222.806)
Ostale dugoročne obveze	(49.126)	-	(49.126)	(9.781)	(58.907)
	178.880	(678)	178.202	(164.965)	13.237

Analiza osjetljivosti

Jačanje tečaja kune u odnosu na sljedeće valute za prosječnu promjenu tečaja na dan izvještavanja povećalo/(smanjilo) bi dobit prije poreza za sljedeće vrijednosti:

	2017. Utjecaj na dobit prije poreza HRK'000	2016. Utjecaj na dobit prije poreza HRK'000
EUR - 1%	(1.802)	(1.798)
USD – 3%	1	1
DZD – 4%	(48)	8
MKD – 1%	5	4

Ova analiza pretpostavlja da sve druge varijable, a posebno kamatne stope ostaju nepromijenjene. Slabljenje tečaja kune u odnosu na spomenute valute za iste promjene tečaja na dan izvještavanja imalo bi vrijednosno jednak, ali suprotan utjecaj na dobit prije poreza, uz pretpostavku da ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Ugovoreni prihodi na projektima u Alžiru (trenutno najvažnije tržište Grupe na području izvođenja radova) u pravilu se mogu podijeliti na dva dijela: prihode u lokalnoj valuti (netransferabilan dio) te prihode u EUR (transferabilan dio prihoda koje Grupa ima pravo povući u tuzemstvo). Prilikom sklapanja ugovora Grupa nastoji netransferabilan dio prihoda ugovoriti do visine predviđenih troškova u lokalnoj valuti pa se može reći da je izloženost tečajnom riziku u lokalnoj valuti pokrivena (prihodi u lokalnoj valuti približno su jednaki troškovima u lokalnoj valuti). Kroz godine, Grupa je rizike po valutnoj izloženosti reguliralo tako da je i u zemljama koje se smatraju tradicionalno dolarskima, svoje ugovore konvertiralo u EUR.

○ **Rizik kamatnih stopa**

Grupa je izložena kamatnom riziku iz razloga što je dio primljenih kredita bio ugovoren po promjenjivim kamatnim stopama, dok je istovremeno većina imovine nekamatonosna. Grupa nije koristila instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti kamatnom riziku.

Slijedeća tablica prikazuje osjetljivost promjene kamatnih stopa vezano za primljene kredite Grupe na 31. prosinca 2017. godine i na dan 31. prosinca 2016. godine, uz pretpostavku da su sve ostale varijable konstantne, na dobitak prije oporezivanja.

	Povećanje/ smanjenje u postotku	Učinak na dobit prije oporezivanja HRK'000
2017.		
HRK	+1%	(488)
HRK	-1%	488
	Povećanje/ smanjenje u postotku	Učinak na dobit prije oporezivanja HRK'000
2016.		
HRK	+1%	(2.092)
HRK	-1%	2.092

○ **Ostali cjenovni rizici**

Grupa nije značajno izložena ostalim cjenovnim rizicima.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana ugovornog odnosa neće izvršiti svoje obveze te će time uzrokovati nastajanje financijskog gubitka drugoj strani. Grupa se služi javno objavljenim informacijama o financijskom položaju kupaca i koristi svoju bazu podataka kako bi rangirala značajnije kupce. Najznačajniji kreditni rizik odnosi se na potraživanje od Zakupnika po osnovi zakupa Arene (bilješke 1 i 15). Značajan dio kreditnog rizika proizlazi iz potraživanja od kupaca.

Potraživanja od kupaca i ostala kratkotrajna potraživanja

Na izloženost Grupe kreditnom riziku uglavnom utječu individualne karakteristike pojedinog kupca. Demografija kupaca, uključujući rizik industrije i zemlje u kojoj kupac posluje ima manji utjecaj na kreditni rizik. Grupa ima kreditnu politiku po kojoj se bonitet svakog kupca analizira na individualnoj osnovi prije određivanja uvjeta plaćanja i uvjeta isporuke za kupca. Grupa određuje ispravak vrijednosti kupaca kao procjenu očekivanih gubitaka od potraživanja gubitaka te ostalih potraživanja i ulaganja. Grupa nema zadana ograničenja mjerena starosnom strukturom potraživanja na temelju kojih vrši ispravke vrijednosti. Grupa ima mali broj kupaca pa svakog kupca i svako pojedino potraživanje unutar pojedinog kupca zasebno razmatra. Grupa na temelju povijesne analize i budućih očekivanja ocjenjuje naplativost potraživanja.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku, na datum izvještavanja, za potraživanja od kupaca prema regijama je kako slijedi:

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

	2017. HRK'000	2016. HRK'000
Hrvatska	10.601	22.882
Inozemstvo	12.901	13.263
	23.502	36.145

Starosna struktura potraživanja od kupaca, od trećih strana i povezanih društava na datum izvještavanja je kako slijedi:

	2017. HRK'000	2016. HRK'000
Nedospjela	13.205	28.846
Do 1 mjeseca	2.668	5.486
Od 1 – 3 mjeseca	4.233	69
Od 3 – 12 mjeseci	1.541	761
Preko godine dana	1.855	983
	23.502	36.145

Gubici od umanjenja vrijednosti

Uprava Grupe smatra da su potraživanja starija od 360 dana u potpunosti nadoknadiva. Kretanje ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca kroz godinu je bilo slijedeće:

	2017. HRK'000	2016. HRK'000
Stanje 1. siječnja	9.162	15.045
Rezervirano u godini	264	1.091
Isknjiženo	-	(6.974)
Stanje 31. prosinca	9.426	9.162

Potraživanja za dane zajmove i depozite

Na dan bilance Grupa je imala potraživanja po zajmovima i depozitima odobrenim povezanim osobama i trećim stranama. Grupa nije koristila derivativne instrumente kako bi se zaštitilo od kreditnog rizika.

Kretanje po umanjenju vrijednosti kratkotrajne financijske imovine kroz godinu je bilo slijedeće:

	2017. HRK'000	2016. HRK'000
Stanje 1. siječnja	2.514	2.648
Rezervirano u godini	1.020	813
Isknjiženo	-	(124)
Naplaćeno u godini/Umanjenje gubitka	-	(823)
Stanje 31. prosinca	3.534	2.514

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.**
Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti ispuniti svoje financijske obveze u roku. Aktivnosti Grupe na poboljšanju likvidnosne pozicije su navedene u bilješci 26. Sljedeća tablica prikazuje dospelost financijskih obveza Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine i na dan 31. prosinca 2016. godine sukladno ugovorenim ne-diskontiranim plaćanjima:

*Izraženo u tisućama kuna
(HRK'000)*

31. prosinca 2017.

	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	0 – 12 mjeseci	1 – 5 godina	Više od 5 godina
Osigurane obveze prema bankama	288.680	299.348	156.124	143.224	-
Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam	248.558	590.883	4	120.025	470.854
Obveze za zajmove i depozit	48.930	48.930	91	-	48.839
Dobavljači i ostale obveze	83.397	83.397	78.922	-	4.475
	669.565	1.022.558	235.141	263.249	524.168

*Izraženo u tisućama kuna
(HRK'000)*

31. prosinca 2016.

	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	0 – 12 mjeseci	1 – 5 godina	Više od 5 godina
Osigurane obveze prema banaka	333.781	357.316	174.226	183.090	-
Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam	222.806	593.495	4	66.976	526.515
Obveze za zajmove i depozit	49.129	49.129	3	-	49.126
Dobavljači i ostale obveze	86.607	86.607	76.826	9.781	-
	692.323	1.086.547	251.059	259.847	575.641

Sljedeća tabela pokazuje ne-diskontirana plaćanja „Obveze prema dobavljačima i ostale obveze“ na temelju internih podataka i procjena Grupe. Razlika u odnosu prethodnu tabelu koja pokazuje ne-diskontirana plaćanja na najraniji mogući datum odnosi se na plaćanje obveze za porez na dobit (bilješka 27).

*Izraženo u tisućama kuna
(HRK'000)*

31. prosinca 2017.

	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	0 – 12 mjeseci	1 – 5 godina	Više od 5 godina
Dobavljači i ostale obveze	83.397	83.397	57.023	5.947	20.427
	83.397	83.397	57.023	5.947	20.427

*Izraženo u tisućama kuna
(HRK'000)*

31. prosinca 2016.

	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	0 – 12 mjeseci	1 – 5 godina	Više od 5 godina
Dobavljači i ostale obveze	86.607	86.607	48.785	23.981	13.841
	86.607	86.607	48.785	23.981	13.841

INGRA d.d. i ovisna društva

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

33. Odobrenje financijskih izvještaja

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 27. travnja 2018. godine.

Potpisao u ime Grupe:

Igor Oppenheim

Direktor

 INGRA
DIONIČKO DRUŠTVO ZA IZGRADNJU INVESTICIJSKIH
OBJEKATA, UVOZ, IZVOZ I ZASTUPSTVA
5 ZAGREB

**INGRA d.d. i ovisna društva
IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA ZA
2017. GODINU**

Sadržaj

	Stranica
1. Opće informacije o Grupi	86 – 87
2. Izvještaj Uprave o poslovanju u 2017. god.	
2.1. Osnovne značajke razdoblja 01.01. – 31.12.2017.	88
2.2. Prihodi INGRA Grupe u razdoblju 01.01. - 31.12.2017.	88 –89
2.3. Profitabilnost INGRA Grupe u razdoblju 01.01. - 31.12.2017.	89
2.4. Financijski položaj	89
2.5. Ostalo	90
3. Razvoj poslovanja Grupe	90 – 91
4. Aktivnosti istraživanja i razvoja	91
5. Značajni događaji nakon kraja poslovne godine	91
6. Izloženost i upravljanje rizicima	91 – 95
7. Podružnice društva	96
8. Informacije o otkupu vlastitih dionica	96
9. Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja	97 – 98

1. Opće informacije o Grupi

Ingra d.d. Zagreb (Društvo) je dioničko društvo registrirano u Republici Hrvatskoj. Sjedište Društva je u Zagrebu, Alexandera von Humboldta 4/b, 10 000 Zagreb. Društvo je registrirano pri Trgovačkom sudu u Zagrebu.

OIB: 14049708426

Matični broj: 03277267

INGRA je trgovačko društvo osnovano 1955. godine kao izvozno udruženje industrijskih proizvođača s područja bivše Jugoslavije s ciljem da za iste proizvođače organizira izvozne aktivnosti i trgovački razvoj. Više od 60 godina svog postojanja INGRA je sudjelovala u izvođenju preko 700 investicijskih projekata u više od 30 zemalja svijeta čija ukupna vrijednost premašuje 10 milijardi USD.

U okviru raznovrsnog djelokruga poslovnih aktivnosti u koje je uključena, INGRA danas posluje kroz tri različita segmenta poslovanja:

- Građevinski inženjering
- Energetski i industrijski inženjering
- Razvoj projekata kroz vlastite investicijske projekte
- Javno privatna partnerstva kao poseban segment razvoja projekata u području javne infrastrukture

Kroz suradnju s više od 40 tvrtki, INGRA je prethodnih godina proširila svoju primarnu djelatnost izvoza investicijskih projekata za poznate naručitelje na investicijske projekte namijenjene tržištu kroz vlastite investicije.

Investicijska izgradnja obavlja se po sistemu "ključ u ruke" i uključuje projektiranje, građevinske radove, isporuku i montažu opreme te puštanje u pogon, na području industrije, infrastrukture, energetike, zdravstva i turizma.

Na dan 31. prosinca 2017. godine Grupa je imala 87 zaposlenika, a na dan 31. prosinca 2016. godine 84 zaposlenika.

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora tijekom 2017. godine bili su kako slijedi:

- Stjepan Mesić, predsjednik
- Davor Štern, zamjenik predsjednika
- Mladen Markoč, član
- Zdenko Mahmutović, član
- Dubravko Kos, član

Uprava

Članovi uprave tijekom 2017. godine:

- Igor Oppenheim, direktor, zastupa društvo pojedinačno i samostalno

Vlasnička struktura Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine bila je kako slijedi:

	31. prosinca 2017.	
	Broj dionica	Vlasnički udio %
Igor Oppenheim	1.290.556	9,53%
Tehnika d.d.	451.800	3,34%
Tromont d.o.o.	319.970	2,36%
Dubravko Kos	239.132	1,77%
Inhouse Group d.o.o.	227.237	1,68%
Elektroprojekt d.d.	207.450	1,53%
Zagrebačka banka d.d./skrbnički račun	193.356	1,43%
Josip Sedlar	184.460	1,36%
Jozo Čaleta	134.847	1,00%
Ante Barač	115.046	0,85%
Ostali	10.181.346	75,15%
	<hr/>	
	13.545.200	100%
	<hr/>	

2. Izvještaj Uprave o poslovanju u 2017. godini

2.1. Osnovne značajke razdoblja 01.01. – 31.12.2017.

- ◆ Poslovni prihodi manji su za 5% te iznose 71 milijun kuna
- ◆ Prihodi od prodaje manji su za 4% te iznose 68 milijuna kuna
- ◆ Prihodi iz inozemstva čine 72% ukupnih prihoda od prodaje
- ◆ Operativni gubitak prije poreza i kamata (EBIT) iznosi 7 milijuna kuna dok je u prethodnom razdoblju gubitak prije kamata i poreza iznosio 14 milijuna kuna
- ◆ Neto dobit razdoblja iznosi 13 milijuna kuna dok je u prethodnom razdoblju dobit iznosila 2 milijuna kuna
- ◆ Odobren dodatak Ugovoru za izgradnju bolničkog centra u Alžiru
- ◆ Proveden postupak organizacijskog restrukturiranja Grupe

2.2. Prihodi INGRA Grupe u razdoblju 01.01. - 31.12.2017.

Prihodi od prodaje INGRA Grupe iznose 68 milijuna kuna i manji su za 4% u odnosu na prethodno razdoblje. Prihodi od prodaje u inozemstvu čine 72% ukupnih prihoda od prodaje. Od ukupnih prihoda od prodaje u inozemstvu 84% odnosi se na prihode od izvođenja radova. Prihodi od prodaje po osnovi izvođenja radova na domaćem tržištu iznose 1 milijun kuna u 2017.g. (u 2016.g.: 2 milijuna kuna). Ostali prihodi od prodaje u zemlji najvećim dijelom se odnose na održavanje i prodaju ostalih usluga na vlastitim projektima - Arena Zagreb i poslovno-stambeni objekt Dvori Lapad u Dubrovniku (2017.g. 15 milijuna kuna, a u 2016. g. 16 milijuna kuna). Prihodi od prodaje stanova i poslovnih prostora na projektu Dvori Lapad iznose 3 milijuna kuna, dok su u prethodnoj godini iznosili 10 milijuna. Ostali poslovni prihodi rezultat su zakupa poslovnih prostora.

Radovi montaže isporučene hidromehaničke opreme na brani Tagharist u Alžiru u potpunosti su izvršeni. Puštanje u probni rad također je izvršeno kao i privremena primopredaja objekta. Stupanj realizacije iznosi 100% ukupno ugovorene vrijednosti projekta. S investitorom je potpisan Zapisnik o privremenom preuzimanju objekta čime je nastupio trogodišnji garantni period.

U četvrtom kvartalu 2017. je dovršena projektna dokumentacija za branu L'Ouldjet Mellegue u Alžiru te izrada dodatne hidromehaničke opreme ugovorene Dodatkom osnovnom ugovoru. Isporučka opreme je u cijelosti izvršena u prvom tjednu 2018. U tijeku su radovi montaže i do sada je montirano 72% isporučene opreme dok je stupanj realizacije ukupno ugovorene vrijednosti projekta dosegao 90%. Tempo odvijanja montaže zavisi o stanju izvršenosti građevinskih radova koje izvodi investitor tvrtka Cosider.

Završetkom 2017.g. hidromehanička oprema ugovorena za branu Seklafa u Alžiru u cijelosti je isporučena na gradilište čime je stupanj realizacije projekta dosegao 85%. Od početka rujna se odvijaju radovi na montaži dijela isporučene hidromehaničke opreme. Dinamika odvijanja radova ovisi o stupnju realizacije građevinskih radova izvedenih od strane alžirskog investitora Cosider.

Tijekom četvrtog kvartala 2017. g. postignut je dogovor oko revalorizacije vrijednosti radova bolničkog centra u Alžiru te je s investitorom zaključen Dodatak krovnom Ugovoru. Zaključenim Dodatkom povećana je vrijednost ugovora te je rok izvođenja produljen za dodatnih 14 mjeseci. Grupa je pokrenula proces ishođenja garancija koje su izdane u korist investitora. Realizacija bolničkog centra u Alžiru dosegla je 27,72% od ukupno ugovorenog iznosa. Radovi temeljenja, radovi izvođenja konstrukcije i temeljnog razvoda instalacija u potpunosti su izvršeni. Također su završeni armirano betonski radovi nosivih elemenata konstrukcije građevine, radovi na izradi potpornih zidova od armiranog betona kao i potpornih i zaštitnih zidova od armiranog tla oko građevine. Osim toga, završeni su i radovi zidanja pregradnih zidova, žbukanja, radovi na podnim glazurama i radovi na polaganju zvučne izolacije podova. U tijeku su obrtnički, elektro-instalaterski, hidroizolacijski radovi te radovi montaže vodovoda i odvodnje - izvedeno 47%. Dovršeni su radovi temeljne hidroizolacije te hidroizolacije poda prizemlja, a trenutno se izvode radovi polaganja parne brane, termoizolacije i betona, radovi na polaganju ventilacijskih kanala i cijevnog razvoda strojarskih instalacija - izvedeno 30%. U tijeku je montaža vanjske fasadne aluminijske bravarije, a do sada je montirano 85%. Isporučena su dva dizala i u tijeku je montaža istih.

Grupa aktivno sudjeluje na natječajima, a trenutno se kod alžirskih investitora nalazi na razmatranju nekoliko Ingrinih ponuda za izvođenje radova projektiranja, isporuke i montaže hidromehaničke opreme na branama.

S obzirom na kontinuirane ratne sukobe u Iraku, Grupa trenutno nema aktivnih projekata u Iraku te je svoje resurse usmjerilo na zemlje u okruženju dok se situacija ne poboljša.

Početkom 2017. g. Grupa je ugovorila radove na sanaciji odrona Žaborić na državnoj cesti DC8 u vrijednosti od 3,5 milijuna kuna, a trenutni postotak izvršenosti iznosi 57%. Radovi su mirovali do kraja 2017. g. zbog razminiravanja terena. Radovi su nastavljeni u veljači 2018.

2.3. Profitabilnost INGRA Grupe u razdoblju 01.01. - 31.12.2017.

U 2017. godini ostvarena je neto dobit u iznosu od 13 milijuna kuna. Pozitivan rezultat je posljedica neto financijskih prihoda u iznosu od 18 milijuna kuna, a u koje su uključeni prihodi od zakupnine Arene Zagreb u iznosu od 55 milijuna kuna. Grupa je ostvarila i porezne prihode u iznosu od 2 milijuna kuna, a koji su posljedica operativnog i organizacijskog restrukturiranja INGRA Grupe.

Operativni gubitak prije poreza i kamata (EBIT) iznosi 7 milijuna kuna. EBIT marža uključuje neto dobitke iz restrukturiranja koji nisu značajno utjecali na EBIT maržu i konačan rezultat u 2017. godini (0,3 milijuna kuna). Rezultat iz restrukturiranja uključuju rezerviranja, sudske sporove, vrijednosna usklađenja imovine i ostale dobitke/gubitke iz poslovanja.

Promatrano po pojedinim poslovnim segmentima, na projektu Arena Zagreb ostvarena je pozitivna EBIT marža u iznosu od 0,5 milijuna kuna (uključuje samo poslovanje koji se odnosi na održavanje Arene Zagreb i organizaciju događanja), dok je na inozemnim tržištima ostvarena EBIT marža u iznosu od 3,5 milijuna kuna. Ukupna neto dobit ostvarena u ta dva segmenta iznosi 25 milijuna kuna, od čega se 21 milijun kuna odnosi na projekt Arene Zagreb.

2.4. Financijski položaj

Neto financijski dug na dan 31.12.2017. iznosi 528 milijuna kuna i smanjen je za 19 milijuna kuna u odnosu na 31.12.2016. kada je iznosio 547 milijuna kuna.

2.5. Ostalo

Na redovnoj Glavnoj skupštini INGRE održanoj 29. rujna 2017. godine jednoglasno su prihvaćena sva izvješća i prijedlozi odluka predloženi od strane Uprave i Nadzornog odbora. Glavna skupština dala je razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora za vođenje i nadzor nad vođenjem Društva u 2016. godini i donijela je odluku o upotrebi dobiti za 2016. godinu. Glavna skupština je za revizora Društva u 2017. godini imenovala revizorsko društvo PricewaterhouseCoopers d.o.o. iz Zagreba.

U rujnu 2017. došlo je do blokade poslovnih računa INGRE d.d. koje je nastalo zbog potraživanja vjerovnika koji nije sudjelovao u predstečajnoj nagodbi Društva. Poslovni računi INGRE d.d. deblokirani su 26. siječnja 2018.

U sklopu operativnog restrukturiranja Grupe koje proizlazi iz predstečajne nagodbe, a u svrhu racionalizacije operativnog poslovanja i pospješivanja operativne efikasnosti, u četvrtom tromjesečju 2017. završio je postupak pripajanja sljedećih društava unutar Ingra Grupe. Društva Geotehnika d.o.o., Posedarje rivijera d.o.o., Ingra poslovna zajednica d.d., Ingra zajednički servis d.o.o., Ingra-Mar d.o.o. pripojena su društvu Lanište d.o.o. te je upis pripajanja izvršen u sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu.

U svrhu rješavanja financijskih poteškoća i reguliranja odnosa s vjerovnicima, u tijeku je predstečajni postupak ovisnog društva Ingra-M.E. d.o.o.

3. Razvoj poslovanja Grupe

Restrukturiranje kao kontinuirani proces koji je započeo u prijašnjim godinama nastavio se i u 2017. godini. Uprava provodi plan financijskog i operativnog restrukturiranja koji se temelji na ovisnom društvu Lanište d.o.o. i njegovim novčanim tijekovima od zakupa Arene Zagreb. Grupi je cilj smanjiti operativne troškove u nadolazećem razdoblju kako bi učinkovitije realiziralo plan restrukturiranja.

U sklopu operativnog restrukturiranja tijekom 2017. provedeno je organizacijsko restrukturiranje u svrhu povećanja operativne i financijske efikasnosti poslovanja Grupe, a sve sukladno Planu financijskog i operativnog restrukturiranja Društva usvojenog od strane vjerovnika u sklopu procesa predstečajne nagodbe. Organizacijsko restrukturiranje uključuje novu organizacijsku shemu Grupe i pojednostavljenje strukture Grupe. Ostale odrednice organizacijskog restrukturiranja su sljedeće: grupiranje svih srodnih poslovnih aktivnosti u jedno društvo Grupe, grupiranje aktivnosti povezane s upravljanjem projektima u jedno društvo Grupe, zadržavanje brenda i referenci u Matici, grupiranje korporativnih funkcija u jedno društvo Grupe, grupiranje nekretninskog poslovanja u jedno društvo Grupe, grupiranje imovine namijenjene podmirenju vjerovnika predstečajne nagodbe u Matici, završetak započetih likvidacijskih i predstečajnih postupaka pojedinih društava Grupe. U sklopu restrukturiranja Društvo je u novoj organizacijskoj strukturi Grupe kao nositelj brenda i referenci ostalo nositelj (ugovaratelj) novih/starih projekata, dok je cjelokupno operativno poslovanje (korporativne funkcije i upravljanje projektima) transferiralo na svoje ovisno društvo Lanište d.o.o.

Ključna tržišta Grupe su Hrvatska, JI Europa, Sjeverna Afrika i Bliski istok. S obzirom na sigurnosnu situaciju u Iraku, Grupa je smanjila resurse, a time i troškove na tom tržištu te preusmjerava svoje napore na druga tržišta Bliskog istoka sa stabilnijom sigurnosnom i političkom situacijom.

Budući da je INGRA d.d. otežano dobivanje bankovnih garancija u Hrvatskoj, a time i nuđenje odnosno dobivanje projekata u zemlji, Uprava temelji daljnji razvoj Društva kroz inozemne aktivnosti gdje je dobivanje garancije od inozemnih financijskih institucija načelno pristupačnije od dobivanja istih u Hrvatskoj.

Grupa je fokusirana na one projekte koje može pratiti s jakim referencama, konkurentskim cijenama i minimalnim ulaganjem vlastitih sredstava te s boljom profitnom maržom, bilo kao voditelj ili član konzorcija. Pod te projekte ubrajaju se obnove i izgradnje energetskih postrojenja, projektiranje, izgradnja i montaža hidromehaničke opreme, zatim obnova i izgradnja medicinskih, sportskih i turističkih objekata, te niskogradnja – ceste: od sanacije postojećih do izgradnje novih cesta i pripadajućih objekata.

4. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Grupa u okolnostima i na način koje ekonomske okolnosti dozvoljavaju, minimalno ulaže dio svojih resursa na istraživanje tržišta. Istraživanje tržišta i njegove potrebe i potencijale, prilagođeno je poslovanju Grupe u otežanim okolnostima. Posebna pažnja usmjerena je na iskorištavanje potencijala u očekivanom rastu infrastrukturnih projekata na ključnim tržištima Grupe: Sjeverna Afrika i Bliski istok.

5. Značajni događaji nakon kraja poslovne godine

Županijski sud u Splitu donio je rješenje u korist INGRE d.d. kojim se uvažava žalba ovršenika (INGRE d.d.), ukida se rješenje Općinskog građanskog suda u Zagrebu iz rujna 2017. kao i sve provedene radnje te se prijedlog ovrhovoditelja odbija kao neosnovan.

6. Izloženost i upravljanje rizicima

Politički rizik

Politički rizik pojedine države uključuje sve rizike povezane s mogućom političkom nestabilnošću, što se u konačnici odražava i na integritet i postojanje države kao takve.

Poslovne aktivnosti Grupe nisu raširene samo na domaćem tržištu već i na određenim inozemnim tržištima. Stoga će njegovo poslovanje ovisiti, općenito uzevši, ne samo o političkim i ekonomskim kretanjima u Republici Hrvatskoj, već i onim u inozemstvu, konkretno na tržištima zemalja u kojima posluje (Njemačka, Alžir, Libija, Irak, Rusija i dr.). Značajniji ulazak na velika tržišta (primjerice Alžira i Libije) ovisi i o pomoći politike, jer je pri sklapanju većih poslova nužno lobiranje gospodarske diplomacije.

Iz navedenog se vidi da je kompanija pod utjecajem političkog rizika na koji se, u pravilu, iz perspektive jedne kompanije ne može utjecati.

Tržišni rizik

Negativni ekonomski uvjeti izazvani globalnom financijskom krizom u svijetu, koja se reflektira i u Hrvatskoj, te globalni trendovi pada cijena nekretnina kao i usporavanja njihove prodaje realnost su koja utječe na poslovanje i profitabilnost Grupe.

Uz usporavanje dinamike sklapanja novih ugovora tijekom nekoliko posljednjih godina nastavljena je i smanjena dostupnost bankarskih kredita i garancija na tržištu, te se očekuje da će u budućnosti biti dostupni uz još strože uvjete.

Tijekom proteklih desetljeća Grupa je svoje najznačajnije projekte i uspjehe ostvarivala u zemljama tzv. "trećeg svijeta". Okolnosti u tim zemljama značajno su se izmijenile u posljednje vrijeme, kao i uvjeti poslovanja. Potaknute političkim promjenama, počele su se događati i značajne ekonomske promjene. Dobivanje novih poslova uvelike ovisi o garancijskom potencijalu Grupe, odnosno o dostupnosti bankovnih garancija koje su neophodne za ugovaranje novih projekata.

Najznačajniji tržišni rizik za Grupu proizlazi iz financijske pozicije glavnog partnera (suiivođača) Grupe na projektu izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru. Radi se o domaćoj kompaniji koja zbog financijskih poteškoća ne izvršava radove prema ugovorenoj dinamici radova.

Grupa svoje najznačajnije prihode ostvaruje po osnovi zakupa Arene Zagreb. U tom smislu, Grupa ima specifičan položaj na tržištu, budući da je vlasnik multifunkcionalne dvorane Arena Zagreb koju je u javno-privatnom partnerstvu gradila kao investitor i privatni partner te je s javnim partnerom (Zakupnik) ugovorila dugoročni zakup Arene Zagreb. U svrhu realizacije projekta, Grupa je osnovala ovisno društvo Lanište d.o.o. (dalje u tekstu: Lanište) kao društvo posebne namjene.

Lanište je kao zakupodavac sa Zakupnikom potpisalo dana 14. lipnja 2007. godine Ugovor o zakupu Arene Zagreb (u daljnjem tekstu: „Ugovor o zakupu“) u kojem je definiran položaj javnog partnera, njegove obveze plaćanja zakupnine sukladno Ugovoru o zakupu, trajanje zakupa te druga pitanja važna za odnos ugovornih strana. Dana 14. lipnja 2007. godine Republika Hrvatska i Grad Zagreb potpisali su Sporazum o zajedničkom financiranju Arene Zagreb kojim je utvrđeno da će zajednički u jednakim omjerima (50:50) subvencionirati Zakupniku iznos potreban za plaćanje zakupnine po Ugovoru o zakupu.

Sukladno Ugovoru o zakupu, Zakupnik ima fiksnu obvezu plaćanja najma kroz 28 godina. Ugovorom o zakupu bila je predviđena opcija prijevremenog otkupa Arene Zagreb, odnosno pravo Zakupnika da prijevremeno otkupi Arenu Zagreb nakon isteka sedme godine zakupa uz plaćanje naknade ugovorene Ugovorom o zakupu. Ovo pravo Zakupnika isteklo je 2015. godine. Zakupnik nije realizirao ovu opciju te se stoga zakup sukladno Ugovoru o zakupu nastavlja sukladno ugovorenim uvjetima do isteka 28. godine zakupa.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana ugovornog odnosa neće izvršiti svoje obveze te će time uzrokovati nastajanje financijskog gubitka drugoj strani. Nadalje, kreditni rizik društva izražen je u vidu poslovnih prilika za dobivanje novih ugovorenih poslova, imajući u vidu sadašnje tendencije usporavanja u sektoru građevinarstva. Rizik je umanjen mogućnošću ostvarivanja prihoda kroz razne projekte u inženjeringu i graditeljstvu, čime se rizik disperzira na međunarodne i domaće projekte, kao i one u kojima Grupa djeluje kao investitor developer, u kojima je izložena riziku dovršenja u predviđenom roku, te riziku naplate potraživanja u takvim projektima.

Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika kod jedne ugovorne strane. Najznačajniji kreditni rizik kojem je Grupa izložena proizlazi iz Ugovora o zakupu te se odnosi na potraživanja od Zakupnika. Potraživanja Grupe od Zakupnika mogu proizaći od zakupa Arene, od nadoknade troškova za tekuće i kapitalno održavanje Arene Zagreb te od prodaje usluga prilikom organizacije događanja u Areni. Nadalje, Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika od kupaca u Alžiru (državne institucije).

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti manifestira se kao opasnost da Grupa neće moći izvršavati svoje obveze prema vjerovnicima. Rizik likvidnosti je povezan sa dostupnošću vanjskih izvora financiranja putem financijskih institucija, kao i sa stvarnim naplatama potraživanja. Ograničena dostupnost radnog kapitala putem financijskih institucija utječe na kratkoročnu likvidnost. U kratkoročnom razdoblju, sposobnost Grupe da podmiri svoje financijske obveze je ovisna o projektima u tijeku, kao i o naplatama po dospjelim potraživanjima. Vjerovnici Grupe mogu se podijeliti u sljedeće skupine: imatelji obveznice, banka koja je direktno kreditirala Grupu u vrijeme izgradnje Arene Zagreb, kooperanti angažirani na projektima i za održavanje Arene te država i državne institucije.

Podmirivanje obveza prema većem broju vjerovnika isključivo ovisi o naplati zakupnine za Arenu te naplati ostalih potraživanja od Zakupnika. Obveze Grupe prema državi za poreze podliježu nadzoru nadležnih tijela i mogućem osporavanju pa je slijedom toga neizvjestan potencijalni učinak na likvidnost, osobito u slučaju ako porezne vlasti primjene tumačenje koje se razlikuje od tumačenja Grupe. Prilikom planiranja novčanih odljeva za podmirenje obveza prema državi prisutna je neusuglašenost u praksi primjene poreznih propisa te značajna neizvjesnost oko tumačenja poreznih propisa kod različitih poreznih oblika i različitih transakcija koje izazivaju porezne učinke.

Grupa je poduzela značajne aktivnosti u restrukturiranju vlastitih obveza te je u tom smislu 2013. godine pokrenula postupak predstečajne nagodbe koji je uspješno okončan i u kojem je s vjerovnicima predstečajne nagodbe sklopljena predstečajna nagodba koja je postala pravomoćna u studenome 2014. godine. U sklopu uvjeta pravomoćne predstečajne nagodbe dogovoreno je namirenje vjerovnika predstečajne nagodbe izdavanjem obveznica ovisnog društva Lanište d.o.o. Lanište d.o.o. i Matica sklopili su Ugovor o preuzimanju ispunjenja u svrhu realizacije odredbi usvojene predstečajne nagodbe Matice te u svrhu reguliranja međusobnih odnosa, prava i obveza. Na temelju predstečajne nagodbe Matice i navedenog Ugovora o preuzimanju ispunjenja, 2015. godine izdane su obveznice i prenesene vjerovnicima sukladno odredbama nagodbe. Obveznice su uvrštene na uređeno tržište vrijednosnih papira – Redovito tržište Zagrebačke burze. U sklopu procesa predstečajne nagodbe dio obveza prema financijskim institucijama namiruje se putem prodaje imovine u vlasništvu Grupe, bez dodatnih novčanih odljeva. Nakon usvajanja predstečajne nagodbe rizik likvidnosti kod Grupe manifestira se kao opasnost da neće moći izvršavati svoje obveze prema kooperantima proizašlih iz aktivnih projekata te kao opasnost od gubitka sudskih parnica koje nisu razriješene putem predstečajne nagodbe.

Tečajni rizik

S obzirom da je dio poslovanja Grupe orijentiran na obavljanje poslovnih aktivnosti na inozemnim tržištima, Grupa je izložena riziku promjene deviznih tečajeva.

Budući da značajni dio vlastitih prihoda Grupa ostvaruje u inozemstvu, zbog toga je, kao i svaki izvoznik, u određenoj mjeri izložena kretanjima tečaja kune prema drugim valutama. Značajni tečajni rizik za Grupu proizlazi iz promjene tečaja kune u odnosu na euro po osnovi zakupnine za Arenu Zagreb, po osnovi obveze za izdane obveznice te po osnovi obveza prema bankama za kredite primljene u vrijeme izgradnje Arene Zagreb. Prema odredbama Ugovora o zakupu visina zakupnina za Arenu definirana je u eurima te se plaća u kunskoj protuvrijednosti eura prema prodajnom tečaju za efektivu i čekove Zagrebačke banke d.d.

Grupa nije zasebno zaštićena protiv ovog rizika.

Ekološki rizik

Svaki veliki infrastrukturni projekt podložan prethodnim studijama utjecaja na ekosustav i mogućeg utjecaja na okoliš. U obavljanju svog cjelokupnog poslovanja Grupa je ekološki izuzetno osviješteno. Uz poštivanje zakonskih odredbi, ali i svoje vlastite politike upravljanja kvalitetom i okolišem, sustav upravljanja kvalitetom i okolišem Grupe zasniva se na načelima norme ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004. Uvođenjem integriranog sustava upravljanja kvalitetom i okolišem Grupa želi stalno poboljšavati kvalitetu svojih proizvoda i usluga i upravljati svim značajnijim aspektima okoliša koje može nadzirati s ciljem stalnog sprječavanja daljnjeg onečišćenja okoliša. Takvom politikom zaštite okoliša rizik značajnijih troškova uslijed nepredviđenog negativnog utjecaja na okružje sveden je na najmanju moguću mjeru. Za izgradnju objekata novijeg datuma pribavlja se poseban certifikat energetske učinkovitosti.

Rizik velikih infrastrukturnih projekata

Veliki investicijski i infrastrukturni projekti, poput onih u kojima na domaćem i inozemnim tržištima Grupa sudjeluje, nose niz političkih, tržišnih i tehnoloških rizika, rizika konkurencije i sl. Budući da je većina takvih projekata kapitalno intenzivna, oni nose i rizike u slučaju prevelike ovisnosti ili izloženosti za investitora, ali i za izvođača kojem glavnina prihoda ovisi o takvom projektu. Stanje likvidnosti investitora iz financijskog i javnog sektora može dalje utjecati na izvođenje projekata tako da se mogu i obustaviti postojeći projekti i/ili odgoditi pokretanja novih, što se na domaćem i inozemnim tržištima događalo u proteklom i tekućem razdoblju.

U okviru poslovanja Grupe povezanog s dugoročnim zakupom Arene Zagreb postoji rizik naplate zakupnine, odnosno rizik javnih partnera (Zakupnika, Grada Zagreba i Republike Hrvatske).

U tom smislu, postoje rizici redovne naplate zakupnine koja se prema Ugovoru o zakupu uplaćuje kvartalno, a zbog problema u likvidnosti javnog sektora, odnosno partnera u javno-privatnom projektu, moguća su kašnjenja u naplati potraživanja od javnog partnera. Grupa poduzima sve potrebne korake kako bi se osigurala pravovremenost naplate zakupnine. Nadalje, zakupnina se godišnje indeksira s HICP indeksom Europske monetarne unije koji objavljuje Eurostat. U tom smislu, visina zakupnine ovisi o kretanju godišnjeg HICP (*Harmonised Index of Consumer Prices*) indeksa Europske monetarne unije.

Rizik sudskih sporova

Grupa je tijekom prethodnih razdoblja vodila više sudskih sporova koji su pokrenuti protiv Matice radi isplate po izvršenim ugovorima odnosno naknade štete nastale povredom ugovora ili uobičajenih poslovnih uzanci. Nakon usvajanja predstečajne nagodbe najveći dio sudskih sporova reguliran je predstečajnom nagodbom.

Sporovi koji nisu regulirani predstečajnom nagodbom odnose se na velike sporove koje Grupa kontinuirano osporava, a koji se prvenstveno odnose na projekte iz 80-tih godina prošlog stoljeća, i to na projekt izvođenja radova na izgradnji 2870 stambenih jedinica u Općini Tripoli u Libiji te na izvođenje radova na projektu Kostroma u Rusiji. Određena pravna neizvjesnost postoji u slučaju tražbina različitih vjerovnika, posebice po pitanju imovine iz koje se imaju pravo naplaćivati. Nadalje, postoji pravna neizvjesnost oko tražbina koje su utvrđene u predstečajnoj nagodbi, a koje su naknadno ukinute odlukama viših sudova. Još nije poznati stav Vrhovnog suda po pitanju tražbina koje su nastale prije procesa predstečajne nagodbe, a koje nisu prijavljene u procesu predstečajne nagodbe.

Rizik promjene kamatnih stopa

U skladu s predstečajnom nagodbom Grupa je izdala obveznice koje nose fiksnu kamatnu stopu.

Imatelj obveznice s fiksnom kamatnom stopom izložen je riziku pada cijene takve obveznice kao rezultat promjene na tržištu kamatnih stopa. Dok je nominalna kamatna stopa na obveznice s fiksnom kamatom fiksirana za cijelo vrijeme trajanja te obveznice, kamatna stopa na tržištu kapitala („tržišna kamatna stopa“) tipično se mijenja na dnevnoj osnovi. Kako se mijenja tržišna kamatna stopa, tako se mijenja i cijena obveznice s fiksnom kamatom, ali u obrnutom smjeru. Ako tržišna kamatna stopa raste, cijena za obveznicu s fiksnom kamatnom stopom tipično pada sve dok se prinos od takve obveznice približno ne izjednači s tržišnom kamatnom stopom. Ako tržišna kamatna stopa pada, cijena za obveznicu s fiksnom kamatom tipično raste sve dok se prinos od takve obveznice približno ne izjednači s tržišnom kamatnom stopom.

Kamatni rizik kod Grupe proizlazi iz izdanih obveznica. Izdane obveznice nose kamatnu stopu koja od sredine 2025. godine može porasti za 1% ovisno o kretanju HICP indeksa Europske monetarne unije („step-up“ kamatna stopa). Kod obveznice je određena mogućnost rasta kamatne stope (Step-up kamatna stopa) uz uvjet da prosječni godišnji harmonizirani indeks potrošačkih cijena na malo (*Harmonised Index of Consumer Prices*) Europske monetarne unije koji objavljuje Eurostat u razdoblju od 1. siječnja 2009. godine do 31. prosinca 2024. godine ne bude manji od 1%.

Izdane obveznice izlažu Grupi riziku novčanog toka. Grupa ne koristi instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti kamatnom riziku.

Grupa ima dvije kamatonosne obveze (kredite) prema banci koja je kreditirala izgradnju Arene Zagreb. Kamata na jedan kredit je fiksna, dok je za drugi promjenjiva te ovisi o odluci kreditora. Nakon usvajanja predstečajne nagodbe ostale obveze prema bankama ne nose kamatu.

7. Podružnice Društva

Društva Grupe

Financijski izvještaji sljedećih ovisnih društava uključeni su u konsolidirane financijske izvještaje društva Ingra d.d. i ovisnih društava („Grupa“):

	Vlasnički udio	Vlasnički udio
	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	%	%
1. Lanište d.o.o.	100%	100%
2. Ingra M.E. d.o.o.	100%	100%
3. Dvori Lapad d.o.o.	100%	100%
4. Ingra nekretnine d.o.o.	100%	100%
5. Ingra Energo d.o.o.	100%	100%
6. Geotehnika Sudan	100%	100%
7. Ingra-gradnja d.o.o. u likvidaciji	99%	99%
8. Ingra Algere sarl.	99%	99%
9. Marina Slano d.o.o.	88%	62%
10. Južni Jadran Nautika d.o.o.	51%	51%
11. Dubrovačke lučice d.o.o.	51%	51%
12. Ingra Mar d.o.o.	-	100%
13. Posedarje Rivijera d.o.o.	-	100%
14. Geotehnika d.o.o.	-	100%
15. Ingra zajednički servis d.o.o.	-	100%
16. Tiha nekretnine d.o.o. u likvidaciji	-	100%
17. Ingra poslovna zajednica d.d.	-	100%
18. Uvala Lapad d.o.o.	-	100%
19. BioAdria Slavonski Brod d.o.o u likvidaciji	-	100%

8. Informacije o otkupu vlastitih dionica

Grupa tijekom 2017. godine nije stjecala vlastite dionice te na dan 31. prosinca 2017. nije imala u vlasništvu vlastite dionice.

9. Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Grupa primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja propisan od strane Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) i Zagrebačke burze d.d.

Grupa u svom poslovanju nastoji u najvećoj mogućoj mjeri pridržavati se preporuka Kodeksa, uzimajući u obzir sve okolnosti i specifičnosti svoje organizacije poslovanja.

Objasnenja vezana uz značajnija odstupanja, ako postoje, od pojedinih preporuka Kodeksa, Grupa iznosi u Godišnjem upitniku dostavljenom Zagrebačkoj burzi i HANFA-i. Navedenim kodeksom Grupa je definirala procedure za rad Nadzornog odbora, Uprave i drugih organa i struktura nadležnih za odlučivanje, osigurava izbjegavanje sukoba interesa, efikasan unutarnji nadzor i učinkoviti sustav odgovornosti. Istim je regulirana i obveza javnog objavljivanja podataka u kategorijama cjenovno osjetljivih informacija, sve u nastojanju da se osigura jednakost postupanja prema dioničarima i transparentnost informacija za postojeće i buduće investitore.

Grupa se pridržava preporuka Kodeksa korporativnog upravljanja uz iznimku onih odredbi čija primjena u trenutnim okolnostima nije praktična:

Dioničari koji nisu u mogućnosti sami glasovati, sami prema vlastitom izboru određuju opunomoćenike koji su dužni glasati prema njihovim uputama.

Odluka o isplati dividende ili predujma dividende ne postoji s obzirom da se dividenda nije isplaćivala u 2017. godini.

Za vrijeme održavanja Glavne skupštine dioničarima nije omogućeno glasanje uporabom moderne komunikacijske tehnologije jer ista nije predviđena Statutom.

Pravo na naknadu za rad članova Nadzornog odbora određeno je u fiksnom mjesečnom iznosu, a kako bi članovi Nadzornog odbora bili što neovisniji od Grupe i onih koje nadziru.

Grupa nema ustrojenu Komisiju za imenovanja i nagrađivanje, međutim ima ustrojenu Komisiju za reviziju koja djeluje u sklopu Nadzornog odbora. Komisija za reviziju nije izradila pravila o tome koje usluge vanjska revizorska kuća ne smije davati Grupi, a koja može davati uz prethodnu suglasnost ili bez prethodne suglasnosti. Naime, praksa je Grupe da revizorsku kuću ne angažira za posebne usluge već za takve usluge angažira osobe koje nisu povezane s revizorskom kućom koja obavlja redovnu reviziju.

Grupa nema izjavu o politici nagrađivanja Uprave i Nadzornog odbora. Grupa objavljuje podatke o svim isplatama izvršenim članovima Uprave i Nadzornog odbora. Predmetni podaci objavljuju se u pravilu skupno unutar godišnjeg izvješća Grupe.

Grupa provodi unutarnju kontrolu putem internih procedura koje obuhvaćaju i provedbu nadzora nad urednim izvršavanjem obveza, tako da u smislu Kodeksa korporativnog upravljanja pored prednje rečene Komisije za reviziju, nema posebne organizacijske jedinice koja se bavi isključivo unutarnjom kontrolom.

Unutarnji nadzor u Grupi i upravljanje rizicima u odnosu na financijsko izvještavanje

Nadzorni odbor je osnovao Komisiju za reviziju sa svrhom detaljnog analiziranja financijskih izvještaja, pružanja potpore računovodstvu Grupe te uspostave dobre i kvalitetne unutarnje kontrole Grupe.

Grupa nema veliki broj zaposlenika i složene poslovne procese da bi bilo potrebe za ustrojstvom zasebnog odjela unutarnje kontrole i interne revizije. Sustav unutarnje kontrole obavlja se putem postojećih odjela Grupe uz potporu Komisije za reviziju.

Godišnji izvještaj usvojila je Uprava i odobrila njegovo izdavanje dana 27. travnja 2018. godine.

Potpisao u ime Grupe:

Igor Oppenheim
Direktor

 INGRA
DIONIČKO DRUŠTVO ZA IZGRADNJU INVESTICIJSKIH
OBJEKATA, UVOZ, IZVOZ I ZASTUPSTVA
5 ZAGREB

dioničko društvo za izgradnju investicijskih objekata, uvoz, izvoz i zastupstva

ul. Alexandera von Humboldta 4b
10000 Zagreb

telefon	6115355, 6102555
telefaks	6150383, 6115741, 6150387
e-mail	ingra@ingra.hr
web	www.ingra.hr

PRIJEDLOG ODLUKE O UPOTREBI DOBITI ZA 2017. GODINU

1. Utvrđuje se da je društvo Ingra d.d. u poslovnoj godini koja završava na dan 31. prosinca 2017. godine ostvarilo nekonsolidiranu neto dobit u iznosu od 18.120.567 kuna. Iznos neto dobiti iz ove odluke upotrijebit će se za pokriće gubitaka iz prethodnih razdoblja.
2. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

U Zagrebu, 27. travnja 2018.

INGRA d.d.
direktor
Igor Oppenheim

 INGRA
DIONIČKO DRUŠTVO ZA IZGRADNJU INVESTICIJSKIH
OBJEKATA, UVOZ, IZVOZ I ZASTUPSTVA
5 ZAGREB

Na sjednici održanoj 27. travnja 2018. godine u sjedištu INGRE d.d., Alexandera von Humboldta 4b, Zagreb, Nadzorni odbor INGRE d.d. na prijedlog Uprave INGRE d.d. utvrdio je sljedeći

PRIJEDLOG ODLUKE

o utvrđivanju konsolidiranih godišnjih financijskih izvješća za godinu 2017. Ingre d.d. i ovisnih društva

1. Daje se suglasnost na konsolidirana godišnja financijska izvješća Ingre d.d. i ovisnih društva za 2017. godinu, koje je izradila Uprava, i to kako slijedi:
 1. Bilanca
 2. Račun dobiti i gubitka
 3. Bilješke uz temeljna financijska izvješća
 4. Izvještaj o novčanom toku
 5. Izvještaj o promjeni kapitala
 6. Godišnje izvješće
2. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

U Zagrebu, 27. travnja 2018.

INGRA d.d.
predsjednik Nadzornog odbora
Stjepan Mesić

DIONIČKO DRUŠTVO ZA IZGRADNJU INVESTICIJSKIH
OBJEKATA, UVOZ, IZVOZ I ZASTUPSTVA
5 ZAGREB